

Textová časť

Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj

Objednávateľ	:	Mesto Komárno, Nám. Generála Klapku č.1, 945 01 Komárno
Zhotoviteľ	:	ZELINA Architektonická kancelária, s.r.o. Novodvorská 10A, 841 02 Bratislava www.zelina.sk e-mail: zelina@zelina.sk
Stupeň	:	Spoločná stratégia
Dátum	:	Bratislava, február 2012

Zosúladienie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj

Zhotoviteľ:

Zhotoviteľ:	ZELINA Architektonická kancelária, spol. s r.o. Novodvorská 10A, 841 02 Bratislava
Hlavný riešiteľ - autor spoločnej stratégie ÚPN Komárno a Komárom:	Ing. arch. Vojtech Zelina autorizovaný architekt SKA registračné číslo: 0345 AA
Urbanizmus, architektúra:	Ing. arch. Vojtech Zelina
Urbanistická ekonómia obyvateľstvo, bytový fond, sociálna infraštruktúra:	Ing. Vojtech Zelina

Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj

Osnova,

podľa § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii:

A. Textová časť

Analýza súčasného stavu a strategické návrhy riešenia

B. Grafická časť

A. Textová časť

A.1 Základné údaje	5
A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územné plány riešia.....	5
A.1.2 Vyhodnotenie doterajších územných plánov miest.....	6
A.1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
A.2 Riešenie územného plánu mesta	8
A.2.1 Vymedzenie riešeného územia (územie jednej obce alebo viacerých obcí na základe údajov z katastra nehnuteľností) a jeho geografický opis.....	8
A.2.2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	9
A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady miest.....	16
A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného mesta do systému osídlenia.....	17
A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	24
A.2.6 Návrh funkčného využitia územia miest s určením prevládajúcich funkčných území, najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania.....	33
A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	37
A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia miest.....	50
A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	51
A.2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.....	55
A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	57

A.2.12	Návrh verejného dopravného vybavenia.....	63
A.2.13	Návrh verejného technického vybavenia.....	69
A.2.14	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	79
A.2.15	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	87
A.2.16	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotenú ťažbou.....	90
A.2.17	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely.....	91
A.3	Doplňujúce údaje.....	94

B. Grafická časť (v prílohe)

1. Komplexný urbanistický rozbor jestvujúceho
stavu – problémový výkres.....M 1 : 20 000
2. Návrh – komplexné urbanistické riešenie.....M 1 : 20 000

C. Prílohy

A. Textová časť

A.1 Základné údaje

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územné plány riešia

Analyza

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2007-20013, kód projektu HUSK/0901/1.5./0005, je spracovaný tento projekt „Zosúladienie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj“, ktorý je rozdelený na časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom a časť B – Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárno.

Predmetom tohto projektu je prvá etapa prác a to časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom.

Jednotlivé problémové okruhy sú riešené podľa jednotlivých kapitol územnoplánovacej dokumentácie. Analytická a následná syntetická časť s návrhom riešení, teda stratégia, sa dotýka len tých oblastí, ktoré boli určené ako problémové okruhy na základe prieskumov a rozborov v teréne, analýzy obidvoch územných plánov miest a v rámci pracovných stretnutí zameraných na vyhodnotenie územných plánov miest Komárna a Komárom, konaných v dňoch 30. 11. 2011 v Komárome v Maďarskej republike a dňa 14. 12. 2012 v Komárne v Slovenskej republike.

Problematika územného plánovania je v Slovenskej republike usmerňovaný zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších noviel, ktoré premietajú do územnoplánovacieho procesu inovované postupy umožňujúce uplatnenie demokratických princípov v oblasti územného plánovania. Základným nástrojom na dosiahnutie cieľov územného plánovania je územný plán, ktorý v prípade miest rieši komplexne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a stanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Podľa ods. 2) § 11 zákona č. 50/1976 Zb., mestá a obce s viac ako 2 000 obyvateľmi sú povinné mať územný plán mesta, obce. Ďalej podľa ods.3) § 11 zákona č. 50/1976 Zb., môžu mať jeden spoločný územný plán dve mestá, obce ak sa na tom dohodnú. Samozrejme, že táto podmienka platí na území Slovenskej republiky a aj preto je výnimočné, že v rámci medzinárodnej bilaterálnej spolupráce sa dohodli dve mestá v dvoch susedných krajinách, že sa pokúsia zosúladiť svoje územnoplánovacie dokumentácie a rozvojové dokumenty s cieľom vytvorenia trvalo udržateľných podmienok pre život svojich obyvateľov v oblasti hospodárskej, socio-ekonomickej a ekologickej.

V Maďarsku je v oblasti územného plánovania v platnosti zákon o územnom plánovaní a usporiadaní územia z roku 1996, ako aj zákon o tvorbe a ochrane zastavaného priestoru z roku 1997, podľa ktorého je územný plán nástrojom územného plánovania, ktorý na základe rozhodnutia samosprávneho orgánu obstarávajú mestá a obce a následne po vypracovaní, prerokovaní schvaľuje príslušný samosprávny orgán.

Podľa zákon o tvorbe a ochrane zastavaného priestoru z roku 1997, § 10 ods.1) stanovuje plán sídelnej štruktúry:

- tvorbu sídla,
- ochranné možnosti,
- rozvojové smery, a k tomu prislúchajúce možnosti využitia jednotlivých častí územia a k tomu potrebnej technickej infraštruktúry,
- tvorbu a priestorové usporiadanie sídla,
- celoštátne územné záujmy a zohľadnenie záujmov okolitých sídiel a ich územných plánov,
- zlepšenie stavu životného prostredia, alebo jeho udržanie.

V Maďarsku prebieha v desaťročných intervaloch revízia územných plánov, aj preto bol v roku 2010 komplexne preskúmaný Územný plán mesta Komárom. V rámci tohto preskúmania boli zohľadnené a zapracované všetky zmeny a doplnky, ktoré sa udiali v rámci Územného plánu mesta Komárom za uplynulých 10 rokov. Možno preto konštatovať, že aktualizovaný Územný plán mesta Komárom z roku 2010, ktorý bol schválený Mestským zastupiteľstvom v Komárome uznesením č. 40/2010. (III.18.), je komplexnou územnoplánovacou dokumentáciou a vytvára podmienky na trvalo udržateľný rozvoj mesta vo všetkých záujmových oblastiach, ktoré rieši v zmysle platných právnych predpisov Maďarska.

Stratégia

Hlavným cieľom prvej etapy prác v rámci časti A je na základe analýzy súčasného stavu územného rozvoja obidvoch miest vytypovať problémové okruhy a navrhnúť spoločnú stratégiu na ich riešenie nástrojmi územného plánovania a regionálneho plánovania.

A.1.2 Vyhodnotenie doterajších územných plánov miest

Analýza

Doterajší územný rozvoj obidvoch miest je usmerňovaný na základe schválených územných plánov miest. Mesto Komárno na Slovensku má schválený Územný plán mesta uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 10/2005, zo dňa 20. 10. 2005. Výsledný návrh Územného plánu mesta Komárno bol vypracovaný na základe súborného stanoviska, zo dňa 25. 11. 2004, ku dvom variantom spracovaným v koncepte Územného plánu mesta Komárna, v zmysle ods. 7) § 21 zákona č. 50/1976 Zb., v platnom znení. Od schválenia uvedeného územného plánu došlo k vypracovaniu a schváleniu Zmien a doplnkov k Územnému plánu mesta Komárno č. 1/A/2007, č. 1/B/2007, 2/2007, 3/2008, 4/A/2009, 5/2009, č. 6/2010 a č. 7/2011. V súlade s princípom permanentnej aktualizácie územných plánov miest boli tieto Zmeny a doplnky spracované na základe nových a spresnených požiadaviek na územný rozvoj vo vybraných častiach mesta. Možno konštatovať na jednej strane, že citované Zmeny a doplnky k Územnému plánu mesta Komárno zásadne neovplyvnili založenú urbanistickú koncepciu schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005. Na druhej strane je potrebné však uviesť, že ani nevytvorili potrebné územno-technické predpoklady a podmienky na efektívny rozvoj najmä priemyselnej

výroby, ktorá najviac generuje nové pracovné príležitosti. Aj preto je celkový územný a tým aj hospodársky rozvoj mesta Komárno v útlme.

Mesto Komárom v Maďarsku má schválený Územný plán mesta na stupni plánu sídelnej štruktúry, včítane usmernenia využitia územia mesta Komárom, uznesením Mestského zastupiteľstva č. 40/2010 (III.18.). Textovú časť je potrebné aplikovať spolu so Strednodobou rozvojovou koncepciou mesta, ako aj s plánom č. 1.1.1. Mapové listy obsahujú regulatívy využitia územia a sú kompatibilné s textovou časťou.

Vzhľadom na aktuálny Územný plán mesta Komárom z roku 2010 je možné konštatovať, že komplexne analyzuje územno-technickú situáciu v meste a na základe toho navrhuje vyvážený územný rozvoj jednotlivých funkčných plôch v meste so snahou zachovania trvalo udržateľného rozvoja v oblasti hospodárskeho, sociálneho a ekologického.

Územný plán mesta Komárom je vypracovaný v súlade s Maďarským zákonom o územnom plánovaní a usporiadaní územia z roku 1996 a v súlade zákonom o tvorbe a ochrane zastavaného priestoru z roku 1997, LXXVIII, § 7 ods. 3 b), podľa ktorého je územný plán nástrojom, ktorý na základe rozhodnutia samosprávneho orgánu sa dá vypracovať, prerokovať a následne schváliť.

Stratégia

Autorským zámerom je zmiernenie recesie a negatívnych dopadov na celkový rozvoj riešených miest aj návrhmi nových aktivít v oblasti hospodárskeho a socio-ekonomického rozvoja miest. Primerane s týmto základným cieľom je, okrem zosúladenie územných plánov dvoch miest Komárna a Komároma aj návrh nových rozvojových zámerov na celkovú dynamizáciu rozvoja obidvoch miest.

Pri tomto postupe je potrebné využiť všetky komparatívne výhody jednotlivých miest a vzájomne si pomáhať a poskytovať disponibilné možnosti s cieľom vytváranie optimálnych podmienok na prácu, oddych a rekreáciu obyvateľov obidvoch miest.

A.1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Analýza

Návrh Územného plánu mesta Komárno bol vypracovaný na základe súborného stanoviska ku dvom variantom spracovaným v Koncepte riešenia zo dňa 25. 11. 2004, ktoré mesto Komárno vydalo v zmysle ods. 7 § 21 zákona č. 50/1976 Zb., v znení neskorších noviel. Po kladnom stanovisku Krajského úradu v Nitre, odboru životného prostredia bolo zadanie schválené Mestským zastupiteľstvom v Komárne uznesením č. 181/2003 zo dňa 17. 07. 2003. V zmysle schváleného zadania bol v roku 2004 vypracovaný a následne v roku 2005 bol Územný plán mesta Komárno schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 10/2005, zo dňa 20. 10. 2005.

Od schválenia Územného plánu mesta Komárno v roku 2005 bolo vypracovaných a schválených sedem zmien a doplnkov k Územnému plánu mesta Komárno.

Mesto Komárom v Maďarsku má komplexne preskúmaný a následne schválený Územný plán mesta na stupni plánu sídelnej štruktúry, uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárome č. 40/2010 (III.18.).

Územný plán mesta Komárom je vypracovaný v súlade s Maďarským zákonom o územnom plánovaní a usporiadaní územia z roku 1996 a rešpektuje Územný plán Komárniansko – Ostrihomskej župy, ktorý bol aktualizovaný a následne schválený zastupiteľstvom Komárniansko - Ostrihomskej župy uznesením č. 25/2011 (XII.15.), ktorým bolo revidované predchádzajúce uznesenie č. 22/2005 (IX.29.) zastupiteľstva Komárniansko - Ostrihomskej župy.

Širšie regionálne zásady vyplývajúce z Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy sú akceptované v Územnom pláne mesta Komárom, z roku 2010. Novšie zmeny v Územnom pláne Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2011 nemajú zásadný vplyv na širšie regionálne vzťahy mesta Komárom.

V rámci prípravných prác tohto projektu boli zosumarizované súvisiace informácie, podklady a boli analyzované platné Územné plány mesta Komárno, Komárom a nadradené územné plány a programy.

Stratégia

Celkový nový pohľad na rozvoj dvoch miest Komárna a Komároma v rámci európskeho Schengenského priestoru umožňuje stanoviť novú stratégiu vyváženého trvalo udržateľného rozvoja obidvoch miest, na základe Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2007-2013, kód projektu HUSK/0901/1.5./0005. Výstupom uvedeného medzinárodného programu je aj projekt „Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj“, ktorý je rozdelený na časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom a časť B – Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárno.

Prvou etapou prác je táto časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom, ktorá je spracovaná na základe analýzy uvedených dvoch územných plánov miest s cieľom hľadania a riešenia problémových okruhov. Na základe analýzy a syntézy spoločných problémov, záujmov a priorít je stanovená spoločná stratégia pre spoločný rozvoj oboch miest v oblasti územného plánovania a regionálneho plánovania.

A.2 Riešenie územného plánu mesta

A.2.1 Vymedzenie riešeného územia (územie jednej obce alebo viacerých obcí na základe údajov z katastra nehnuteľností) a jeho geografický opis

Analýza

Predmetom riešenia sú katastrálne územia dvoch miest Komárno a Komárom. K mestu Komárno je pričlenené aj katastrálne územie Nová stráž o celkovej výmere 104,80 km². Riešené územie sa nachádza v okrese Komárno, ktorý je situovaný v najjužnejšej časti Slovenskej republiky. Mesto Komárno leží v oblasti Podunajskej nížiny na spojenom priečnom vale. Rovinatá západná časť mesta tvorí najvýchodnejšiu časť Žitného ostrova. Nadmorská výška riešeného územia je od 108 do 114 m. n. m.

Riešené mestá Komárno a Komárom sú rozdelené štátnou hranicou medzi Slovenskou republikou a Maďarskom, ktorá je vedená osou rieky Dunaj.

Mesto Komárom v Maďarsku je riešené v rozsahu katastrálneho územia Komárom do ktorého sú zahrnuté aj sídla Szőny a Koppánymonostor. Tieto územia sídiel vytvárajú lineárny pás osídlenia pozdĺž rieky Dunaj o celkovej výmere cca 70 km². Mesto Komárom sa nachádza v oblasti stredného Dunaja na rovine s nadmorskou výškou 110 m.n.m.

Stratégia

Projekt „Zosúladienie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj“ je riešený v rozsahu katastrálnych území Komárno, Nová stráž na území Slovenskej republiky a katastrálneho územia Komárom do ktorého sú zahrnuté aj sídla Szőny a Koppánymonostor na území Maďarska.

V rámci rozvoja riešených území obidvoch miest je potrebné vziať na zreteľ aj širšie vzťahy regionálneho a medzinárodného významu. Konkrétne vplyv Stratégie Európskej únie pre dunajský región prostredníctvom „Dunajskej stratégie“, podľa rozhodnutia Európskej rady z júna 2009, ako aj vplyv územných plánov na regionálnej úrovni. Pre územný rozvoj mesta Komárno na Slovensku je nadradeným územným plánom Územný plán Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja z roku 1998 a pre mesto Komárom v Maďarsku je nadradený územným plánom Územný plán Komárniansko – Ostrihomskej župy, z roku 2005, revidovaný v roku 2011.

A.2.2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Analýza

Vyšším stupňom Územného plánu mesta Komárno je Územný plán Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, ktorého záväzná časť bola schválená nariadením vlády SR č. 183/1998 Z.z. a upravená nariadením vlády SR č. 111/2003 Z.z. Na Územnom pláne Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja boli vykonané Zmeny a doplnky č.1/2008 a bola vyhlásená Záväzná časť Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja - Zmeny a doplnky č.2.

Návrh Územného plánu mesta Komárno a jeho Zmeny a doplnky ako aj tento projekt Zosúladenia územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj, sú v súlade s Územným plánom Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja z roku 1998 a rešpektujú záväznú časť uvedeného územného plánu.

V schválenom Územnom pláne mesta Komárno z roku 2005 sú uvedené všetky záväzné časti, ktoré sa vzťahujú na riešené územie a sú platné.

Pre mesto Komárom v Maďarsku je nadradeným územným plánom Územný plán Komárniansko – Ostrihomskej župy, z roku 2005, revidovaný v roku 2011.

V Územnom pláne mesta Komárom, z roku 2010 sú akceptované regionálne väzby vyplývajúce z Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2005. Zmeny a doplnky Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2011 majú vplyv na širšie regionálne vzťahy mesta Komárom.

Stratégia

V rámci tohto projektu uvádzame tie záväzné časti Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja z roku 1998, ktoré môžu výraznejšie ovplyvniť a v krátkodobom časovom horizonte naštartovať rozvoj mesta Komárno:

1. *V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry*
 - 1.1 Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Maďarskom a ktorý je potrebné zapojiť do širšej medzinárodnej spolupráce.
 - 1.2 Formovať ťažiská osídlenia na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie.
 - 1.3 Podporovať rozvoj krajského mesta Nitra ako centra osídlenia nadregionálneho významu, čo predpokladá podporovať predovšetkým rozvoj zariadení
 - 1.3.1 verejnej správy s nadregionálnou pôsobnosťou
 - 1.3.2 vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelávanie s maturitou
 - 1.3.3 uskutočňujúcich ďalšie vzdelávanie a odborné preškolenie či rekvalifikovanie pracovníkov
 - 1.3.4 zdravotníckych a sociálnych služieb, poskytujúcich špecifické služby na nadregionálnej úrovni
 - 1.3.5 kultúry, ako sú divadlá, koncertné sály a múzeá
 - 1.3.6 výstavníctva a kongresov
 - 1.3.7 technologických centier a parkov
 - 1.3.8 športu, umožňujúcich súťaže na krajskej až celoštátnej úrovni
 - 1.3.9 obchodných centier

- 1.3.10 voľného času, rekreácie a turistiky s dostatočnými plochami zelene pre krajské a celoštátne potreby.
- 1.4 Podporovať rozvoj miest Nové Zámky, Komárno, Levice a Topoľčany ako centier osídlenia regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií; v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska, podporovať mestá Nové Zámky a Komárno ako alternatívne navrhované nadregionálne centrá, čo predpokladá podporovať predovšetkým rozvoj zariadení primeraných týmto centrá, ako sú uvedené v bode 1.3.
- 1.10 Podporovať územný rozvoj v smere sídelných rozvojových osí výstavbou príslušných infraštruktúrnych a komunikačných zariadení, a to
- 1.10.1 ponitrianskej sídelnej rozvojovej osi Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Topoľčany, Nitra, Nové Zámky a Komárno.
2. *V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky*
- 2.1 Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade prírodnými a civilizačnými danosťami pri súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitra a ostatných väčších miest, na každodennú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov domácej a cezhraničnej turistiky na poznávaciu a rekreačnú turistiku.
- 2.2 Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších území, tzv. rekreačných krajinných celkov
- 2.2.3 pozdĺž Dunaja s centrom v Komárne s nadväznosťou na Patince a Ižu s rozšírením pozdĺž Váhu (stredisko Apáli, Lándor, Kava a Kameničná)
- 2.3 Podporovať bodové lokality v poľnohospodársky využívanej krajine, predovšetkým areály termálnych kúpalísk a vodné plochy.
- 2.4 Dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou turistikou.
- 2.5 Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch.
- 2.6 Vytvárať podmienky na rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky.
- 2.8 Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno a Levice.
- 2.9 zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách.
- 2.10 Vytvoriť komplexné objekty služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách.
- 2.12 Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poiplie.
3. *V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry*
- 3.1 Školstvo
- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch, dobudovať absentujúcu materiálno-technickú základňu, optimálne riešiť rozmiestnenie školských zariadení v národnostne zmiešanom území
- 3.1.2 rovnomernejšie pokryť územie kraja zariadeniami stredného školstva a podľa potreby trhu práce aktuálne reprofilovať študijné odbory.
- 3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých oblastiach – preventívnej liečebnej a rehabilitačnej
- 3.3 Sociálna starostlivosť
 - 3.3.1 zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie kraja bolo v tejto oblasti sebestačné
 - 3.3.2 očakávať nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy - penzióny pre dôchodcov) a služby.
- 3.4 Duševná a telesná kultúra
 - 3.4.1 podporovať rozvoj zariadení kultúry v celkovom priestore kraja a nadviazať na prerušenú kontinuitu rozvíjania tradícií v kultúrno - spoločenskej oblasti jednotlivých regiónov
 - 3.4.2 podporovať stabilizáciu siete zariadení lokálneho významu, predovšetkým siete knižníc, ako aj ďalších zariadení kultúrno – rekreačného charakteru
 - 3.4.3 rozvíjať zariadenia na športovo – telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky nielen vo vidieckom zázemí, ale aj v urbanizovanom prostredí.

Zapojiť do športového a rekreačného využitia vo väčšej miere potenciál geotermálnych vôd a dobudovať termálne kúpaliská s cieľom vytvárať rekreačno – rekondičné komplexy.

4. *V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva*

- 4.1 Rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj.
- 4.2 Rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych oblastiach.

5. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu*

- 5.1 zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieroznu ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability a to najmä biokoridorov, prevažne v oblasti Podunajskej pahorkatiny.
- 5.6 Zabezpečiť vodný režim pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokov, nivy Váhu, Hrona a Ipľa tak, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.
- 5.8 Podporovať zakladanie trávnatých porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresíí, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramién a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.

6. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno – historického dedičstva rešpektovať*

- 6.1 Kultúrne – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a na vyhlásenie navrhované urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
 - 6.2 Potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt, charakterizujúcich prostredie a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.
7. *V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry*
- 7.5 Rezervovať koridor pre výhľadovú šírkovú úpravu cesty I/63 v úseku hranice kraja s Trnavským krajom – Komárno – Štúrovo na požadovanú kategóriu I. triedy (C11,5/80) s rezervovaním koridorov.
 - obchvatu Komárna – Novej Stráže po severnej strane,
 - obchvatu Komárna po severnej strane južne od NPR Apáli s pripojením na navrhovanú cestu I/64
 - pre novú trasu cesty I/64 v úseku Nitra – Nové Zámky – Komárno mimo osídlenia v kategórii C11,5/80 s možnosťou dobudovania na štvorpruhovú cestu podľa nárastu dopravnej záťaže resp., s možnosťou dobudovania na rýchlostnú komunikáciu v závislosti na intenzite medzinárodnej dopravy.Trasu viesť v úseku Nitra – Komjatice po západnej strane súčasnej I/64. V úseku Komjatice – Nové Zámky využiť koridor súčasnej cesty I/64. Následne viesť trasu po východnej strane súčasnej I/64 s východným obchvatom Komárna, s vybudovaním nového hraničného priechodu do Maďarska (v súčasnosti neaktuálne) a následným napojením na medzinárodnú trasu E75-E60.
 - 7.8 Rezervovať koridor pre úsek cesty vedenej po novej trase s charakterom rýchlostnej komunikácie a s mimoúrovňovými napojeniami ostatných komunikácií v kategórii R22,5/100(120) Nitra – Nové Zámky – Komárno; trasa je navrhovaná v úseku Nitra – Komjatice po západnej strane cesty I/64 v dĺžke 12,3 km, v úseku Komjatice – Nové Zámky s využitím existujúcej trasy s východným obchvatom Nových Zámok v dĺžke 8,6 km a ďalším vedením trasy východne od existujúcej cesty I/64 v dĺžke 19,9 km s východným obchvatom Komárna a s vybudovaním nového hraničného priechodu do Maďarska (v súčasnosti neaktuálne) a napojením na medzinárodnú trasu E75-E60.
 - 7.17 Cesta II/513: rezervovať koridor rýchlostnej komunikácie vedenej od diaľnice D1 severne od Hlohovca s previazaním na R/64 umožňujúci odklon diaľkovej dopravy z diaľnice na hraničný priechod v Komárne.
 - 7.23 Vytvoriť územno-technické podmienky na modernizáciu trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno na traťovú rýchlosť 120 km/h, vrátane elektrifikácie a technickej modernizácie
 - 7.28 Rezervovať priestor na vybudovanie nového prístavu v lokalite Komárno – Harčáš.
 - 7.33 Rezervovať priestor na lokalizáciu a ďalší rozvoj terminálov kombinovanej dopravy v mestách Nitra, Nové Zámky, Komárno a Štúrovo s možnosťou budovania logistických centier.
 - 7.34 Rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie nových hraničných priechodov (v súčasnosti neaktuálne) v Komárne a Štúrove nadväzne na realizáciu nových trás ciest I/64 a I/76 a premostení Dunaja.

8. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Vodné hospodárstvo

8.1.1 na úseku ochrany pred povodňami

- a) vykonať na upravených tokoch údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity
- b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v ich povodiach zásahmi smerujúcim k stabilizácii pomerov v extrémnych povodňových situáciách, ako aj v obdobiach sucha
- c) revitalizovať odstavené korytá tokov

8.1.2. na úseku odvedenia vnútorných vôd

- a) vykonávať pravidelnú údržbu odvodňovacích kanálov s cieľom zabezpečiť prietok

8.1.4 na úseku verejných vodovodov

- d) vybudovať vodovodné siete v obciach a potrebné vodárenské zariadenia
23. skupinový vodovod Komárno prepojiť so skupinovým vodovodom Iža - Patince

8.1.5 na úseku verejných kanalizácií v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky z roku 1994 zabezpečiť

- a) Komárno (výstavba biologického stupňa), rekonštruovať a rozšíriť stokovú sieť
- d) rozvoj odkanalizovania rozvinutých sídiel, rekonštruovať a rozšíriť nevyhovujúce čistiarne odpadových vôd.

8.2 Energetika

8.2.6 preveriť osobitnou štúdiou vybudovanie linky 2 x 110 kV na trase Komárno – Štúrovo a chrániť koridor na jej realizáciu

8.2.9 rešpektovať koridory jestvujúcich vedení

8.2.10 rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím

9. V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva

9.1 Riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, Nitrianskeho kraja a jeho okresov.

9.3 Riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam s orientáciou na existujúce a plánované veľkokapacitné regionálne skládky odpadov.

9.4 Rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu do ďalších obcí kraja vrátane separácie problémových látok

9.5 Zabezpečiť lepšie využitie biologických odpadov vybudovaním ďalších kompostovacích zariadení

9.10 Zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov.

II. Verejnoprospešné stavby

1.13 Preložka cesty I/64 Nitra – Komárno mimo zastavaného územia v kategórii C11,5/80 s možnosťou prebudovania na štvorpruhovú cestu podľa nárastu dopravnej záťaže s mimoúrovňovými križovatkami s ostatnými cestami

a s pripojením na južný obchvat mesta Nitra, s možnosťou dobudovania vo výhľade na R v závislosti na intenzite medzinárodnej dopravy

1.1 V časti vodná doprava – v časti trasy a zariadenia

1.1.1 multimodálnych koridor (hlavná sieť TINA) sa uvažuje s multimodálnym koridorom č. IV. Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo – MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy, Vážska vodná cesta v úseku Komárno - Sereď.

Usmernenia vyplývajúce z Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2005, ale hlavne Zmeny a doplnky Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2011, schválené uznesením zastupiteľstva Komárniansko – Ostrihomskej župy č. 25/2011 (XII.15) a následná príloha č. I/A majú vplyv na širšie regionálne vzťahy mesta Komárom, preto z nich uvádzame tie usmernenia, ktoré sa bezprostredne týkajú mesta Komárom a vytvárajú podmienky na celkový rozvoj mesta Komárom:

1. Všeobecné opatrenia na usporiadanie územia

1.8 Predseda zasadnutia samosprávy inicioval vypracovanie štúdie v záujme odstránenie nedostatkov v železničnej doprave a vyzdvihol:

- na úseku Budapešť – Viedeň odpojiť úsek na prvoradej protipovodňovej línii v Komárne,
- modernizovať železničnú trať medzi Ostrihomom - záhradné mesto a Almásfüzitő na úroveň prímestskej železnice a modernizácia nákladných železničných tratí obsluhujúcich väčšie podniky a predĺženie tratí na zabezpečenie spojenia väčších miest.

2. Opatrenia v oblasti usporiadania územia v súvislosti s Dunajskou Stratégiou

(Uznesenie č. (25/2011. (XII. 15.) o zmene samosprávneho uznesenia č. 22/2005. (IX. 29.), príloha samosprávneho uznesenia č.1: príloha 1/B rozhodnutia o opatreniach, bod 1):

V oblasti integrovaného rozvojového programu je potrebné vyzdvihnúť:

- 2.3 b) Integrovaná obnova dopravných zariadení (cestnej, železničnej, vodnej dopravy) so zreteľom na obnovu hospodárskych území, rozvoja turizmu, udržateľného rozvoja sídiel, dlhodobý udržateľný rozvoj hodnotného prírodného prostredia so zosúladením protipovodňových opatrení sídiel pozdĺž Dunaja.
- 2.3 c) Zosúladenie ochrany pripravovaných 3 lokalít svetového kultúrneho dedičstva, ich využitie pre turizmu a prijatie opatrení na ich zaradenie do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva.
- 2.3 e) Zohľadnenie významu hlavných ciest pozdĺž Dunaja na využívanie medzi priestoru na hospodársky rozvoj a rozvoj sídiel, ako aj využívanie hnedých priemyselných území, s cieľom ochrany, rehabilitovania a opätovného využívania.

6. *Ďalšie opatrenia*

6.2 Predseda zastupiteľstva, v spolupráci s dotknutými župami budú iniciovať, aby dunajská oblasť, v súlade so Štátnou územnoplánovacou koncepciou, tak ako v prípade Balatonu, mohla vystupovať vo forme programového regiónu v nasledovnom Štátnom rozvojovom pláne.

A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady miest

Analýza

V roku 1890 malo mesto Komárno 17 312 obyvateľov. V nasledujúcich 100 rokoch došlo v meste Komárno k postupnému a kontinuálnemu nárastu obyvateľstva až do roku 1991, kedy malo mesto cca 37 000 obyvateľov. Po roku 1991 sa pozitívny vývoj počtu obyvateľstva v meste zastavil.

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 malo mesto Komárno 37 366 trvalo bývajúcich obyvateľov, čo predstavuje 34,42 % z celkového počtu 713 422 obyvateľov Nitrianskeho kraja. Od roku 1991 do roku 2001 sa počet obyvateľov zvýšil len o 20 osôb, čo predstavuje len 0,05 %. Bolo to o 2634 obyvateľov menej voči predpokladanej prognózy vývoju počtu obyvateľov. Podľa Aktualizácii územného plánu sídelného útvaru Komárno (r. 1994) mal byť celkový počet obyvateľov na úrovni cca 40 000 obyvateľov.

Celková stagnácia vo vývoji počtu obyvateľstva po roku 1991 bola spôsobená nepriaznivým vývojom obyvateľstva prirodzenou menou, ktorú spôsobuje znižovanie natality, ako aj pomerne vysoká úmrtnosť obyvateľstva. Na celkový počet obyvateľstva negatívne vplyva aj približne rovnaký počet vystáhaných a prisťahovaných obyvateľov, preto medzi rokmi 1991 – 2001 bol zaznamenaný len minimálny prírastok obyvateľov a to len o 20 obyvateľov.

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2001 malo mesto Komárno 37 366 obyvateľov.

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 malo mesto Komárno 35 664 obyvateľov, čo je o 1 702 obyvateľov menej ako v roku 2001. Hustotu obyvateľstva v roku 2011 bolo 345,7 obyv./km² a rozlohu malo mesto Komárno 10 317 ha.

Mesto Komárom v Maďarsku má v súčasnosti cca 20 000 obyvateľov a vykazuje len mierny medziročný nárast počtu obyvateľstva.

V prípade mesta Komárom v Maďarsku sa situácia vo vývoji počtu obyvateľstva výrazne zlepšila umiestnením nového výrobného závodu NOKIA, ktorý pred krízou zamestnával cca 15 000 zamestnancov. V súčasnosti aj tento podnik prepúšťa a tým vytvára tlak na migráciu obyvateľstva za prácou mimo mesta a zrejme sa to odrazí aj na vývoji počtu obyvateľov.

Stratégia

V prognózovaní vývoja počtu obyvateľov mesta Komárno, neboli dosiahnuté parametre stanovené Aktualizáciou územného plánu mesta Komárno (r. 1994), podľa ktorého mesto malo dosiahnuť 40 000 obyvateľov v roku 2000. Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2001 malo mesto Komárno 37 366 obyvateľov, čo je o 2 634 obyvateľov menej ako sa prognózovalo.

Ďalší úbytok obyvateľstva nastal v období od roku 2001 do roku 2011. Mesto Komárno podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 malo 35 664 obyvateľov, čo predstavuje pokles 1702 obyvateľov od roku 2001 do roku 2011. Uvedené údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov realisticky charakterizujú súčasnú vývojovú etapu v rozvoji mesta, ktorú môžeme nazvať za stagnujúcu. O to viac je potrebné v čo najkratšom čase prijať účinné opatrenia na dynamizáciu rozvoja dopravnej a hospodárskej infraštruktúry mesta.

Dnes nie je podstatné vytváranie územných rezerv na rozvoj rôznych foriem bývania, ale prvoradou úlohou je obnova lodenice a reštrukturalizácia jestvujúcich priemyselných podnikov a hlavne alokovanie nového investičného kapitálu do rozvoja nových výrobných a technologických zariadení s vyššou pridanou hodnotou.

V prípade mesta Komárom v Maďarsku sa situácia v súčasnosti zhoršila lebo aj najväčší zamestnávateľ firma NOKIA prepúšťa svojich zamestnancov a časť výroby presúva mimo Maďarska.

Na vytváranie nových pracovných príležitostí a tým aj stabilizáciu obyvateľov mesta Komárom ale aj Komárna treba využiť možnosti vyplývajúce z Dunajskej stratégie, ktorá je stratégiou Európskej únie pre dunajský región a môže výrazne prispieť k posilneniu hospodárskeho rozvoju miest a tým aj stabilizácii a zvýšeniu počtu obyvateľov.

A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného mesta do systému osídlenia

2.4.1 Vymedzenie záujmového územia obce

Analýza

Mesto Komárno sa nachádza, v zmysle územnosprávneho usporiadania Slovenskej republiky, podľa zákona NR SR č. 221/1996 Z.z., v Nitrianskom samosprávnom kraji a je sídelným a centrom okresu. Mesto Komárno sa nachádza na križovatke významných dopravných trás a to cesty č. I/63 s cestou č. I/64, ktorá je vo východnej časti mesta v lokalite Tehelňa.

Vzhľadom na bezprostredný kontakt s mestom Komárom v Maďarsku možno konštatovať, že obidve mestá úzko spolupracujú nielen v oblasti municipality ale aj v oblasti využívania komparatívnych daností jednotlivých miest. Spolupôsobenie obidvoch miest vychádza aj historickej fortifikačnej koncepcie, ktorá bola realizovaná

na oboch brehoch Dunaja výstavbou Starej pevnosti a opevnení s baštami v Komárne a výstavbou pevnosti Igmándi erőd, Csillagerőd a Monostori erőd v meste Komárom. V súčasnosti je veľmi intenzívna automobilová doprava medzi obidvomi mestami, ktorú nestačí zvládať jediný cestný most cez Dunaj a je nutné túto situáciu urýchlene riešiť aj z dôvodu zvýšenia intenzity dopravy severo-južným smerom v koridore ponitrianskej rozvojovej osi.

Záujmovým územím mesta je priľahlé územie, ktoré bezprostredne vplýva na jadrové mesto Komárna a vytvárajú sa medzi nimi interaktívne väzby, ktoré sa navzájom ovplyvňujú. Jadrové mesto má jasne stanovené zásady priestorového usporiadania a funkčného využívania územia vyjadrených vo forme regulatívov priestorového usporiadania verejného občianskeho vybavenia, ďalej dopravného a technického vybavenia mesta, ako aj v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, vrátane územného systému ekologickej stability a využívania kultúrno-historických hodnôt územia.

Východne, severne a západne od katastrálneho územia mesta Komárno sa nachádza prvé pásmo záujmového územia, ktorá je poľnohospodársky využívaná krajina s väčšími obcami ako je Kolárovo, Hurbanovo a s menšími obcami Zlatná na Ostrove, Kameničná, Vrbové nad Váhom, Martovce, Chotín, Iža. V tomto prvom pásme sa nachádza sústava vodných tokov; Váh, Nitra, Žitava a kanály; Vrbovský, Lándorský, Martovský, Patinský, Harčášsky, Hurbanovský, Ižiansky. Prírodné prostredie pozdĺž vodných prvkov sú vhodnými plochami pre rozvoj dennej rekreácie.

Do záujmového územia Komárna patrí, okrem vyššie uvedeného prvého pásma aj celý okres Komárno, ktoré poskytuje okrem vhodných rekreačných možností pre obyvateľov mesta, najmä pracovné sily, ktoré sú predpokladom aj ďalšieho hospodárskeho rozvoja mesta. Súbežne s vytváraním nových hospodárskych aktivít je potrebné pre obyvateľov záujmového územia zabezpečovať aj príslušné funkcie a podmienky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti a rekreácie, v súlade so zatriedením mesta Komárno do systému centier osídlenia v zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (ďalej len „KURS“) z roku 2001 a KURS 2011 - Zmeny a doplnky č. 1 záväznej časti konceptie územného rozvoja Slovenska 2001.

Mesto Komárom v Maďarsku sa nachádza v Komárniansko – Ostrihomskej župe, na významnej dopravnej hlavnej ceste č. 1, vedenej z Viedne do Budapešti. Je kultúrno-spoločenským, obchodným a turistickým centrom na pravom brehu Dunaja. Mesto Komárom tvorí katastrálne územie Komárom, s pridruženými sídlami Szőny, Koppánymonostor. Mestská časť Szőny bola pričlenená k mestu Komárom v roku 1997.

V meste sa stretávajú cesty vedúce z juhu smerujúce z hôr Bakony, Vértes a Gerecse. Významné postavenie v meste majú liečebné kúpele a pevnosti Monostori erőd, Igmándi erőd, Csillagerőd ako aj archeologické nálezisko Brigetio.

Záujmovým územím mesta Komárno je priľahlé južné územie vyžívané najmä pre poľnohospodárske účely, ale aj väčšie susedné sídla, ako je; Ács, Bábolna, Nagyigmánd, Csém, Mocsá, Naszály, Almásfüzitő, ktoré bezprostredne vplýva na

jadrové mesto Komárom a vytvárajú sa medzi nimi interaktívne väzby, ktoré sa navzájom ovplyvňujú.

Stratégia

Na ďalší rozvoj Komárne bude mať významný vplyv zvýšená intenzita vodnej dopravy po Dunaji v súlade so stratégiou Európskej únie pre dunajský región „Dunajská stratégia“, podľa rozhodnutia Európskej rady z júna 2009 a vo výhľade aj splavenie Váhu v súlade s projektom Vážskej vodnej cesty, ako súčasť integrovanej siete medzinárodných vnútrozemských vodných ciest podľa Dohody AGN.

V súlade s vyššie uvedenými strategickými zámermi v oblasti rozvoja vodnej dopravy narastie aj význam mesta Komárno čo bezprostredne vyvinie potrebu rozšírenia záujmového územia mesta z doterajšej okresnej úrovni na úroveň regionálneho a celoštátneho významu

Mesto Komárom má významné postavenie v novodobej histórii Maďarska. Podarilo sa v tomto meste etablovať významného zahraničného investora, spoločnosť NOKIA, ktorá umožnila významnejšie postavenie mesta v systéme osídlenia severozápadného Maďarska. Preto ambíciou tohto mesta by malo byť aj naďalej poskytovať pracovné príležitosti nielen pre svojich obyvateľov ale aj pre obyvateľov širšieho regiónu.

2.4.2 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Analýza

Postavenie mesta Komárno v štruktúre osídlenia je daný jeho špecifickou polohou na hranici dvoch štátov a hospodárskym potenciálom zameraným na výrobu lodí a na produkciu poľnohospodárskych výrobkov. Mesto z hľadiska širších súvislostí a začlenenia mesta do sústavy osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry má priaznivé podmienky, čo vytvára predpoklady na ďalší rast. V KURS z roku 2001 sú stanovené ťažiská osídlenia, ktoré sú prepájané rozvojovými osami a vytvárajú polycentrickú sídelnú štruktúru, ktorá nadväzuje na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu prostredníctvom medzinárodných dopravných koridorov.

Oblasť Komárna spadá do ťažisku osídlenia druhej úrovne s vlastným jadrovým ťažiskom – mestom (podľa KURS z roku 2001 – Ťažiská osídlenia).

Z hľadiska začlenenia Komárna do systému terciálnych centier a rozvojových osí spadá mesto do 2. skupiny a jej prvej podskupiny a je súčasťou rozvojovej osi druhého stupňa v severo - južnom smere, nazvanej ponitrianska rozvojová os v smere sídiel; Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno. V západo – východnom smere je súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa, nazvanej dudvážsko-dunajská rozvojová os v trase sídiel Galanta – Dunajská Streda – Veľký Meder – Komárno – Štúrovo (podľa KURS z roku 2001 – Terciálne centrá osídlenia a rozvojové osi).

Podľa Štátnej územnoplánovacej koncepcie, schválenej Maďarským parlamentom uznesením č. 97/2005 (XII.25.)OGY, mesto Komárom sa nachádza v Komárniansko – Ostrihomskej župe, v oblasti stredného Dunaja s významným inovatívnym potenciálom.

Podľa vyššie uvedenej celoštátnej územnoplánovacej koncepcie má byť oblasť stredného Dunaja schopnou obstať v silnej konkurencii regiónov a má sa stať jadrovým inovačným regiónom s rozhodujúcim vplyvom na domáci inovačný proces, ktorý v konečnom dôsledku má zvýšiť životnú úroveň obyvateľstva vo vnútri regiónu.

Z vyššie uvedených faktov vyplýva, že mesto Komárom nie náhodou bolo vybraté na alokovanie tak významnej zahraničnej investície ako je vybudovanie nového závodu NOKIA. Z tohto postavenia musí mesto naďalej čerpať a rozvíjať získané skúsenosti a vynasnažiť sa stabilizovať a rozvíjať výrobný areál NOKIA.

Podľa Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2005, Zmeny a doplnky Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2011, schválené uznesením zastupiteľstva Komárniansko – Ostrihomskej župy č. 25/2011 (XII.15.), je potrebné umiestniť logistické centrum v blízkosti južného cestného obchvatu mesta Komárom, z čoho vyplýva aj ďalšie rozšírenie priemyselných plôch západným smerom od areálu firmy NOKIA.

Stratégia

Vzhľadom na dominantnú polohu mesta Komárno na dudvážsko-dunajskej rozvojovej osi v trase sídiel Galanta – Dunajská Streda – Veľký Meder – Komárno – Štúrovo a na rozvojovej osi druhého stupňa v severo - južnom smere, nazvanej ponitrianska rozvojová os v smere sídiel; Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno, je potrebné zvýrazniť postavenie mesta v štruktúre osídlenia SR.

Významnou komparatívnou danosťou mesta Komárna je jeho poloha na sútoku Váhu s Dunajom, čo jednoznačne predurčuje rozvoj kombinovanej dopravy s prepojením vodnej, cestnej a železničnej dopravy.

Rozvoj dopravnej infraštruktúry a logistiky bude generovať rozvoj ďalších oblastí ako je lodiarstvo, obchod, finančníctvo čo si vyžiada aj budovanie vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti nadmestského významu tak, aby kapacitne pokryli nároky aj okolitým sídlam a zmiernili tým rozdiely medzi urbánnym (mestským) a rurálnym (vidieckym) územím.

Ďalej mesto Komárno má osobitné postavenie z hľadiska medzinárodnej spolupráce a zlepšovania susedských vzťahov dvoch miest na oboch brehoch Dunaja.

Treba využiť významnú polohu mesta Komárom v Maďarsku v oblasti stredného Dunaja s vysokým inovatívnym potenciálom a ďalej rozvíjať výhodný polohový potenciál v rámci VII. transeurópskej dopravnej osi. Stredno – dunajský región treba považovať za „Inovačný región“ a v zmysle toho rozvíjať vedecko-

technický potenciál mesta Komárom v prospech vytvárania nových pracovných príležitostí a tým prispieť k zlepšeniu životnej úrovne obyvateľov mesta a okolitých aglomerovaných sídiel.

Je potrebné v súlade s návrhom Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy z roku 2005 a jeho zmien a doplnkov z roku 2011 vytvoriť územno-technické podmienky na umiestnenie logistického centra v blízkosti južného cestného obchvatu mesta Komárom, vedľa Ácsi ul. a vytvoriť územnú rezervu pre ďalšie rozšírenie priemyselných plôch západným smerom od areálu firmy NOKIA.

2.4.3 Širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

Analýza

Mesto Komárno na Slovensku a mesto Komárom v Maďarsku sa nachádza na jednom z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Štuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg – Linz – Viedeň – Bratislava – Budapešť – Belehrad a to najmä prepojeniami v oblasti Bratislavy a pozdĺž toku Dunaja.

Mestom Komárno prechádza významná rozvojová os druhého stupňa v severo - južnom smere, nazvanej ponitrianska rozvojová os v smere sídiel; Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno

V lokálnej polohe mesto Komárno sa nachádza na križovatke významných dopravných trás a to cesty č. I/63 s cestou č. I/64.

Z hľadiska širších vzťahov je potrebné sprecizovať trasu plánovanej rýchlostnej komunikácie R v koridore cesty I/64. Je potrebné nájsť spoločný styčný bod v rámci prekročenia štátnej hranice s Maďarskom. Vzhľadom na medzinárodný charakter skoordínovania smerového spresnenia trasy a časovej realizácie premostenia Dunaja je potrebná dohoda dvoch vyšších územnosprávnych celkov a následne aj medzivládna dohoda. Územný plány dvoch miest Komárna a Komárova môžu túto trasu iniciatívne navrhnúť ako koncepčného odborného podklad pre ďalší rozhodovací proces na vyššie uvedenej medzinárodnej úrovni.

Veľmi potrebná je medzinárodná spolupráca v oblasti verejného technického vybavenia, konkrétne pri riešení protipovodňovej ochrany toku Dunaja a Váhu proti vonkajším vodám, ktorá sa rieši v rámci Vodného diela Gabčíkovo - Nagymaros. Požiadavky vyplývajúce z uvedenej povodňovej ochrany je potrebné uplatniť v širších vzťahoch.

Poloha dvoch miest pri Dunaji a nové možnosti užšej spolupráce na medzinárodnej úrovni umožňujú vzájomné využitie komparatívnych výhod Komárna a Komárova a vzájomne skoordínovať rozvíjanie sídelných funkcií s vytvorením vyváženého mestského prostredia s adekvátnym rozvojom funkčných plôch pre bývanie vrátane občianskej vybavenosti, výrobu, oddych a rekreáciu.

Pri vzájomnom zladení širších vzťahov Komárna je potrebné vychádzať s rozvojových regionálnych záujmov, ktoré sú súčasťou Územného plánu Vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja, schváleného vládou SR v roku 1998 a jeho zmien a doplnkov.

Regionálny rozvoj obidvoch miest sa aktivizuje aj v rámci cezhraničnej spolupráce. V roku 2003 bola podpísaná Deklarácia spoločného zámeru vo veci cestného mostu ponad Dunaj vedľa jestvujúceho železničného mostu.

Skoordinovaný rozvoj obidvoch miest umožňuje aj Program cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2007-2013, kód projektu HUSK/0901/1.5./0005, na základe ktorého je spracovaný tento projekt.

Z hľadiska širších vzťahov mesto Komárom v Maďarsku sa nachádza vo východnej časti Komárniansko – Ostrihomskej župy, severne od diaľnice M1 Viedeň – Budapešť, ktorou je spojené cestou č. 13, v priestore Csém. Je významným priemyselným, obchodným, kultúrnym a turistickým centrom.

V zmysle celoštátnej Územnoplánovacej koncepcie, schválenej uznesením č. 97/2005. (XII.25.) OGY, sa mesto Komárom nachádza v blízkosti významných rozvojových osí a to severne od rozvojovej osi spájajúcej Budapešť s centrom rozvojového pólu Győr a západne od rozvojovej osi smerujúcej od Tatabánya smerom na Slovensko. Aj blízkosť uvedenej celoštátnej rozvojovej osi a rozvojového pólu zvyrazňujú významné postavenie mesta Komárom v systéme osídlenia Maďarska.

Stratégia

Prvoradou úlohou pri začleňovaní mesta Komárno do systému osídlenia Slovenska musí byť docenenie jeho polohy na významnej urbanizačnej osi v smere sídiel; Štuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg – Linz – Viedeň – Bratislava – Budapešť – Belehrad, pozdĺž toku Dunaja a na ponitrianskej rozvojovej osi v smere sídiel; Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno. Strategická poloha Komárna sa umocňuje práve tým, že sa nachádza na priesečíku uvedených rozvojových osí a môže tým výrazne posilniť svoju pozíciu v systéme osídlenia Slovenska. Navyiac sa v tomto priestore vlieva najväčšia rieka Slovenska Váh do najväčšej rieky Európy Dunaja, ktorý je prírodným, hospodárskym a dopravným fenoménom a má v budúcnosti zohrávať významnú úlohu pri praktickom zjednotení západnej a východnej časti Európy – starých a nových štátov, prostredníctvom Dunaja.

Ak si všimame územný rozvoj Slovenska podrobnejšie môžeme konštatovať, že každý región a každé mesto majú svoje špecifické znaky v hospodárskom a sociálnom rozvoji, pri ktorých využívajú miestne danosti a komparatívne výhody. Napríklad oblasť hornej Nitry je špecifický rozvojom baníctva, z dôvodu výskytu hnedého uhlia a pod. Aj v oblasti Komárna prirodzeným spôsobom sa rozvíjalo lodiarstvo čo je dôsledkom priameho kontaktu tohto mesta s európskym veľtokom Dunajom. Mesto Komárno bolo doteraz vždy spájané so Slovenskými lodenicami a veríme, že to bude aj v budúcnosti. Po podrobnejšej analýze sme dospeli k zisteniu, že v Komárne je málo docenená a zastúpená funkcia prístavného mesta aj

pre malú propagáciu tohto ekologicky výhodného spôsobu prepravy a hlavne pre doterajší malý záujem dopravných spoločností o lodnú dopravu. V meste nie sú vytvorené vhodné podmienky na vykládku a nakládku prepravovaných komodít a hlavne neexistencia prepojenia jednotlivých dopravných systémov; lodnej, cestnej a železničnej dopravy. Z uvedených dôvodov navrhujeme, aby mesto Komárno vzhľadom na svoju výhodnú geografickú polohu sa stalo akým si „námorným prístavom“ Slovenskej republiky tým, že sa v meste vybuduje nový prístav s parametrami Transkontinálneho logistického centra – prístav, vrátane rozvoja rozsiahlych sprievodných výrobných zariadení a služieb (výroba a oprava lodí, kamiónov, sklady, kompletizačné výrobné a technologické linky, ekonomické, finančné a ďalšie sprievodné služby a pod.).

Rieka Dunaj ako osobitný prírodný, hospodársky a dopravný fenomén predurčuje, aby v meste Komárno, v kľudnom a atraktívnom priestore sa mohla rozvíjať sofistikovaná práca v odvetviach špičkových technických softwarových firiem, ktoré by poskytovali služby v oblasti hardveru so zameraním na technologicky čisté špičkové výrobné prevádzky, napr.: biotechnologické zariadenia (pre potreby poľnohospodárstva), elektronické riadiace jednotky do automobilov (pre automobilový priemysel na Považí), solárne a geotermálne technológie (využitie geotermálnej energie na Slovensku) a pod. Na prácu v takomto „čistom“ technologickom parku, by sa využil aj vedecko-technický potenciál miestnej Univerzity prof. J. Selyeho. Navrhovaný technologický park v Komárne je v strede dvoch medzinárodných letísk v Bratislave a Budapešti a v dotyku s regiónom Centropa, ktorý tvorí Viedeň, Bratislava, Győr, Brno, kde žije cca 6 miliónov obyvateľov a vyznačuje sa vysokým ekonomickým rastom a vytváraním klastrov so zameraním na rozvoj vedomostnej spoločnosti s cieľom sa stať vedeckým a inovatívnym trustom dunajského regiónu.

Významná poloha mesta Komárom v systéme osídlenia Maďarska, v blízkosti významnej rozvojovej osi spájajúcej Budapešť s centrom rozvojového pólu Győr a rozvojovej osi smerujúcej od Tatabányi smerom na Slovensko. Aj blízkosť uvedenej celoštátnej rozvojovej osi v smere severným vytvárajú podmienky na presmerovanie tranzitnej dopravy severo - južným smerom, pokračovaním cesty č. I/64 zo Slovenska cez Dunaj smerom na diaľnicu M1 v Maďarsku.

Aj keď je severo – južná trasa v koridore cesty č. I/64 na Slovensku, s prechodom cez plánovaný východný most cez Dunaj v Komárome, je cca 50 km západne od plánovanej severo – južnej diaľnice M 10, s prechodom cez Dunaj v priestore Ostrihom – Štúrovo, je potrebné uviesť že obidve severo – južné prepojenia severnej Európy s južnou časťou Európy sú z dlhodobého hľadiska potrebné.

Podľa schváleného Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, ktorého záväzná časť bola schválená nariadením vlády SR č. 183/1998 Z.z. a upravená nariadením vlády SR č. 111/2003 Z.z. a následných Zmien a doplnkov č.1/2008, ktorým bola vyhlásená „Záväzná časť Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja - Zmeny a doplnky č.2. z roku 1998, je potrebné rezervovať koridor rýchlostnej komunikácie vedenej od diaľnice D1 severne od Hlohovca s previazaním na R/64 umožňujúci odklon diaľkovej dopravy z diaľnice na hraničný priechod v Komárne.

A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Stavebno-historický vývoj riešeného územia

Analýza

Mesto Komárno sa nachádza na významnej VII. transeurópskej dopravnej osi, na medzinárodnej vodnej tepne Európy, kde sa vlieva rieka Váh do Dunaja a križujú sa tu dve dôležité cesty prvej triedy č. I/63 a č. I/64.

Terajšie územie Komárna bolo od staršej doby bronzovej sústavne obývané. Žili tu Keltovia, neskôr nablízku Rimania, ktorí na pravom brehu Dunaja vybudovali vojenský tábor a mesto Brigetio a naproti, na severnom brehu rieky jeho opevnené predmostie Celemantiu. Vo včasnom stredoveku, v dobe sťahovania národov sa v priestore Komárna dlhší čas zdržiavali Avari. Títo kočovníci zo Strednej a Vnútornej Ázie od roku 568 skoro na dvestopäťdesiat rokov ovládli Karpatskú kotlinu. Z tohto obdobia sa našlo na území Komárna 8 pohrebísk s bohatým nálezovým materiálom.

Niekoľko rokov po rozpade Avarskej ríše sa silnejúce moravsko-slovanské kmene pokúsili podmaniť Frankmi neobsadené avarské územia, ba napadli aj zvyšky Avarov, ktoré sa uchýlili pod ochranu Frankov (r. 811). Nie je ešte dostatočne preskúmané, či Avari (Onoguri) žijúci v 9. storočí naďalej na území dnešného Komárna, patrili do franskej, alebo slovanskej mocenskej sféry.

Od šesťdesiatych rokov 9. storočia sa bojov medzi Frankmi a moravskými Slovanmi zúčastnili ako spojenci raz jednej, raz druhej bojujúcej strany aj bojové oddiely Maďarov, a na konci storočia prichádzajú maďarské kmene do Karpatskej kotliny, ktorú potom ovládli. V priebehu 10. storočia vytvorili pri sútoku Dunaja a Váhu opevnené, ohradené miesto, ktoré sa v čase utvárania uhorského štátu stalo strediskom Komárňanského komitátu. Pri sídle komitátu, komárňanskom hrade, ktorý ležal na križovatke dôležitých suchozemských a vodných ciest, vznikla osada s rovnakým názvom. V prvých listinách sa hrad a osada spomína pod názvami Camarum (1075), Kamarn (1218), Camarun (1268), Kamar (1283), Camaron, Comaron (vo viacerých listinách z rokov 1372 – 1498).

„Villa Camarun“ bola jedna z dvadsiatich troch osád, ktoré patrili do panstva komárňanského hradu. Prvé významné výsady, ktoré v tom čase prislúchali iba mestám, jej udelil kráľ Belo IV. listinou z 1. apríla 1265. Výsady mesta, ktoré neskorší panovníci potvrdili i rozšírili, prispeli k rozvoju stredovekého Komárna, ktoré sa rozvíjalo hlavne za vlády Mateja Korvína, ktorý dal v komárňanskom hrade vybudovať renesančný palác, rád sem prichádzal odpočívať a zabaviť sa. Vybudoval tiež kráľovskú dunajskú flotilu, ktorej hlavnou základňou sa v čase protitureckých bojov stalo práve Komárno.

V čase tureckej expanzie v 16. storočí sa Komárno dostáva na pomedzie habsburskej a osmanskej ríše. Tunajší stredoveký hrad je preto v polovici 16. storočia, za panovania Ferdinanda I. prebudovaný v dobre brániteľnú pevnosť. Takto vzniká tzv. Stará pevnosť, ktorá je v čase ďalších protitureckých bojov v 60-tych a 70-tych rokoch 17. storočia rozšírená o Novú pevnosť.

Tieto pevnosti úspešne odolávajú útokom tureckej armády. Po vyhnaní Turkov z krajiny a ukončení protihabsburských povstaní, v 18. storočí sa vďaka svojej výhodnej polohe na križovatke vodných a suchozemských ciest Komárno stáva jedným z veľkých miest krajiny s prekvitajúcim obchodom a remeslami. Listinou kráľovnej Márie Terézie z dňa 16. marca 1745 získava titul a práva slobodného kráľovského mesta. Jeho zámožnejší občania a tu usadená šľachta si dávajú stavať barokové paláce, trinitári, františkáni a jezuiti kláštory a kostoly. Barokové mesto vybudované do polovice 18. storočia je 28. júna 1763 zruinované veľkým zemetrasením a o dvadsať rokov neskôr, 22. apríla 1783 ďalším ničivým zemetrasením. Napriek zemetraseniam i početným iným živelným pohromám (povodne, veľké požiare, morové a cholerové epidémie) až do polovice 19. storočia ostáva Komárno významným strediskom obchodu a remesiel.

Na ochranu mesta proti napoleonským vojskám sa rozhodlo mesto na začiatku 19. storočia vybudovať komplexný pevnostný systém okolo ústia Váhu, ktorý mal pojať až 200 000 vojakov a jeho výstavba trvala viac desaťročí. Takto vybudovaný pevnostný systém mal zabezpečiť ochranu cisára, ktorý v prípade potreby by sa uchýlil v komárňanskej pevnosti. Komárňanská obranná línia je dlhá 6 km a pozostáva z 11 bášť.

Počas revolučných udalostí a vojen v rokoch 1848 – 1849 sa mesto ubránilo vďaka vybudovanému pevnostnému systému okolo mesta. Aj keď mesto nebolo nikdy priamo dobyté, bolo veľa domov zničených a celkový počet obyvateľov sa zmenšil na polovicu stavu pred vojnami a v roku 1850 predstavoval len 11 214 obyvateľov.

Komárňanský pevnostný systém bol dobudovaný v sedemdesiatych rokoch 19. storočia a patril k najväčším svojho druhu v Európe. Pred 1. svetovou vojnou malo Komárno 22 337 obyvateľov a bolo príjemným mestom s bohatým kultúrno-historickým dedičstvom.

V prvej polovici 20. storočia došlo v meste k stagnácii. Po vzniku Československa Komárno stratilo výsady župného mesta a stalo sa sídlom okresu. V roku 1930 malo Komárno 21 158 obyvateľov.

Počas 2. svetovej vojny boli zničené významné dunajské a vážske mosty a mnoho domov bolo zruinovaných. Hospodársky rozvoj meste nastal až vybudovaním novej lodenica v roku 1950. Bol vypracovaný plán prestavby mesta a boli zbúrané domy na úzkych uličkách v západnej a severnej časti mesta. Na ich mieste boli postavené viacpodlažné bytové domy v rámci blokovej zástavby s verejnou zeleňou.

K mestu Komárno bola v roku 1980 pričlenená obec Nová stráž a príľahlé osady. Podľa sčítanie obyvateľstva, domov a bytov malo Komárno v roku 1991 37 346 obyvateľov.

Na druhej strane Dunaja v Maďarsku leží mesto Komárom, ktoré má v súčasnosti cca 20 000 obyvateľov a v minulosti tvoril jeden administratívny celok s mestom Komárno ležiaceho na území Slovenskej republiky.

V meste Komárom sa nachádzajú významné kultúrohistorické pamiatky, ktoré sú svedectvom bohatej histórie tohto mesta. Medzi najvýznamnejšie patria tieto pamiatky:

- Lokalita hrnčiarskych osád z 2. a 3. storočia (pri čerpacej stanici PHM, Komárom - Szőny),
- Cesta k Dunaju vedie v podstate po východnom pevnostnom múre légiového tábora Brigetio (Komárom - Szőny),
- Miesto prvej rímskej pevnosti v Brigetiu - auxiliárneho drevozemného tábora (Komárom - Szőny),
- Rímsky sarkofág v parku sídliska (Komárom - Szőny),
- Západný okraj súčasného sídliska - a zároveň aj rímskeho légiového tábora vymedzuje rad garáží. V týchto miestach sa už začínalo vojenské mesto - canabaelegionis (Komárom - Szőny),
- Západná hranica vojenského mesta sa nachádzala pri dnešnej sýpke (Komárom - Szőny),
- Centrum civilného mesta Brigetio - archeologický výskum (Komárom - Szőny, termálne kúpele Komárom),
- Námestie s radnicou z 19. storočia a s rímskymi sarkofágmi,
- Pevnosť Igmándi erőd - Lapidárium rímskych pamiatok Múzea Györgya Klapku (Komárom),
- Rímska expozícia Múzea Gy. Klapku (Kelemen László ul. 22, Komárom),
- Pevnosť Monostori erőd, najväčšia novodobá pevnosť v Strednej Európe na rozlohe 70 ha, s vnútorným dvorom o rozlohe cca 100 000 m² a zakryté objekty s rozlohou 32 000 m²,
- Pevnosť Csillagerőd vo východnej časti mesta, s možnosťou rekonštrukcie a revitalizácie vodnej priekopy.

Stratégia

Vývoj osídlenia Komárna a Komároma svedčí o tom, že tieto mestá zohrali pri vytváraní kultúrohistorických hodnôt v riešenom priestore dôležitú úlohu. Významná poloha pri rieke Dunaj bolo zrejme dôvodom aj na založenia prvých hrnčiarskych osád v 2. a 3. storočí počas Rímskej ríše, o čom svedčia hodnotné pamiatky z tohto obdobia. Na výraze týchto miest sa odzrkadľuje ich strategická poloha pri Dunaji a z toho vyplývajúce ochranné postavenie vyústené do budovanie pevností a opevnení. Komárňanský pevnostný systém bol dobudovaný v sedemdesiatych rokoch 19. storočia a patril k najväčším svojho druhu v Európe. Najväčšia pevnosť

Monostori erőd bola vybudovaná v rokoch 1850 -1871. V súčasnosti ucelený fortifikačný systém obidvoch miest patrí medzi najlepšie zachované v Európe.

V záujme zachovania nesmiernej kultúrno-historickej hodnoty Pevnostného systému v obidvoch miest, v Komárne na Slovensku a v Komárome v Maďarsku, ale aj ďalších historicky cenných architektonických pamiatok pre budúce generácie, je potrebné ich postupne zrekonštruovať, umiestniť v nich expozície zdokumentujúce ich históriu, ale aj komerčné zariadenia, aby mali primeranú prevádzku a s tým súvisiacu starostlivosť o tieto vzácne pamätihodnosti. Takto sfunkčnené hodnotné pamiatky budú základom pre rozvoj poznávacieho turizmu a sprievodných služieb súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu v obidvoch mestách.

2.5.2 Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície mesta

Analýza

Územný rozvoj mesta Komárno je usmerňovaný schváleným Územným plánom mesta Komárno uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 10/2005, zo dňa 20. 10. 2005. Od schválenia uvedeného územného plánu mesta došlo k vypracovaniu a schváleniu Zmien a doplnkov k Územnému plánu mesta Komárno č. 1/A/2007, č. 1/B/2007, 2/2007, 3/2008, 4/A/2009, 5/2009, č. 6/2010 a č. 7/2011. Tieto Zmeny a doplnky k Územnému plánu mesta Komárno zásadne neovplyvnili založenú urbanistickú koncepciu schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005.

Za uplynulých sedem rokov došlo k zmenám v oblasti legislatívnych predpisov a boli prijaté nové dokumenty, rozvojové programy na jednotlivých rezortoch SR a boli prijaté medzinárodné strategické dokumenty Európskej únie, ktoré vplývajú na celkový rozvoj miest a tým aj na stanovené urbanistické koncepcie.

Nové dohody na medzinárodnej úrovni, ktoré umožňujú užšiu spoluprácu obidvoch miest a vzájomne si vypomáhať pri zabezpečovaní trvalo udržateľných podmienok pre život obyvateľov na obidvoch brehoch Dunaja. Pôvodný Územný plán mesta Komárna z roku 2005 nemohol uvažovať v podstate so zrušením bariér v zmysle princípov Schengenského dohovoru. Aj preto je potrebné veľkorysejšie koncipovať princípy urbanistickej koncepcie a kompozície mesta, s vedomím, že je možné do celkového rozvoja Komárna na Slovensku aplikovať aj danosti, ktoré poskytuje susedné mesto Komárom v Maďarsku. A je to aj naopak, keď chýbajúce funkcie Komároma v Maďarsku je možné saturovať zariadeniami nachádzajúcimi sa na území Komárna v Slovenskej republiky.

Základné problémové javy v doterajšom vývoji a dotváraní urbanistickej štruktúry mesta Komárno na Slovensku a mesta Komárom v Maďarsku.

Problémy stavu urbanistickej štruktúry:

- rôznorodosť a územná rozptýlenosť jednotlivých urbanizovaných zložiek v rámci riešeného územia,

- relatívna uzatvorenosť a územná ohraničenosť nosnej urbanistickej zložky – vnútorného mesta prírodnými a dopravno – technickými bariérami,
- organizačno – komunikačná kostra vnútorného mesta, tvorená Bratislavskou a Mederskou ulicou, je funkčne dopravne nadhodnotená a nevytvára plnohodnotnú mestskú triedu, ktorá nie je primerane využitá funkciami vybavenosti a zelene a nie je ani dostatočne hmotovo – priestorovo dotvorená,
- nekomplexnosť funkčných zložiek novšej štruktúry a aditívny postupný rast mesta bez akceptovania historicky založenej urbanistickej štruktúry v špecifickom fortifikačnom systéme mesta,
- nedocenenie centrálnej dominantnej polohy historického jadra mesta necitlivými zásahmi novej rozvoľnenej sídliskovej formy zástavby,
- nevhodná lokalizácia nákladného prístavu v dotyku s centrálnou mestskou zónou a vytváranie bariéry na prepojenie centrálnej časti mesta s Dunajom,
- necitlivé obostavanie a tým aj znehodnotenie pevností a celého vonkajšieho fortifikačného systému mesta, ktoré majú stále vysokú kultúrno-historickú hodnotu európskeho významu,
- nevhodné využívanie priestoru východne od starej pevnosti a pri sútoku Dunaja a Váhu,
- nedostatočné mestotvorné zariadenia pri Dunaji, absencia dunajskej promenády a nízka úroveň využitia prírodného potenciálu a komparatívnych daností pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu,
- absencia vnútorného a vonkajšieho dopravného okruhu v meste Komárno,
- zvýšená intenzita nákladnej dopravy vo vnútornom meste,
- chýba primeraný osobný prístav na Dunaji,
- chýbajú dominanty a atraktivity, ktoré by umožnili zviditeľniť kultúrno-historické hodnoty v meste (veža s vyhliadkovou kaviarňou),
- chýba ucelený systém cyklotrás napojený na celoštátne a medzinárodne cyklotrasy pozdĺž Dunaja (Viedeň - Bratislava - Komárno - Budapešť), pozdĺž Váhu (Komárno - Trenčín - Žilina - Vysoké Tatry),
- chýba prepojenie pevností v oboch mestách ucelenou cyklotrasou,
- dobudovanie južného obchvatu v Komárome v Maďarsku vytvorí podmienky na obmedzenie nákladnej dopravy na vnútornom dopravnom systéme,
- treba prehodnotiť systém železničnej dopravy v Komárome a eliminovať

negatívne vplyvy na rozvoj mesta (tvorí bariéru medzi vnútorným mestom a Dunajom),

- uvažovať vo výhľadovom období v Komárome s vymiestnením železničnej trate smerom na Székesfehérvár a hlavnú železničnú trať v smere Budapešť – Hegyeshalom riešiť v súlade s Územným plánom Komárniasko – Ostrihomskej župy, ktorý bol aktualizovaný a následne schválený zastupiteľstvom Komárniasko - Ostrihomskej župy uznesením č. 25/2011 (XII.15.), ktorým bolo revidované predchádzajúce uznesenie č. 22/2005 (IX.29.) zastupiteľstvom Komárniasko - Ostrihomskej župy č. 22/2005 (IX.29.).

Problémy stavu krajinnej štruktúry:

- výrazné zaťaženie prvkov ekologickej stability v dôsledku nedostatočne regulovaných rekreačných aktivít,
- neprimerané využitie poľnohospodárskej pôdy v alúviách a inundačných územiach, na lokalitách erózne ohrozených, na pôdach kontaminovaných cudzorodými látkami a zamokrených pôdach,
- nezdôvodnené odlesnenie nívnych oblastí,
- absencia revitalizácie hodnotného prírodného prostredia pozdĺž Dunaja (mŕtve rameno Dunaja v lokalite Koppánymonostor, mŕtve rameno Váhu a pod.).

Problémy súčasného urbanizovaného trendu

- nejasnosť v usmerňovaní koncepcie rozvoja vnútorného mesta z hľadiska jeho ďalšieho územno-priestorového smerovania a rozšírenia jeho súčasných hraníc,
- nejednotnosť pri stanovení koncepcie ďalšieho využívania plôch v lokalitách na Alžbetinom ostrov a v Novej Osade, ktoré sa v súčasnosti využívajú na rekreáciu ako chatové a záhradkárske osady s postupným presadzovaním trvalých foriem bývania,
- blokovanie hodnotných nábrežných území pre nové funkčné využitie pre atraktívne mestské nábrežie – promenádu,
- opodstatnenosť vymiestnenia nákladného prístavu do novej lokality Veľký Harčáš na Slovensku a vytvorenie podmienok na plnohodnotné zapojenie nábrežia Dunaja do vnútornej mestskej štruktúry.

Rešpektovanie dominantných limitov obmedzujúcich územný rozvoj mesta

- Limity technické:
 - Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov,

- hygienické ochranné pásmo priemyselných a poľnohospodárskych objektov,
- hygienické ochranné pásmo vodného zdroja,
- dopravné trasy a trasy inžinierskych sietí,
- inundované územie,
- protipovodňový systém.

- Limity ochrany pamiatkového fondu:
 - Národná kultúrna pamiatka - Pevnostný systém Komárno,
 - Mestská pamiatková zóna,
 - Objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR,

- Limity urbanizačné:
 - založená nosná urbanistická osnova, ktorú vymedzujú hranice zastavaného územia so stavom k 1.1.1990 s existujúcou a potenciálnou hmotovo - priestorovou skladbou, sústavou technickej infraštruktúry a dopravy,

- Limity environmentálne:
 - chránené územia,
 - biotopy európskeho významu,
 - chránené vtáčie územie,
 - chránené stromy,
 - chránené prvky ÚSES nadregionálneho a regionálneho významu,

- Pôdny fond:
 - lesný pôdny fond,
 - poľnohospodársky pôdny fond,

- Administratívno-správne obmedzenia:
 - štátna hranica,
 - hranica mesta Komárno.
 - hranica mesta Komárom.

Tieto obmedzenia sú jednoznačné a nemenné.

Využitie daností a potenciálov

Mesto Komárno má založenú urbanistickú koncepciu s kompaktno zastavaným územím vnútorného mesta s radiálnou sústavou samostatných menších urbanizovaných území pozdĺž ciest a neurbanizovaným územím využívaným pre poľnohospodárske účely, s ojedinelými trvalo obývanými usadlosťami alebo neobývanými poľnohospodárskymi zariadeniami.

Na neurbanizovaných územiach sa nachádza hodnotná krajinná zeleň, plochy lesov, sústava vodných plôch a kanálov s brehovými porastmi a hlavne významné rieky Dunaj a Váh s doteraz málo využitým potenciálom.

Stratégia

Navrhovaná urbanistická koncepcia podľa schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005 vytvára predpoklady na územný rozvoj mesta do roku 2021, v rámci rozvojových území (označených R) a na územiach výhľadových do roku 2031 (označené V). V rámci územného rozvoja mesta sú vytvorené predpoklady rozvoja do roku 2031.

Ambíciou tejto časti projektu je aj vytipovanie oblastí a priorít pre spoločný rozvoj miest Komárno a Komárom. Syntézou skúmaných oblastí v rámci urbanistických koncepcií obidvoch miest navrhujeme rozvíjať nasledovné spoločné priority:

- zvýšiť význam mesta Komárno v systéme osídlenia a sídelných väzieb na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni tak, aby plnilo aj funkcie nadregionálneho až medzinárodného významu vyplývajúcich z výhodnej polohy na jednom z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg – Linz – Viedeň – Bratislava – Budapešť – Belehrad a to pozdĺž toku Dunaja,
- preferovať význam mesta Komárno aj preto, že sa nachádza na priesečníku dvoch významných urbanizačných osí a to na vyššie uvedenej hlavnej európskej urbanizačnej osi pozdĺž Dunaja v západo – východnom smere a na ponitrianskej rozvojovej osi v severo - južnom smere sídiel; Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- podporovať rozvoj zariadení adekvátnych významu a postaveniu mesta Komárno v oblasti:
 - miestnej a nadregionálnej samosprávy,
 - technologických a priemyselných parkov prepojených s miestnymi vysokými školami (polytechnické centrá vývoja a aplikovaného výskumu)
 - vysokých škôl so zameraním na rozvoj lodiarstva a manažmentu logistiky, obchodu a ekonomických služieb (bankovníctvo, finančný manažment, leasingové spoločnosti a pod.),
 - nadregionálnych obchodných centier, zariadení a výstavníctva,
 - nadregionálnych zdravotníckych služieb,
 - nadregionálnych kultúrnych podujatí (Dunajský kultúrny festival – prezentácia kultúry dunajského regiónu),
 - rozvoja voľno - časových aktivít a rekreácie pre miestnych obyvateľov a turistov so zapojením okolitých prírodných fenoménov (Dunaj, Váh, lužné lesy, jazerá) a kultúrnohistorických pamätihodností (Stará pevnosť, Pevnostný systém Komárna, pevnosti Igmándi erőd, Csillagerőd, Monostori erőd v Komárome),

- prepojenie peších zón obidvoch miest pozdĺž Záhradníckej ul. v Komárne a Igmándi ul. v Komárome a vytvorenie mestského parteru dobudovaním zariadení občianskej vybavenosti pozdĺž týchto komunikácií,
- posilnenie významu Rákócziho ul., Mederskej ul. a Záhradníckej ul. v Komárne, ako hlavné mestské radiály s doplnením vybavenostných funkcií formou dostavby prelúk a nezastavaných plôch do kompaktnejestskej blokovej zástavby s mestským parterom,
- posilnenie významu východo-západnej turistickej osi pozdĺž Táncsics M. ul., Bajcsy Zsilinszky ul. v Komárome,
- postupné vymiestňovanie prístavu v Komárne a následná prestavba uvoľneného atraktívneho priestoru pre etablovanie nových spoločensko-vybavenostných štruktúr s predpokladom zapojenia územia do radiálno-okružného systému mesta vrátane zapojenia dunajského nábrežia do organizmu vnútorného mesta (dunajská promenáda s mobilárom, butiky, salóny, kaviarne, cukrárne, vinárne a pod.),
- realizácia nového Transkontinentálneho logistického centra – prístavu v priestore Veľký Harčáš, s cieľom vytvorenia najdôležitejšieho uzla kombinovanej dopravy na Slovensku celoeurópskeho významu v súlade s princípmi „Dunajskej stratégie“ odsúhlasenej rozhodnutím Európskej rady v júni 2009. Realizáciou tohto významného uzla kombinovanej dopravy (prepojenie cestnej, železničnej a vodnej dopravy) sa výrazne posilní hospodársky rast mesta a tým sa zlepši aj socio - ekonomická situácia obyvateľov mesta Komárno ale aj Komároma,
- založenie nového priemyselného parku na zelenej lúke („greenfield“) v priestore pozdĺž plánovaného severného obchvatu v lokalite Pod obchvatom (017 C) a Nad obchvatom (017 J). Je potrebné vytvoriť nové ponukové plochy, vrátane technickej a dopravnej infraštruktúry, na alokovanie investícií do priemyselnej výroby, ktorá najviac generuje nové pracovné príležitosti.
- návrh novej východo – západnej pešej turistickej osi od Komáromskych liečebných kúpeľov po ulici Táncsics M., Bajcsy Zsilinszky ul. až po autobusovú a železničnú stanicu v Komárome,
- návrh nového Komunikačno – obchodno – spoločenského centra v lokalite „Razsped“, s peším prepojením novej autobusovej stanice so železničnou stanicou (lávkou, plató, resp. podzemnými chodbami) a vytvorenie podmienok na prepojenia všetkých troch druhov osobnej dopravy; autobusovej, železničnej a lodnej dopravy, s tým že mestský osobný prístav by bol na Dunaji severne od navrhovaného centra,
- návrh novej severo – južnej pešej a cyklistickej osi od pevnosti Csillagerőd – Táncsics M. ul. – Erdély ul. – až po pevnosť Igmándi erőd,
- zapojenie celého fortifikačného systému mesta do poznávacieho turizmu a vytvoriť možnosti na celkové optické vnímanie všetkých pevností a opevnení

na obidvoch brehoch Dunaja výstavbou výhliadkovej terasy (kaviarne), ktorá by bola umiestnená na novej veži bývalej colnice. Pre lepšie vnímanie pevnostného systému vo večerných hodinách treba zabezpečiť ich štýlové osvetlenie,

- postupne preorientovať Alžbetin ostrov na zmiešané funkčné využitie pre bývanie a rekreáciu s rozšírením prístavu pre osobné lode (rezidenčné bývanie s možnosťou ukotvenia jacht v prístave) a zriadenie osobného prístavu vo východnom cípe ostrova,
- dobudovanie sieť cyklotrás v Komárne a Komárome a vzájomne ich prepojiť pešou a cyklo lávkou cez Dunaj v priestore Starej pevnosti a pevnosti Csillagerőd, kde by sa mestský systém cyklotrás napojil na plánovanú európsku vetvu EuroVelo 6, ktorá je vedená cez Francúzsko, Nemecko, Rakúsko (Viedeň), Slovensko (Bratislava), Maďarsko (Budapešť), Srbsko a Rumunsko až po Čierne more.

A.2.6 Návrh funkčného využitia územia miest s určením prevládajúcich funkčných území, najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania

Analýza

Návrh jednotlivých druhov funkčného využitia územia

Územný plán mesta Komárno vychádza z územného potenciálu a územnej ponuky pre rozvoj komplexnej mestskej štruktúry a zabezpečuje rozvoj jednotlivých funkčných systémov mesta tak, aby boli uspokojené požiadavky obyvateľov mesta na bývanie, prácu a oddych.

Navrhovaná urbanistická koncepcia mesta Komárno sa v zásade ponecháva a rešpektuje funkčné členenie plôch je podľa § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, nasledovne:

- Obytné územia a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská.
- Zmiešané územia prevažne s mestskou štruktúrou sú určené zväčša na občiansku vybavenosť, pre budovy a zariadenia turistického ruchu, miesta na zhromaždenie a pre obytné budovy vrátane k nim patriacich stavieb a zariadení.
- Zmiešané územia s prevahou plôch pre obytné budovy sú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu obytných budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne

potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie, napr. malé a stredné výrobné prevádzky a skladové plochy.

- Výrobné územia sú plochy určené:
 - pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
 - pre priemyselnú výrobu, ktoré sa zriaďujú v obciach s veľkým objemom priemyselnej výroby a prepravy; kapacita a riešenie verejného dopravného a technického vybavenia musia zabezpečovať požiadavky na prepravu osôb, tovaru, surovín a energií, pre poľnohospodársku výrobu,
 - pre poľnohospodársku výrobu sa zriaďujú v obciach v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.
- Rekreačné územia obsahujú časti územia mesta, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Schválený Územný plán mesta Komárno z roku 2005 je spracovaný v súlade s vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Mesto Komárom v Maďarsku má schválený Územný plán mesta na stupni plánu sídelnej štruktúry, včítane usmernenia využitia územia mesta Komárom, uznesením Mestského zastupiteľstva č. 40/2010 (III.18.). Textovú časť je potrebné aplikovať spolu so Strednodobou rozvojovou koncepciou mesta, ako aj s plánom č. 1.1.1. Mapové listy obsahujú regulatívy využitia územia a sú kompatibilné s textovou časťou.

V rámci riešených území miest sú navrhnuté nasledovné druhy funkčného využitia územia:

- územie obytné:
 - plochy bývania v rodinných domoch včítane občianskej vybavenosti miestneho významu,
 - plochy bývania v bytových domoch malopodlažných včítane občianskej vybavenosti miestneho významu,
 - plochy bývania v bytových domoch viacpodlažných včítane občianskej vybavenosti miestneho významu,

- plochy bývania pre špecifické sociálne skupiny,
- územie občianskej vybavenosti:
 - plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu,
 - plochy občianskej vybavenosti štvrťového charakteru,
- územia športu, rekreácie a cestovného ruchu:
 - plochy športu,
 - plochy rekreačných areálov a cestovného ruchu v zastavanom území,
 - plochy rekreačných areálov a cestovného ruchu v krajinnom prostredí,
 - plochy záhradkárskych osád mimo zastavaného územia,
 - plochy chatových osád v zastavanom území,
- územia výroby:
 - plochy priemyselnej výroby a skladov,
 - plochy nerušiacej výroby,
 - plochy zariadení poľnohospodárskej výroby,
 - plochy skleníkového hospodárstva,
- územia zmiešané:
 - plochy občianskej vybavenosti (%) a bývania (%),
 - plochy bývania (%) nerušiacej výroby (%) a občianskej vybavenosti (%),
 - plochy bývania (%) záhradky a chaty (%).

Návrh zásad funkčného využitia územia

Všeobecné zásady funkčného využitia územia sú zamerané na:

- vnútornú reštrukturalizáciu v zmysle skvalitňovania a intenzifikovania využitia plôch,
- využitie potenciálnych rozvojových plôch na základe filozofie urbanistickej koncepcie vo dvoch časových horizontoch, disponibilných pre rozvoj do roku 2021 a výhľadovo disponibilných pre výhľad roku 2031,
- postupnosť schvaľovania a realizácie disponibilných plôch.

Základné zásady návrhu funkčných plôch:

- kvalitatívna zmena existujúcej funkčnej štruktúry,
- dotvorenie a organizačnej štruktúry ťažisiek vybavenostných centier s aktivitami miestneho, štvrťového, celomestského až regionálneho významu,

- revitalizácia funkčno-prevádzkovo nevhodne využívanej stavebnej štruktúry Pevnostného systému na obslužno-vybavenostné, rekreačno-oddychové aktivity pre celomestské potreby a pre potreby cestovného ruchu,
- urbanizácia časti poľnohospodárskej pôdy bezprostredne nadväzujúcej na súvislé urbanizované územie pre rozvoj funkcií bývania, občianskej vybavenosti a výroby
- vytvorenie a vybudovanie rekreačno-oddychových plôch v zastavanom území a v prírodnom prostredí,
- preskúmanie a overenie navrhovanej lokality pre vymiestnenie prístavu z vnútorného mesta do priestoru Veľký Harčáš.

Popis funkčného využitia územia

Územný plán mesta Komárno z roku 2005 navrhuje ťažiská vybavenostných centier pozdĺž východo - západnej osi v smere Bratislavská cesta – Novozámocká cesta v kombinácii s priečnou vybavenostnou líniou bašta IV. – železničná stanica – stará pevnosť a stransformovanou líniou rozšírenia celomestského centra pozdĺž nábreží.

Základná organizačná štruktúra ťažisiek vybavenostných centier podľa schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005 nemohol reagovať na nové zmeny v trasovaní rýchlostnej cesty č. I/64, ktorú navrhujeme preložiť východne od sídla Veľký Harčáš, v zmysle vzájomnej dohody zástupcov mesta Komárna a Komároma, na pracovnom stretnutí konanom dňa 25. 01. 2012 v Komárome v Maďarsku.

Stratégia

Ambíciou predmetného zosúladovania územnoplánovacích dokumentácií a rozvojových dokumentov miest Komárno a Komárom je vytvorenie územno-technických predpokladov s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obidvoch miest. V súlade s touto základnou stratégiou navrhuje zosúladenie základných princípov urbanistickej koncepcie rozvoja jednotlivých miest a vyváženého funkčného využitia území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania území. Ďalej stanovuje regulatívy a limity využitia územia mesta a koncepčné princípy na zachovanie celkových panoramatických pohľadov na mesto ako celku. V rámci mikropriestoru stanovuje primerané regulatívy na zachovanie tradičných uličných pohľadov v rámci pamiatkovej zóny obidvoch miest a navrhuje celkovú humanizáciu mestských priestorov, formou dostavby prelúk a voľných priestorov.

Obidve mestá majú primerané vnútorné územné rezervy, ktoré treba v prvom rade využiť s cieľom humanizácie jednotlivých funkčných plôch, najmä plôch pre bývanie a občianskej vybavenosti. Ďalej je potrebné revitalizovať neupravené zelené plochy a plochy opustených priemyselných areálov (brownfield).

Usmerňovať rozvoj vnútorných miest v Komárne a Komárome smerom do „vnútra“ s cieľom využitia disponibilných plôch a skompaktovania mestských štruktúr a dobudovania chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti a bývania a tým aj oživenia centier obidvoch miest.

Humanizácia sídlisk bývalej komplexnej bytovej výstavby Komárno – stred, Pri cintoríne, Západ a dobudovať voľné priestory pozdĺž ulíc Gazdovská ul., Eötvöš ul., Komenského ul., mestotvornými objektmi na posilnenie mestského parteru.

Návrh humanizácie sídlisk hromadnej bytovej výstavby a dobudovanie mestského parteru po Mártírok ul., Igmándi ul., ktorá pokračuje Lehárovou ul., v Slovenskej republike a spája tým dve centrálné mestské zóny.

Návrh nového Komunikačno – obchodno – spoločenského centra v lokalite „Razsped“, s peším prepojením novej autobusovej stanice so železničnou stanicou a prípadne aj s mestským osobným prístavom na Dunaji. (lávkou, plató, resp. podzemnými chodbami).

Návrh nového Centra pre rozvoj kultúry, cestovného ruchu a obchodu, v priestore od Csokonai kultúrneho centra po Bajcsy Zsilinszky ul., formou prestavby vnútro - areálového priestoru na dvoranu (pasáž).

Na obidvoch stranách Dunaja v priestore vnútorných miest je potrebné sa usilovať o postupné vymiestňovanie železničných koľají a zariadení nákladného prístavu a následne vytvoriť na obidvoch stranách Dunaja promenády, pešie a cyklistické chodníky a mobilár umožňujúci aj tzv. plážovú úpravu vybraných častí nábregia, pre oddych a rekreáciu miestnych obyvateľov ako aj pre návštevníkov obidvoch miest.

V zmysle dohody zástupcov miest Komárna a Komároma bude potrebné presunúť Územným plánom mesta Komárno, z roku 2005, navrhovanú trasu rýchlostnej cesty č. I/64, východným smerom vedľa sídla Veľký Harčáš. Taktiež bude treba prehodnotiť navrhovanú polohu špecifického uzla regionálneho charakteru v priestore Malá Iža. Ďalej je potrebné presunúť východným smerom plánovanú križovatku ciest č. I/64 a č. I/63. Tieto výrazné zmeny oproti schválenému Územnému plánu mesta Komárno z roku 2005, si vyžadujú podrobnejšie koncepčné urbanistické riešenie predmetného územia.

Nová trasa rýchlostnej cesty č. I/64 bude po premostení Dunaja pokračovať južným smerom do Maďarska na estakádach nad ulicou Petőfi S. Navrhovaná trasa je umiestnená na území s minimálnou zástavbou rodinných domov pozdĺž ulice Petőfi S., medzi sídliskom KKV, areálom závodu MOL a zástavbou rodinných domov v mestskej časti Szőny. Navrhovaná trasa cesty č. I/64 bude v Maďarsku napojená na južný cestný obchvat mesta Komárom. Uvedená nová trasa cesty č. I/64 si vyžiada aj úpravu platného Územného plánu mesta Komárom na strane Maďarska.

A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Analyza

Stav bytového fondu

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 bola v meste Komárno nasledovná štruktúra domového a bytového fondu:

Návrh rozvoja bytového fondu

Na stabilizáciu a rast počtu obyvateľstva mesta bezprostredne vplýva rozvoj a úroveň kvality bývania, ktorá následne zlepšuje aj vekovú a sociálnu štruktúru obyvateľstva.

Podľa schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005 bol návrh vývoja bytového fondu nasledovný.

NÁVRH VÝVOJA BYTOVÉHO FONDU

2001	2021		2031	
SPOLU	PRÍRASTOK	SPOLU	PRÍRASTOK	SPOLU
13614	2407	16021	708	16729

Vytváranie podmienok na bývanie sa navrhuje riešiť tromi spôsobmi:

A. Využitie jestvujúceho stavebného fondu

Obnova a prestavba cca 1080 neobývaných domov pre účely bývania. Vytváranie podmienok na dvojgeneračné bývanie. Predpokladá sa do roku 2021, že do štruktúry bytového fondu bude vrátaných cca 220 bytov a do roku 2031 ďalších cca 98 bytov, čo predstavuje 3 % nárast zo súčasného stavu bytového fondu.

Nakoľko k plánovaným rokom 2021 a 2031 dôjde aj primeranému úbytku bytov z dôvodu zmeny účelu využitia, zlučovania malých bytov, asanácie bytov, sa neuvažuje s nárastom bytového fondu z titulu obnovy neobývaných domov na bývanie, lebo cca taký istý počet bude prestavovať úbytok k uvedeným časovým etapám.

B. Transformácia funkčných plôch v zastavanom území (neobývaných) na plochy obytné

Využitím vnútorných územných rezerv v rámci zastavaného územia mesta, bez nových záberov poľnohospodárskej pôdy, sa predpokladá získať cca 463 bytov do roku 2021, z toho 284 bytov v rodinných domoch.

C. Nové rozvojové funkčné plochy

Nové rozvojové plochy sú v Komárne navrhnuté prevažne na plochách využívaných pre poľnohospodárske účely. Nová bytová výstavba je navrhnutá formou bývania v rodinných domoch a pre bývanie malopodlažných bytových domoch do 4+1 nadzemných podlaží. K funkčným plochám pre bývanie sú priradené aj plochy vybavenosti, športu, parkov a zmiešaných plôch tak, aby spolu vytvárali organizačne nové základné sídelné jednotky.

Možno konštatovať, že pre rozvoj bývania sú vytvorené všetky územnoplánovacie predpoklady. Prevažná časť plôch na bývanie sa nachádza vo vnútornom meste na lokalitách bývalej KBV: Komárno stred – I, Pri cintoríne, sídlisko Západ, sídlisko Bašty a na plochách pre rodinné domy: Letecké pole, sídlisko Východ, Robotnícka štvrť a v rámci mestských častí (satelitov, kde prevláda zástavba rodinných domov): Hadovce, Nová osada, Ďulov Dvor, Malá lža, Veľký Harčáš, Nová Stráž.

Najväčší rozvojový potenciál bývania v bytových domoch je plánovaných v mestskej časti:

- Malá lža 417 bytov do roku 2021 a 57 bytov do roku 2031,
- Hadovce 274 bytov do roku 2021 a 274 bytov do roku 2031,
- Ďulov Dvor 241 bytov do roku 2021 a 92 bytov do roku 2031,
- Nová osada 110 bytov do roku 2021,
- Pavel 110 bytov do roku 2021,
- Nová Stráž 26 bytov do roku 2021 a 53 bytov do roku 2031.

Vo vnútornom meste Komárna sa predpokladá získanie 147 nových bytov transformáciou v rámci súčasného zastavaného územia. Vo výhľadovom období do roku 2031 sa má dosiahnuť 365,1 bytov na 1000 obyvateľov mesta čo je o cca 34 bytov menej ako stanovujú Štandardy minimálnej vybavenosti obcí pre výhľad v SR, vo veľkostnej kategórii 30 000 – 50 000 obyvateľov, ktoré stanovujú 400 bytov na 1 000 obyvateľov.

Rozvoj jednotlivých foriem bývania je v rámci riešeného územia zbilancované v základných sídelných jednotkách dvomi spôsobmi. Prvým spôsobom sú navrhnuté plochy bývania transformáciou zastavaného územia a druhým spôsobom sú navrhnuté plochy bývania v nových základných sídelných jednotkách na plochách poľnohospodárskej pôdy.

V Komárome v oblasti bývania sú samosprávou mesta podporované územia s koeficientom zastavanosti územia $K_z = 0,4$. Hlavným smerom v tejto oblasti je orientovanie rozvoja výstavby „do vnútra mesta“, s využitím vnútorných územných rezerv. V meste Komárom je snaha autorov územného plánu mesta o zachovanie malomestského charakteru mesta.

Predpokladá sa v rámci rehabilitácie vnútorného mesta aj asanácia niektorých lokalít, ako je napr. sklady v južnej časti lokality Frigyes. Zatiaľ nie je určený ďalší smer obnovy územia Továrne na spracovanie ľanu (Lengyár telep).

Pri rehabilitácii obytných súborov, sídlisk a okrskov pre bývanie je potrebné zachovať ich charakteristické architektonické výrazové prvky. Medzi takéto sídliská patria; Szent László ul., Mártírok ul. a staré sídlisko Csillag a bývalé Detské mesto. Vzhľadom na ich opotrebovanosť je potrebná aj pomoc z oblasti sociálnych fondov.

Stratégia

Nakoľko riešená časť bývania komplexne analyzuje súčasný stav podmienok na bývanie obyvateľov mesta a navrhuje primeraný rozvoj bývania do roku 2031 v nadväznosti na odhadovaný demografický vývoj stavu obyvateľstva nie je treba prijať osobitné opatrenia v tejto oblasti. Je však na zváženie či je reálna dynamika rastu obyvateľstva vzhľadom na stagnáciu obyvateľstva. V období rokov od 1991 do roku 2001 narástol počet obyvateľov len o 20 obyvateľov, t.j. z 37 346 obyvateľov v roku 1991 na 37 366 obyvateľov v roku 2001. Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011 malo mesto Komárno 35 664 obyvateľov čo je o 1 702 obyvateľov menej ako v roku 2001.

Vzhľadom na skutočnosť, že potreba nových bytov priamo súvisí s rastom počtu obyvateľstva je potrebné sa orientovať na zastabilizovanie obyvateľstva vytvorením nových pracovných príležitostí v takom rozsahu, ako bolo v minulých rokoch, kedy od roku 1970 do roku 1991 narástol počet obyvateľov mesta Komárno o 8 970 obyvateľov, na celkový počet trvalo bývajúcich obyvateľov 37 346, v roku 1991, čo je nárast o cca 33 %. Ak by boli vytvorené primerané podmienky (pracovné príležitosti, dostatok bytov) pre nárast trvale bývajúcich obyvateľov mesta Komárno, mohli by sme uvažovať vo výhľadovom období do roku 2031 s celkovým počtom 45 820 obyvateľov, v súlade so schváleným Územným plánom mesta Komárno z roku 2005. Po dosiahnutí takéhoto nárastu obyvateľstva je možné hovoriť o reálnosti navrhovanej koncepcie rozvoja bývania v meste Komárno.

Založené obytné súbory (sídliská) bývalej KBV, voľné nezastavané plochy v rámci mesta majú primerané územné rezervy na získanie plôch na novú výstavbu bytov, ktoré je potrebné pojať veľmi citlivo s ohľadom na bývajúce obyvateľstvo. Zahusťovanie bytovej zástavby treba riešiť vo forme humanizácie bývalých sídlisk a za to, že sa získajú nové možnosti na výstavbu nových bytov, treba túto výhodu recipročne kompenzovať formou dobudovania chýbajúcej občianskej vybavenosti a vytvorenia relaxačných a oddychových priestorov a zariadení, ktoré budú slúžiť najmä miestnym obyvateľom.

Na nových rozvojových plochách pre bývanie je potrebné v prvej etape sa venovať rozvoju (výstavbe) štandardných bytov a „štartovacích“ bytov pre mladé rodiny. Na tento účel sú vhodné všetky rozvojové plochy na bývanie v zmysle schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005, okrem navrhovanej plochy určenej pre občiansku vybavenosť a bývanie východne od Starej pevnosti, na lokalite Pri elektrárni (022 - 22/1, 22/2, 22/4, 13/15). Na tejto hodnotnej a exponovanej lokalite je potrebné etablovať polyfunkčné bytové domy s rezidenčnými bytmi vyššieho štandardu s podsadenou občianskou vybavenosťou.

V meste Komárom je potrebné v oblasti bývania podporovať také projekty, ktoré dosahujú efektívne využitie územia s koeficientom zastavanosti územia $K_z = 0,4$.

V rozvoji bývania má byť hlavným smerom orientovať sa „do vnútra mesta“, s využitím vnútorných územných rezerv.

Pri rehabilitácii obytných súborov, sídlisk a okrskov pre bývanie je potrebné zachovať ich charakteristické architektonické výrazové prvky. Medzi takéto sídliská patria; Szent László ul., Mártírok ul. a staré sídlisko Csillag a bývalé Detské mesto

Vzhľadom na nedostatok pozemkov na výstavbu rodinných domov v meste Komárom, by bolo potrebné vypracovať zoznam potenciálnych lokalít na takúto malopodlažnú výstavbu bytov. V prípade ak nebudú v dostatočnom počte pozemky na výstavbu rodinných domov, potom sa naskytá možnosť využitia územnej rezervy Komárna pre výstavbu rodinných domov. Obdobná situácia je v Bratislave, kde pre nedostatok pozemkov na výstavbu rodinných domov sa niektorí obyvatelia mesta presťahovali do novopostavených rodinných domov v Rajke.

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

Analýza

Po zmene spoločenských pomerov v roku 1989 sa pristúpilo aj k aktualizácii dovtedy platných územných plánov miest a zón s cieľom obmedzenia vyvlastnenia pozemkov a veľkoplošných asanácií najmä pre komplexnú bytovú výstavbu. Zároveň boli v prvých metodických pokynoch MŽP SR na začiatku 90-tych rokov minulého storočia stanovené požiadavky na humanizáciu mestských štruktúr a dostavby chýbajúcej občianskej vybavenosti, s osobitným zameraním na sídliská bývalej komplexnej bytovej výstavby. Od tej doby uplynulo cca 20 rokov a výsledky ešte stále nie sú uspokojivé hlavne čo sa týka humanizácie bezprostredného okolia bytových domov a vnútroblokových plôch verejnej zelene.

V oblasti poskytovania služieb obchodnými reťazcami došlo k saturácii nárokov obyvateľstva na maloobchodnú sieť z hľadiska kvantity ale aj primeranej kvality, čo je nesporným prínosom z hľadiska obchodného a marketingového nazerania na uspokojenie nárokov obyvateľstva v oblasti maloobchodu.

Z hľadiska komplexnejšieho pohľadu na riešenie problematiky rozmiestnenia maloobchodných zariadení je potrebné uviesť, že z hľadiska urbanistickej tvorby mestských štruktúr sa nenaplnili očakávania na oživenie mestského parteru menšími a dostupnými zariadeniami maloobchodu, ktoré by oživilo a spestrilo ponuku občianskej vybavenosti vo vnútornom meste. Dobrým príkladom v tejto oblasti v zahraničí, ale už aj v našich väčších mestách sú tzv. „korzo-markety“, ktoré priamo v centrách miest aj v peších zónach ponúkajú svoje produkty na predaj. Vracajú tým obyvateľov do centier miest a zamedzujú vyľudňovanie centrálnych mestských zón. Uvedené pozitívne príklady treba aplikovať aj v mestách Komárno a Komárom.

Pre rovnomerné rozloženie občianskej vybavenosti v jednotlivých obciach a mestách vydalo Ministerstvo životného prostredia SR v roku 2002 Metodickú príručku „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“. Uvedená príručka je spracovaná na základe analýzy údajov Štatistického úradu SR a analýzy štruktúry vybavenosti

vybraných sídiel v zahraničí a jej porovnanie so stavom v Slovenskej republike. Schválený Územný plán mesta Komárno z roku 2005 vychádza z vyššie uvedenej metodologickej príručky a navrhuje jednotlivé druhy vybavenosti v súlade so štandardami uvedenými v metodologickej príručke pre veľkostnú kategóriu 30 000 – 50 000 obyvateľov, v ktorej sa nachádza aj mesto Komárno s počtom obyvateľov spred spracovaním územného plánu na úrovni cca 37 000 obyvateľov s výhľadom do roku 2031 s plánovaným počtom cca 46 000 obyvateľov.

Štandardy minimálnej vybavenosti obci majú charakter odporúčania a je potrebné v rámci rozvoja mesta vynaložiť spoločné úsilie zástupcov mesta a podnikateľských subjektov na vyvážené a skordinované rozloženie druhov a veľkosti občianskej vybavenosti, ktorá predstavuje rozsiahly počet zariadení a plôch, ktoré majú za cieľ uspokojiť nároky všetkých kategórií obyvateľstva. Nástupom ekonomiky trhového hospodárstva vznikajú, okrem klasických zariadení obchodu, stravovania, služby, aj ďalšie dynamicky sa rozvíjajúce služby v oblasti informačných technológií.

Pre urbanistickú prax sú činnosti netrhového charakteru, podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ), školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť chápané ako vybavenosť verejná (nekomerčná). Činnosti trhového charakteru sú považované za komerčnú vybavenosť. Do tejto skupiny komerčnej vybavenosti patria zariadenia maloobchodu, verejného stravovania, ubytovania, služieb ale aj niektoré zariadenia športu a kultúry.

Pre urbanistickú prax je okrem členenia druhu vybavenosti dôležité jej rozdelenie podľa dôležitosti na:

- základná vybavenosť,
- vyššia celomestská a nadmestská vybavenosť,
- špecifická vybavenosť.

Podľa Územného plánu mesta Komárno z roku 2005 sú jednotlivé plochy občianskej vybavenosti začlenené do organizmu mesta so zámerom dosiahnuť celoplošnú obsluhu územie mesta potrebnou občianskou vybavenosťou nasledovne:

- základná občianska vybavenosť je súčasťou plôch určených na funkciu bývania, označených v územnom pláne A1, A2, A3 a súčasťou zmiešaných plôch C1, C2, C3 a čiastočne aj plochy B2,
- plochy vyššieho významu sú označené ako B1 – Plochy vybavenosti celomestského až nadmestského významu a plochy B2 – plochy vybavenosti štvrťového charakteru, kde sa nachádzajú aj plochy základnej vybavenosti,
- špecifická vybavenosť nie je zatiaľ podrobne určená a viaže sa na budúce využitie kultúrno-historických pamiatok a prírodných fenoménov ako je rieka Dunaj a Váh, ktoré okrem hodnotného prírodného prostredia majú aj významný hospodársko-ekonomický a energetický potenciál, ktorý je potrebné efektívne využiť prospech rozvoja obidvoch miest,

- plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu sú v Komárne zastúpené na celkovej ploche 90,79 ha, čo vytvára možnosti aj na saturovanie potrieb v oblasti občianskej vybavenosti aj pre obyvateľov okolitých sídiel vrátane mesta Komárom v Maďarsku.

Stratégia

Návrh občianskej vybavenosti podľa jednotlivých druhov činností: školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, kultúrne zariadenia, cestovný ruch, služby, športové zariadenia, finančné služby, obchod, verejné stravovanie, je možné z hľadiska rozsahu a lokalizácie jednotlivých druhov vybavenosti akceptovať v zmysle územného plánu mesta Komárno z roku 2005, okrem spoločenských potrieb stredných a vysokých škôl. V týchto dvoch oblastiach by bolo treba viac reagovať na aktuálnu potrebu budúcich zamestnávateľov nových absolventov stredných a vysokých škôl. V tejto oblasti treba využiť aj smerovanie rozvoja mesta podľa schváleného Územného plánu mesta Komárno, ale aj podľa nových aktuálnych potrieb, ktoré vzídu aj z tohto strategického projektu zameraného na využitie komparatívnych daností vyplývajúcich s výnimočnej polohy obidvoch miest.

Využívať plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu v meste Komárno na uspokojovanie potrieb v oblasti občianskej vybavenosti aj pre obyvateľov okolitých sídiel vrátane mesta Komárom, s osobitným zreteľom na oblasť kultúry, nakoľko tieto zariadenia plnia významnú úlohu ako strediská vzdelávania a svojimi aktivitami (kiná, divadlá, galéria, múzeá, knižnice) výrazne obohacujú verejný život a podporujú rozvoj cestovného ruchu.

Zároveň by bolo vhodné na zvýšenie atraktivity obidvoch miest a tým aj posilnenie rozvoja cestovného ruchu navrhnuť a následne realizovať novú dominantu mesta vo forme vyhliadkovej terasy (kaviarne) s panoramatickým výťahom nad bývalou colnicou na Alžbetinom ostrove (plocha 4/12). Z tejto terasy by bol opticky vnímateľný celý pevnostný systém, ktorý nemá obdobu vo svete. Vo večerných hodinách by boli pevnosti a hradby na obidvoch brehoch Dunaja osvetlené štýlovo a citlivo a vytvorili by komplexný obraz o celom fortifikačnom systéme obidvoch miest.

Na posilnenie rozvoja cestovného ruchu je potrebné vytvoriť územno-technické podmienky na realizáciu osobného prístavu v Komárne na Dunaji vo východnom cípe Alžbetinho ostrova (plocha 3/1) a na druhej strane Dunaja v Komárome v priestore pevnosti Monostori erőd.

Rozšíriť termálne kúpele v Komárome na plochách medzi Táncsics M. ul. a Sport ul., až po východnú hranicu pevnosti Čsillagerőd.

Na zvýšenie atraktivity pevnosti Csillagerőd v Komárome, ktorá bola dobudovaná v rokoch 1827 až 1839, treba obnoviť vodnú priekopu okolo tejto pevnosti.

Vytvoriť podmienky na realizáciu vyhliadkovej terasy na vodnej veži vedľa pevnosti Igmándi erőd v Komárome, ktorá bola obnovená v rokoch 1871 až 1877 na mieste bývalej zemnej pevnosti z roku 1848.

Dobudovať camping a realizovať nový hotel pre návštevníkov termálnych kúpeľov v Komárne.

Revitalizovať mŕtve rameno Dunaja v lokalite Koppánymonostor a vegetáciu v inundačnom území Dunaja a navrhnuť nové ubytovacie a vybavenostné zariadenia pre potreby rozvoja cestovného ruchu.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

Analýza

Poľnohospodárska výroba

Možno konštatovať, že celková výmera obrábanej ornej pôdy je stabilizovaná a dochádza aj k miernemu nárastu výmery trvalých trávnatých plôch, čo je z ekostabilizačných hľadísk priaznivé najmä v miestach podmáčaných území.

Podľa údajov schváleného Územného plánu mesta Komárno z roku 2005 predstavuje z celkovej výmery katastrálnych území Komárno a Nová Stráž až 67,39 % poľnohospodárska pôda, čo je 6 928,72 ha. Výmera poľnohospodárskej pôdy je v riešenom území stabilizovaná a nedochádza k výraznejšiemu záberu poľnohospodárskej pôdy, aj preto že schválený Územný plán mesta Komárno navrhuje v prvom rade využívanie tzv. vnútorných územných rezerv v rámci riešeného územia a navrhuje zábery poľnohospodárskej pôdy realizovať až po vyčerpaní disponibilných plôch na výstavbu. Nové rozvojové plochy si však vyžadujú zábery poľnohospodárskej pôdy.

Poľnohospodárske podniky využívajú v riešenom území jestvujúce výrobnoprodukčné areály so stavbami na chov zvierat a zariadenia na spracovanie a uskladnenie produktov poľnohospodárskej prvovýroby. V niektorých areáloch je rastlinná ale aj živočíšna výroba zastavená alebo stagnuje.

Priemyselná výroba, drobné služby, distribúcia a sklady

V meste Komárno dominovalo špecializované strojárstvo v Slovenských lodeniciach a prosperovala aj firma AGROKOM. Dôsledku privatizácie Slovenských lodeníc došlo k výraznému zníženiu produkcie čo má za následok prepúšťanie zamestnancov a zvýšenie nezamestnanosti v Komárne a v jeho okolí. Priemyselná, remeselná a stavebná výroba v meste má len doplnkovú funkciu a nemôže nahradiť výpadok výroby v Slovenských lodeniciach, o to viac že sa súčasné areály reštrukturalizujú v prospech obchodných reťazcov zameraných na predaj a nie na rozvoj priemyselnej produkcie. Aj z uvedených dôvodov je potrebné zastabilizovať a rozvíjať špecializované strojárstvo zamerané na výrobu a rekonštrukciu lodí. Pre rozvoj priemyslu je v meste dostatočná územná rezerva, ktorú treba využiť okrem obnovy doterajších priemyselných areálov aj na založenie nového priemyselného parku na zelenej lúke v priestore plánovaného obchvatu cesty č. I/63; Nad obchvatom (lokalita 017J) a Pod obchvatom (lokalita 017 C).

Priemyselná výroba v meste Komárno je rozmiestnená do 4 územno-výrobných zoskupení:

- Severozápadné zoskupenie je umiestnené v západnej časti mesta pri železničnej trati na území urbanistického bloku 005. Toto zoskupenie výrobných areálov má všetky územno-technické predpoklady pre ponechanie a stabilizáciu v celkovej priestorovej štruktúre mesta. Urbanistické bloky 5/3, 5/9, 5/20 je možné intenzifikovať s cieľom rozvoja priemyselnej výroby. Časť urbanistického bloku 5/3, pri ceste č. I/63 je určená pre rozvoj obchodu.
- Areál Slovenských lodeníc má významné postavenie v rámci vnútorného mesta vedľa zátoky Dunaja na území urbanistického obvodu 023. V záujme ďalšieho rozvoja mesta je nutné zachovať a modernizovať v rámci urbanistického obvodu (023) technologické zariadenia a postupy na stavbu lodí, aby sa minimalizovali dopady na vnútorné mesto Komárna. Takto stanovený zámer treba zosúladiť aj s Územným plánom veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, ktorý navrhuje vo výhľadovom období v rokoch 2021 až 2031 uvoľnenie cenného priestoru Slovenských lodeníc od výrobných činností. Čo sa týka vymiestnenia prístavu z nábregia Dunaja v kontakte s vnútorným mestom (lokalita 002, podľa Územného plánu mesta Komárno), je potrebné podporiť v súlade s Územným plánom veľkého územného celku Nitrianskeho kraja.
- Východné zoskupenie sa nachádza na území urbanistického obvodu 022. Nachádzajú sa tu staré administratívne, výrobné objekty a zariadenia v priestore medzi Starou pevnosťou a nábregím Váhu. Niektoré objekty boli zrekonštruované. Toto územie sa nachádza v ochrannom pásme Pevnostného systému Komárna. Výnimočná poloha tohto územia vedľa sútoku dvoch najväčších riek na Slovensku predurčuje toto územie zhodnotiť na úroveň atraktívneho urbanistického obvodu v meste (polyfunkčná rezidenčná zástavba).

Návrh riešenia nerušivej výroby, výrobných služieb, distribúcia a skladov

V súčasnosti zariadenia nerušivej výroby, výrobných služieb, distribučné a skladové plochy a zariadenia sa nachádzajú roztrúsené na území celého mesta Komárno a väčšinou sú vo väzbe na plochy priemyselnej výroby. Na území mesta sú plánované rozvojové plochy nerušivej výroby, výrobných služieb, distribučné a skladové plochy spolu s plochami priemyselnej výroby plánované do roku 2021 vo výmere 171,98 ha a do výhľadového obdobia roku 2031 je určených ďalších 85,49 ha územia. Takáto relatívne veľká výmera pozemkov by malo uspokojiť nároky mesta v uvedených oblastiach.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať distribučnej, skladovej a dopravnej oblasti, ktoré majú vysoký potenciál v spojitosti s medzinárodnou lodnou dopravou na Dunaji. Vo východnej časti mesta v lokalite Malá Iža - Veľký Harčáš je potrebné vytvoriť podmienky na logistické centrum, kde by boli sústredené skladové, distribučné, ekonomické a obchodné služby a nerušené výrobné činnosti.

Stratégia

V prvom rade využívať vnútorné územné rezervy v rámci riešených miest a zábery poľnohospodárskej pôdy realizovať až po vyčerpaní disponibilných plôch na výstavbu.

Na území urbanistického obvodu 023, kde je sú umiestnené Slovenské lodenice je nutné zachovať a modernizovať technologické zariadenia a postupy na stavbu lodí, aby sa minimalizovali dopady na vnútorné mesto Komárna. Naďalej považovať lodiarstvo v meste Komárno za významný stimulujúce faktor hospodárskeho a socio - ekonomického rozvoja mesta.

Navrhnuť zmenu Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho samosprávneho kraja v tom zmysle, aby bolo zrušené uvoľnenie tohto priestoru od výrobných činností a boli ponechané v urbanistickom obvode 023 Slovenské lodenice.

Pre celkové zdynamizovanie hospodárskeho rozvoja mesta je nutné využiť komparatívne danosti mesta na sútoku dvoch riek Váhu s Dunajom. Jednoducho nie je možné nevyužiť takéto danosti mesta v čase celkovej stagnácie spôsobenej aj hospodárskou krízou ale aj menším záujmom podnikateľských aktivít o tento región a tým aj o samotné mesto Komárno a Komárom. Preto je potrebné v čo najkratšom čase územno-technicky pripraviť a realizovať Transkontinentálne logistické centrum - prístav, Komárno Veľký Harčáš. Bol by to tranzitný terminál kombinovanej dopravy, kde by bola prepojená cestná, železničná a lodná doprava. V tomto priestore by boli okrem distribučných a skladových objektov vybudované aj zariadenia na poskytovanie obchodných, ekonomických služieb a boli by tu umiestnené aj nerušiacie výrobné činnosti, ako aj výskumno – vývojové polytechnické centrá pokrokových technológií v oblasti priemyslu (lodiárstvo) a pod.

Súmestie dvoch miest Komárno – Komárom, by sa mohlo stať hospodársko – logistickým pólom dunajského regiónu a prepájal by západnú časť Európy s východnou časťou Európy. Zároveň by boli na sútoku Váhu s Dunajom vytvorené všetky predpoklady na postupné zapájanie splavnených úsekov Váhu do celkovej dopravnej koncepcie Slovenska a vytvorenie tzv. „vnútrozemského domovského prístavu“ Slovenskej republiky, čo by umožnilo nakládku tovaru na riečno-morské lode v prístave Komárno, ktorý je kanálom Rýn – Mohan – Dunaj priamo napojený na 15 európskych štátov.

Južné napojenie Váhu na Dunaj je mimoriadne významné najmä pre firmy produkujúce veľké objemy tovarov ako je US STEEL, SEZ Tlmače, Drôtovňa Hlohovec, DUSLO Šaľa, PEUGEOT, KIA , ktoré by mohli svoje výrobky dopraviť lodnou dopravou do záujmových oblastí ako je západná časť Európy, východná časť Európy, Grécko, Turecko, štáty blízkeho východu a ďalej do Ázie.

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie a cestovného ruchu

Analýza

V atraktívnom a výnimočnom prostredí aké má mesto Komárno a Komárom na sútoku Váhu s Dunajom a v takom bohatom kultúrno-historickom priestore sú vytvorené všetky predpoklady na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu. Len ich treba zapojiť do funkčno-priestorového systému rekreácie. Sú tu nasledovné prírodné danosti; rovinatý terén, vodné toky a jazerá, lužné lesy pozdĺž vodných tokov, termálne kúpalisko a najmä teplá klíma s vysokým počtom slnečných dní, ktoré vytvárajú optimálne podmienky na rozvoj letnej rekreácie a turistiky. Na zimné športy sa môžu využiť zamrznuté vodné plochy na korčuľovanie. Zatiaľ sú málo využívané lyžiarske bežecké trate popri riekach a jazerách.

Bohaté kultúrno-historické pamiatky pevnostného systému obidvoch miest vytvárajú dobré podmienky na rozvoj poznávacej turistiky.

Vo vnútornom meste Komárno v rámci rekreačných útvarov sa nachádza;

- športový areál (futbalový štadión, športová hala, basketbalová hala, tenisové dvorce),
- termálne kúpalisko,
- krytá plaváreň,
- veľkoplošné ihrisko,
- zimný štadión.

Medzi rekreačné plochy v zastavanom území patria aj záhradkárske osady a chatové osady.

Mimo zastavaného územia mesta Komárno v krajine sa nachádza;

- rekreačno-športové stredisko kanoistiky,
- táborisko vodáckeho športu,
- strelnica pri Ižianskom kanály.

Aj mimo zastavaného územia mesta sú záhradkárske osady a chatové osady. Ďalšie plochy rekreácie mimo zastavaného územia mesta popri Váhu a Dunaja a vedľa vodnej plochy v Kave nemajú vybudované príslušné technické a obslužné vybavenie.

Pre špecifickú formu rekreácie a aktívny odpočinok sú v Územnom pláne mesta Komárno z roku 2005 navrhnuté nové záhradkárske osady vo výhlade v NZSJ 017L Za palatínskym.

Postupná transformácia záhradkársky využívaného územia na Alžbetinom ostrove sa má postupne preorientovať na zmiešané obytné a rekreačné plochy C3, v urbanistickom obvode 004.

Možno konštatovať, že v meste Komárno je dostatočná výmera záhradkárskych plôch na jedného obyvateľa. Odporúčaný minimálny štandard je 11 – 17 m² záhradkárskych plôch na 1 obyvateľa. V meste Komárno je k dispozícii 35,46 m² záhradkárskej plochy na 1 obyvateľa. Aj z uvedených dôvodov je akceptovaná postupná transformácia Alžbetinho ostrova na zmiešané obytno-rekreačné územie

s možnosťou rozvoja rekreačných aktivít v oblasti jachtingu na konci zátoky oproti Slovenským lodeniciam.

Po realizácii novej záhradkárskej osady v urbanistickom bloku (UB) 17/53 Nová osada, časť NZSJ Palatínske o výmere 1,83 ha do návrhového obdobia 2021, sa dosiahne štandard 30,88 m² záhradkárskej plochy na 1 obyvateľa.

Ďalšie plochy rekreačného športu sú navrhnuté v týchto lokalitách:
Do roku 2021;

- Malá Iža o výmere 3,11 ha, časť NZSJ 020A Ižianske,
- Malá Iža o výmere 2,15 ha, časť NZSJ 031A Pieskové,
- Ďulov Dvor o výmere 1,03 ha, časť NZSJ 019 Krajné,

Výhľad do roku 2031;

- Ďulov Dvor o výmere 3,30 ha, časť 019E Nad železničnou traťou,
- Nová Osada o výmere 2,98 ha časť NZSJ 017L Za palatínskym.

Navrhované plochy rekreácie v rekreačných areáloch mimo zastavaného územia:

Do roku 2021:

- Nová Osada o výmere 2,50 ha, časť NZSJ 017O Rekreácia - Východ
- Nová Osada o výmere 12,92 ha, časť NZSJ 017P Rekreácia – Západ,
- Kava o výmere 13,54 ha, časť NZSJ 018A Pri vode,
- Kava o výmere 13,54 ha, časť NZSJ 018A Pri vode,
- Malá Iža o výmere 0,69 ha, časť NZSJ 020D Dlhé,
- Malá Iža o výmere 23,29 ha, časť NZSJ 020E Pri železničnom moste,
- Malá Iža o výmere 6,32 ha, časť NZSJ 031B Pri Váhu,
- Veľký Harčáš o výmere 2,09 ha, časť NZSJ 020H Pri Dunaji,

Výhľad do roku 2031;

- Ďulov Dvor o výmere 13,95 ha, časť 019E Nad železničnou traťou.

Mesto Komárom v Maďarsku sa nachádza, na významnej dopravnej hlavnej ceste č. 1, vedenej z Viedne do Budapešti. Je kultúrno-spoločenským, obchodným a turistickým centrom na pravom brehu Dunaja.

Mesto Komárom nachádzajúce sa v údolí prírodného fenoménu Dunaja s výskytom hodnotnej prírodnej južanskej scenérie, termálnych vôd a cenného kultúrohistorického dedičstva má všetky predpoklady pre rozvoj medzinárodného a domáceho cestovného ruchu, so zameraním na poznávanie histórie mesta, pamätihodností, ako aj na využívanie Komáromských termálnych liečebných kúpeľov na dlhodobejší pobyt v meste.

V tomto meste treba chrániť a zveľaďovať hodnotné kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú svedectvom bohatej histórie tohto mesta siahajúce až do obdobia, kedy túto oblasť osídlili Rimania. K najvýznamnejším pamätihodnostiam z tohto obdobia patria nasledovné pamiatky:

- lokalita hrnčiarskych osád z 2. a 3. storočia (pri čerpacej stanici PHM, Komárom - Szőny),
- cesta k Dunaju vedie v podstate po východnom pevnostnom múre légiového tábora Brigetio (Komárom - Szőny),
- miesto prvej rímskej pevnosti v Brigetiu - auxiliárneho drevozemného tábora (Komárom - Szőny),
- rímsky sarkofág v parku sídliska (Komárom - Szőny),
- západný okraj súčasného sídliska - a zároveň aj rímskeho légiového tábora vymedzuje rad garáží. V týchto miestach sa už začínalo vojenské mesto - canabaelegionis (Komárom - Szőny),
- západná hranica vojenského mesta sa nachádzala pri dnešnej sýpke (Komárom - Szőny),
- centrum civilného mesta Brigetio - archeologický výskum (Komárom - Szőny, termálne kúpele Komárom).

Medzi ďalšiu hodnotnú pamiatku patrí pevnosť Monostori erőd, ktorá bola postavená v rokoch 1850 – 1871 a z vonkajších pohľadov vyzerá ako prírodný výtvor, vzhľadom na zatravnené a krajinársky kvalitne udržiavané hradby. Do tejto kategórie patria aj pevnosť Csillagerőd vo východnej časti Komároma a pevnosť Igmándi erőd v južnej časti mesta, ktoré budú aj naďalej hlavnými atraktivitami pre návštevníkov mesta a tým aj pre rozvoj cestovného ruchu.

Stratégia

V meste Komárno je potrebné dobudovať športové ihriská; futbalové, basketbalové, volejbalové v záujme zabezpečenia možností pre realizáciu pohybovej aktivity pre obyvateľstvo (najmä detí a mládež) na sídliskách. Ďalej je potrebné dobudovať telovýchovné zariadenia pri školských zariadeniach. Treba uplatňovať každodennú dostupnosť športových a rekreačných zariadení pre obyvateľov mesta. Realizovať kryté športovo – rekreačné relaxačné centrum v meste Komárno.

Je potrebné rešpektovať rezervované plochy rekreačných areálov a cestovného ruchu v krajinnom prostredí v dotyku s riekou Váh v lokalite Malá Iža, Komárno, Nová osada, Ďulov Dvor, Rekreačia – západ, Rekreačia – východ, Kava, a v dotyku s riekou Dunaj, Veľký Harčáš.

Ďalej je potrebné modernizovať a rozvíjať športovo-rekreačné areály v meste Komárno a v mestských častiach Hadovce, Malá Iža, Nová Stráž. Ďalej kultúrne zariadenia, rekreačné areály v Komárne, Novej Osade a v Malej Iže. Treba transformovať v zastavanom území zariadenia kultúry, rekreácie a zábavy slúžiace obyvateľstvu a cestovnému ruchu. Osobitnú pozornosť pritom je potrebné venovať zapojeniu kultúrnohistorických pamiatok – pevnostného systému mesta a ďalších hodnotných historických objektov do poznávacieho cestovného ruchu.

Riešiť rekonštrukciu bývalej colnice na Alžbetinom ostrove pre potreby rozvoja

cestovného ruchu. Rozvíjať areál vodných športov na Alžbetinom ostrove v dotyku s Dunajskou zátokou pre potreby jachtingu.

Využiť hrádzu pozdĺž rieky Dunaj a Váhu na cykloturistiku a zapojiť cyklotrasy okolo Komárna do Európskeho systému cyklotrás EuroVelo 6, ktorú treba dobudovať pozdĺž Dunaja tak, aby cyklotrasa mala medzinárodné parametre. Vo výhľadovom období do roku 2031 uvažovať s prepojením obidvoch mestských systémov cyklotrás Komárna a Komároma peším a cyklistickým mostom cez Dunaj v priestore Stará pevnosť v Komárne a pevnosť Csillagerőd v Komárome. Uvedený most cez Dunaj, by prenášal aj cyklistickú dopravu z Vážskej cyklotrasy cez Dunaj do Komároma a ďalej do Budapešti, Belehradu až po Čierne more (Konstanca).

Predpokladáme, že cyklotrasa vedená pri Váhu až po Vysoké Tatry zvýši záujem o prírodné krásy Slovenska a ďalej umožní sa napojiť na európsku cyklotrasu EuroVelo 11, v priestore Vysokých Tatier, ktorá je ďalej vedená východným okrajom Európskej únie a umožnilo by to zokruhovať cyklotrasu medzi západným Slovenskom a Západným Maďarskom a Východným Slovenskom a východným Maďarskom. Bola by to nová destinácia pre cyklistov (okruh v smere; Komárno - pozdĺž rieky Váh - Žilina - Poprad - Vysoké Tatry - Košice - Miškovec - pozdĺž rieky Tisa - Segedín - Belehrad - pozdĺž rieky Dunaj - Budapešť - pozdĺž rieky Dunaj - Komárom - Komárno), čo by zvýšil záujem cykloturistov z celej Európy o obidve krajiny a podporil by sa tým aj cestovný ruch v obidvoch krajinách a dokonca aj v Srbsku, lebo južná časť cyklistického okruhu vedená v trase EuroVelo 11, by bola napojená v priestore Belehradu na cyklotrasu EuroVelo 6.

Podporovať rozvoj osobnej lodnej dopravy a zapojiť ju do poznávacieho turizmu. Vytvoriť nový osobný prístav na východnom cípe Alžbetinho ostrova v Komárne a pri pevnosti Monostori erőd v Komárome.

Iniciovať vznik strediska cestovného ruchu medzinárodného významu priamo v mesta Komárno, ako nástupného mesta do dunajskej turistickej destinácie v povodí Dunaja, s príslušnou informačnou a vybavenostnou infraštruktúrou. Cieľom takéhoto strediska bude vytváranie spoločných turistických produktov zo spoločných prihraničných atrakcií (fortifikačný systém obidvoch miest, kultúrne pamiatky, archeologické náleziská, prírodné a duchovné bohatstvo, hľadanie a prezentácia spoločných záujmov).

V Komárome zapojiť do rozvoja cestovného ruchu hodnotné kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú svedectvom najstaršej a veľmi bohatej histórie tohto mesta siahajúce až do obdobia Rímskej ríše.

V meste Komárom využiť v rámci rozširovania poznávacieho turizmu ďalšie hodnotné pamiatky ako je pevnosť Monostori erőd, ktorá bola postavená v rokoch 1850 – 1871, ďalej pevnosť Csillagerőd vo východnej časti Komároma a pevnosť Igmándi erőd v južnej časti mesta, ktoré budú aj naďalej hlavnými atraktivitami pre rozvoj poznávacieho turizmu.

A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia miest

Analyza

Zastavané územie Komárna je vymedzené dvomi katastrálnymi územiami a to:

- katastrálnym územím Komárna,
- katastrálnym územím Nová Stráž.

Navrhované hranice zastavaného územia Komárna sú členené na:

- územie, ktoré je skutočne zastavané k roku 2004, ale nie je v súčasnosti evidované v katastrálnom úrade ako zastavané,
- územie, ktoré je navrhnuté na zastavanie rozvojovými plochami podľa návrhu Územného plánu mesta Komárno.

Zastavané územie Komároma je vymedzené katastrálnym územím Komároma a ďalšími dvomi pričlenenými sídlami:

- Szőny,
- Koppánymonostor.

Stratégia

Vymedzené zastavané územie Komárna a zastavaného územia Komároma sú akceptované a sa nemenia týmto projektom, okrem minimálneho zásahu do katastrálneho územia susednej obce Iža, z dôvodu nového smerového trasovania rýchlostnej cesty R/64.

A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

Analyza

Na limitovanie využitia územia v okolí chránených krajinných štruktúr, technických a architektonických pamiatok sú v meste Komárno vyčlenené tieto ochranné pásma:

- ochranné pásmo Pevnostného systému Komárna, ktoré je vyznačené vo výkrese Komplexného využívania územia z roku 1999,
- ochranné pásmo chránených prírodných území podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, platnej na území Slovenskej republiky. Ochranné pásmo prírodnej rezervácie alebo národnej prírodnej rezervácie je do 100 m od jej hranice smerom von a platí v území ochranného pásma tretí stupeň ochrany,
- ochranné pásmo prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky je 60 m smerom von od jej hranice,

- ochranné pásmo priemyselných objektov, areálov záujmového územia sú vymedzené do 250 m od priemyselných objektov,
- ochranné pásmo poľnohospodárskych objektov sú stanovené najmä v okolí objektov živočíšnej výroby do vzdialenosti od 100 do 500 m, na ochranu územia pred prachom, pachom, hlukom,
- ochranné pásmo železnice je vyčlenené územnými pásmi na oboch stranách železnice vo vzdialenosti 60 m od krajnej osi koľaje,
- ochranné pásmo cestných komunikácií sú vyčlenené po oboch stranách vozovky takto:
 - rýchlostná komunikácia R - 100 m od osi príslušného jazdného pásu cesty,
 - cesty I. triedy I/63, I/64 - 50 m od osi vozovky,
 - cesty II. triedy II/573 - 25 m od osi vozovky,
 - cesty III. triedy - 20 m od osi cesty.
 - miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 m od osi vozovky,
 - miestne komunikácie - 6 m od okraja vozovky,
- ochranné pásmo vodného zdroja Komárno – Alžbetinom ostrove;
 - pásmo hygienickej ochrany 1. stupňa studní ŠVK 1-4 je stanovené oploťou na ploche 7 ha,
 - pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa-vnútornej časti na ploche 40,5 ha,
 - návrh na úpravu PHO 2. stupňa – vnútornej časti bol vypracovaný v júli 2000 s úpravou akceptujúcou hranice ucelených parciel,
 - vonkajšia časť PHO 2. stupňa vymedzená nebola,
- ochranné pásma elektrických vedení sú stanovené v zmysle Zákona o energetike č. 70/1998 Zb. a príslušných STN takto:
 - vzdušné vedenie VVN 400 kV - 25 m od krajného vodiča na každú stranu,
 - vzdušné vedenie VVN 110 kV - 15 m od krajného vodiča na každú stranu,
 - vzdušné vedenie VVN 22 kV - 10 m od krajného vodiča na každú stranu, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - káblové vedenia všetkých druhov napätie od krajného kábla na každú stranu 1 m,
- ochranné pásma plynovodov sa vymedzujú z oboch strán plynovodov nasledovne:
 - plynovod VTL do 4 MPA a prípojky do DN 200 mm – 4 m na obe strany,
 - plynovod VTL do 4 MPA a prípojky do DN 500 mm – 8 m na obe strany,
 - plynovody a prípojky do DN 700 mm – 12,0 m na obe strany,
 - STL a NTL plynovody a prípojky v zastavanom území obce – 1,0 m na obe strany.

Stratégia

Vymedzené ochranné pásma v okolí chránených krajinných štruktúr, technických a architektonických pamiatok sú v meste Komárno stanovené v súlade

s príslušnými právnymi predpismi a STN a nepotrebujú revíziu. V následných štúdiách a projektoch treba ich v plnom rozsahu akceptovať.

Vzhľadom na ponechanie doterajšej železničnej trate smerom na Székesfehérvár v pôvodnej trase, je potrebné v Komárome dodržať ochranné pásmo od železničných tratí a vytvoriť protihlukové bariéry na zníženie hladiny hluchnosti na normou prípustnú úroveň.

2.9.2 Chránené územia

Analýza

Chránené pamiatkové územia

Mestská pamiatková zóna je vymedzená Dunajským nábrežím, Elektrárenskou cestou a ďalej ulicami Hradná, Vnútoraná okružná, Zámoryho, Thalyho, Záhradnícka, Gazdovská, Špitálska, Štúrova, Kúpeľná a Rybárska.

Národná kultúrna pamiatka – pevnostný systém Komárna je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, zahŕňa Starú a Novú pevnosť, opevnenie mesta – Palatínsku a Vážsku líniu.

Chránené územia prírody

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v riešenom území sa nachádzajú nasledovné tri lokality v IV. a V. stupni ochrany:

- Národná prírodná rezervácia (NPR) Apáli (Apálsky ostrov). Jedná sa o ornitologickú rezerváciu o celkovej rozlohe 85,7 ha, vyhlásenú v roku 1954, vyhláškou PK v Bratislave, novelizovanou 10. 06. 2002 VZN Krajského úradu v Nitre č. 5/2002, evidovanú pod číslom 3, o celkovej rozlohe 85,7 ha.
- Prírodná rezervácia (PR) Vrbina, ktorá predstavuje močiarny typ biotopu, vodnú plochu s brehovým porastom stromových a kríkových formácií tvrdého a mäkkého lužného lesa o celkovej výmere 34,49 ha. PR Vrbina bola vyhlásená 23.03.1993 vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z.z. a je evidovaná pod číslom 823.
- Prírodná rezervácia (PR) Komočín bola vyhlásená 15.03.2000 VZV Krajského úradu v Nitre č. 3/2000, o výmere 0,49 ha, s výskytom kriticky ohrozených druhov ako je kosatec pochybný (*Iris spuria*), záraza horčíková (*Orobanche picridis*), hviezdovec bodkovaný (*Galatella punctata*). Je to významná lokalita z hľadiska vedeckého výskumu a výchovy.
- Chránený areál (CHA) Park v Novej stráži (Strážsky park) bol vyhlásený uznesením rady ONV v Komárne č. 71/1981 zo dňa 22. 09. 1981, pod evidenčným číslom 959, o výmere chráneného parku 6,61 ha.

Biotopy európskeho významu

V riešenom území je v súlade s národným zoznamom navrhovaných území európskeho významu, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 239 zo dňa 17. 03. 2004 navrhnutých 5 plôch – biotopov európskeho významu:

- SKUEV 0010 Komárňanské slanisko,
- SKUEV 0017 Pri orechovom rade,
- SKUEV 0092 Dolnovážske Luhy,
- SKUEV 0099 Pavelské slanisko,
- SKUEV 0155 Alúvium Starej Nitry.

V územiach európskeho významu treba postupovať pri povolení činností podľa zákon č. 543/2002 Z.z., v súlade so stupňom ochrany navrhovaného územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území.

Chránené vtáčie územia

V riešenom území sa nachádzajú dve lokality chránených vtáčích území (CHVÚ) a to:

- Chránené vtáčie územie Dolné Považie (5), severovýchodná časť riešeného územia.
- Chránené vtáčie územie Dunajské Luhy (7), v okolí Dunaja.

Chránená vodohospodárska oblasť

Do chránenej vodohospodárskej oblasti vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb., o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove, spadá celé katastrálne územie Novej Stráže a časť katastrálneho územia Komárna západne od Váhu a severne od Dunaja.

Stratégia

Vymedzené chránené pamiatkové územia; Mestská pamiatková zóna Komárna, Národná kultúrna pamiatka – pevnostný systém Komárna sú významnou súčasťou kultúrno-historického dedičstva, sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR a vytvárajú svedectvo o historickom vývoji mesta, preto ich ponechanie a zveľaďovanie musí byť prioritou miestnej a regionálnej samosprávy, ale aj na úrovni ústredných orgánov štátnej správy.

Do pevnostného systému mesta Komárno treba „vdýchnuť“ nové komerčné funkcie, aby sa mohli zrekonštruovať a poskytovať služby pre obyvateľov mesta ale aj širšieho okolia a hlavne pre turistov s primeranými sprievodnými aktivitami (historický šerm, ukážky starých remesiel, výroba a predaj suvenírov, ukážky bojového umenia bývalých strážcov pevností, výstava bojovej techniky, výzbroj a ošatenie, strelnica – výuka a praktická ukážka, hradné hry, zriadenie ihriska pre kónské pólo a pod.).

Treba obnoviť vodné priekopy okolo Starej pevnosti a využiť ich po vzore Benátok na plavbu gondolami.

A.2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

2.10.1 Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Analýza

V riešenom území je potrebné v rámci rozvoja mesta Komárno rešpektovať a zachovať vojenské objekty a zariadenia vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Zrušenie vojenských objektov prichádza do úvahy len v nevyhnutnom rozsahu a len po dohode s príslušnou vojenskou správou za podmienky, že sa vopred vybudujú adekvátne náhradné objekty.

Stratégia

V riešenom území sa neuvažuje sa so zásahom do jestvujúcich vojenských objektov a zariadení

2.10.2 Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

Požiarnu ochranu v meste Komárno zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor a dobrovoľný hasičský zbor.

Protipožiarnu bezpečnosť stavieb na území mesta Komárno je nutné riešiť v zmysle vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., vyhlášky MV SR č. 95/2004 Z.z., vyhlášky MV SR č. 669/2004 Z.z., STN 92 0201-1-4, STN 92 0202-1 a súvisiacich technických noriem.

Stratégia

Územný plán mesta Komárno rešpektuje existujúci systém zabezpečovania požiarnej ochrany mesta. Rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete do rozvojových lokalít kapacitne vyhovuje požiarным potrebám.

Taktiež sú v rámci Územného plánu mesta Komárom akceptované platné legislatívne predpisy v oblasti požiarnej ochrany.

2.10.3 Návrh riešenia záujmov civilnej ochrany

Analýza

Varovanie obyvateľstva, vyzozumenie osôb a ukrytie obyvateľstva je potrebné zabezpečiť podľa:

- ustanovení § 10-12 a § 139a ods. 9 písm. m) zákona NR SR č. 417/2003 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov,
- vyhlášky MV SR č 202/2002 Z.z. o stavebno-technických opatreniach na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej obrany,
- vyhlášky MV SR č. 348/1998 Z.z. o zabezpečovaní ochrany obyvateľstva pri výrobe, skladovaní a manipulácii s nebezpečnými látkami.

Podľa potreby Mesto Komárno určí vhodné ochranné stavby použiteľné na verejné úkryty a zabezpečí ich potrebné úpravy, v súlade s § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Obvodný úrad v Komárne je dotknutým orgánom štátnej správy z hľadiska civilnej ochrany v územnom a stavebnom konaní.

Stratégia

Mesto Komárno má vypracovanú Analýzu územia okresu Komárno z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí (r. 2001). Ukrytie obyvateľstva riešeného územia sa uskutoční v rámci celého okresu Komárno.

Požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu a civilnej ochrany sa budú podľa potreby riešiť v samostatnej doložke CO, v ďalších stupňoch dokumentácie.

Tento projekt v plnom rozsahu akceptuje a nezasahuje do záujmov obrany štátu a civilnej ochrany, vrátane ukrytia obyvateľstva v meste Komárom.

2.10.4 Protipovodňová ochrana územia

Analýza

Ochranný systém mesta a mestských častí

Ochrana mesta Komárno proti povodňam bola obnovená v rámci výstavby SVD Gabčíkovo – Nagymaros, v rámci objektov Ochranných opatrení Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR. Došlo k prevýšeniu hrádze a ostatných objektov, ktoré sú určené na ochranu mesta pri vzduť od SVD Nagymaros a prietokov Dunaja a Váhu. Ochranný hrádzový systém zabezpečí ochranu mesta aj proti zvýšeným stavom hladiny Dunaja a Váhu nad Q₁₀₀ vodou.

V kritických úsekoch hrádze je zabudovaná minerálna tesniaca clona okolo mesta ale aj pri mestských častiach.

Organizáciu ochrany pred povodňami na území SR upravuje zákon NR SR č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Stratégia

Zapepečovať ochranu mesta Komárno proti povodňam v súlade s Ochrannými opatreniami Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR.

Ľavobrežná hrádza Dunaja

Akceptovať v ďalšom rozvoji mesta prevýšenie ľavobrežnej hrádze Dunaja v mestskej časti Nová Stráž – zemná hrádza v strede PTS. Výška hrádze je na kóte Q₁₀₀ - 113,50 m.n.m. – prevýšené v rámci SVD Gabčíkovo – Nagymaros.

Sútok Dunaja - Váhu

Akceptovať v Mestskej časti Centrum – betónový oporný múr okolo nábrežia na kóte 113,25 m.n.m. pred cestným mostom zaústený do zemnej hrádze.

Rešpektovať v ďalšom rozvoji mesta Komárno všetky opatrenia vyplývajúce z Ochranných opatrení Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR.

Pravobrežná hrádza Dunaja

Akceptovať protipovodňové opatrenia vyplývajúce z projektu „Komárom – Almásfüzitő oprava protipovodňovej bezpečnosti zátoky (KEOP -7.2.1.-2008/F-2008-0013).

A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

2.11.1 Ochrana prírody

Analýza

Chránené územia na základe stavu biotopov sa členia najviac na štyri zóny pre potreby zabezpečenie starostlivosti. V zóne A platí 5. stupeň ochrany, v zóne B 4. stupeň, v zóne C 3. stupeň a v zóne D 2. stupeň. Stupeň ochrany podľa zón má prednosť pred stupňom ochrany ustanovený zákonom č. 543/2002 Z.z., alebo všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým bolo chránené územie vyhlásené.

Návrh *sústavy NATURA 2000* tvorí sieť navrhovaných chránených vtáčích území (nCHVÚ) a sieť navrhovaných území európskeho významu (nÚEV). Národný zoznam chránených vtáčích území podľa smernice o vtákoch bol schválený uznesením vlády SR č. 636 dňa 9. júla 2003. Zoznam obsahuje 38 území, z nich 2 sa nachádzajú na riešenom území. Napriek tomu, že chránené vtáčie územia sú navrhované na základe odlišných kritérií od kritérií uplatňovaných pri vyhlasovaní ostatných chránených území, je evidentné, že mnohé z nich zahrňujú územia vyhlásené za chránené územia podľa našej národnej legislatívy. Územia navrhované

na zaradenie do európskej sústavy NATURA 2000 na základe smernice o vtákoch nie sú predmetom schvaľovania Európskej komisie.

Národný zoznam navrhovaných Území európskeho významu podľa smernice o biotopoch bol schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 dňa 17. marca 2004. Zoznam obsahuje 382 území. Európska komisia zoznam nÚEV do troch rokov posúdi a po jeho chválení začne proces vyhlasovania týchto území osobitnými vyhláškami. Územia, ktoré Európska komisia vyberie do siete NATURA 2000, musí členský štát vyhlásiť za chránené územia do 6 rokov od schválenia. Slovenská republika v súlade s § 27 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody vyhlási vybrané územia za chránené v niektorej z národných kategórií chránených území (§17 zákona o ochrane prírody a krajiny) alebo ako zónu chráneného územia (§ 30 zákona o ochrane prírody a krajiny).

V riešenom území Komárna sa vyskytujú z hľadiska územnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny 4 lokality v IV a V. stupni ochrany. Sú to nasledovné lokality: Národná prírodná rezervácia (NPR) Apáli (Apálsky ostrov), dve prírodné rezervácie - PR Vrbina a PR Komočín a jeden chránený areál – CHA Park v Novej Stráži (Strážsky park). Ďalšie tri lokality sú navrhované na vyhlásenie v kategórii prírodná rezervácia - PR Mokrú Lúka, PR Alúvium Nitry, PR Pri Orechom rade.

- Národná prírodná rezervácia (NPR) Apáli (Apálsky ostrov). Jedná sa o ornitologickú rezerváciu o celkovej rozlohe 85,7 ha, vyhlásenú v roku 1954, vyhláškou PK v Bratislave, novelizovanou 10. 06. 2002 VZN Krajského úradu v Nitre č. 5/2002, evidovanú pod číslom 3, o celkovej rozlohe 85,7 ha.
- Prírodná rezervácia (PR) Vrbina, ktorá predstavuje močiarny typ biotopu, vodnú plochu s brehovým porastom stromových a kríkových formácií tvrdého a mäkkého lužného lesa o celkovej výmere 34,49 ha. PR Vrbina bola vyhlásená 23.03.1993 vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z.z. a je evidovaná pod číslom 823.
- Prírodná rezervácia (PR) Komočín bola vyhlásená 15.03.2000 VZV Krajského úradu v Nitre č. 3/2000, o výmere 0,49 ha, s výskytom kriticky ohrozených druhov ako je kosatec pochybný (*Iris spuria*), záraza horčíková (*Orobanche picridis*), hviezdovec bodkovaný (*Galatella punctata*). Je to významná lokalita z hľadiska vedeckého výskumu a výchovy.
- Chránený areál (CHA) Park v Novej Stráži (Strážsky park) bol vyhlásený uznesením rady ONV v Komárne č. 71/1981 zo dňa 22. 09. 1981, pod evidenčným číslom 959, o výmere chráneného parku 6,61 ha. Chránený park vytvára lesopark a nadväzuje na pás zelene v priestore medzi hrádzami.

V riešenom území Komároma sú predmetom ochrany charakteristický vzhľad krajiny, ochrana prírody a krajiny. Určujúcim prvkom krajiny je v riešenom území rieka Dunaj, ktorá vytvorila aj súčasnú úroveň mesta a má rozhodujúcu úlohu aj na životné prostredie.

V oblasti Komároma majú najvyššiu prírodovednú hodnotu rastlinstvo v oblasti inundačného územia Dunaja a les Herkály. Je tu aj veľa hodnotných parkov a zelených plôch, v rámci zastavaného územia mesta Komárom, ktoré treba chrániť a udržiavať.

Okrem prvoradej úlohy ochrany a zveľaďovania Dunajského nábrežia je potrebné sa zamerať aj na vytvorenie zeleného pásu v koridore kanálu Szőny - Füzitő.

Z hľadiska ochrany rázu krajiny je dôležité zachovanie vonkajších panoramatických pohľadov na pevnosť Monostori erőd, ktorá z vonkajších pohľadov vyzerá ako prírodný výtvor, vzhľadom na zatrávené a krajinársky udržiavané hrady.

Navrhované chránené územia

- Prírodná rezervácia (PR) Mokrú lúka. Cieľom ochrany je záchrana pôvodného geofundu rastlín a živočíchov. Jedná sa o pôvodnú biocenózu vážskeho alúvia s lokálne významnou mokraďou. Na tomto území sa vyskytuje 94 druhov vtákov a 60 druhov motýľov. Realizuje sa tu jarný a jesenný migračný ťah.
- Prírodná rezervácia (PR) Alúvium Nitry sa nachádza v medzihrádzovom priestore starého koryta rieky Nitry. Alúvium rieky Nitry je tvorený brehovými porastmi s vysokou esteticko-krajinárskou hodnotou. Vyskytuje sa tu vodná a močiarna vegetácia s vyše 70 druhmi vtákov, ako aj ichtiofauna, obožiteľníky a plazy.
- Prírodná rezervácia (PR) Pri Orechovom rade sa nachádza pri rozdvojení železničných tratí v smere na Bratislavu a Kolárovo. Cieľom ochrany sú ohrozené a chránené druhy vstavačovitých rastlín. Vyskytuje sa tu vyše 150 druhov rastlín, z ktorých niektoré sú zaradené aj do Červeného zoznamu ohrozených druhov rastlín. Vzhľadom na veľký výskyt rastlinných druhov na relatívne malom území sa zaraďuje táto lokalita do územia s vyššou biologickou diverzitou.

Biotopy európskeho významu

V riešenom území je v súlade s národným zoznamom navrhovaných území európskeho významu, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 239 zo dňa 17. 03. 2004 navrhnutých 5 plôch – biotopov európskeho významu:

- SKUEV 0010 Komárňanské slanisko,
- SKUEV 0017 Pri orechovom rade,
- SKUEV 0092 Dolnovážske Luhy,
- SKUEV 0099 Pavelské slanisko,
- SKUEV 0155 Alúvium Starej Nitry.

V územiach európskeho významu treba postupovať pri povolovaní činností podľa zákon č. 543/2002 Z.z., v súlade so stupňom ochrany navrhovaného územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území.

Chránené vtáčie územia

V riešenom území sa nachádzajú dve lokality chránených vtáčích území (CHVÚ) a to:

- Chránené vtáče územie Dolné Považie (5), severovýchodná časť riešeného územia.
- Chránené vtáče územie Dunajské Luhy (7), v okolí Dunaja.

Ochrana drevín

Legislatívna ochrana drevín je zabezpečená prostredníctvom § 49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V riešenom území na Alžbetinom ostrove na parcele č. 2365/2, sa nachádzajú nábrežné platany v počte 67, s vysokou biologickou, historickou, prírodovednou, estetickou, dendrologickou a geofondovou hodnotou v počte 67 jedincov, ktoré sú predmetom ochrany v zmysle uznesenia Rady ONV č. 227/76 zo dňa 28. 09. 1976.

Stratégia

Vymedzené chránené územia v Komárne; Národná prírodná rezervácia (NPR) Apáli (Apálsky ostrov), Prírodná rezervácia (PR) Vrbina, Prírodná rezervácia (PR) Komočín, Chránený areál (CHA) Park v Novej Stráži (Strážsky park) a navrhované chránené územia; Prírodná rezervácia (PR) Mokrá lúka, Prírodná rezervácia (PR) Alúvium Nitry, Prírodná rezervácia (PR) Pri Orechovom rade vystihujú zámery legislatívnej a územnej ochrany hodnotného prírodného prostredia vrátane fauny a flóry, preto je nutné v ďalšom rozvoji mesta ich chrániť a zveľaďovať.

V riešenom území Komároma je potrebné, aby aj naďalej boli predmetom ochrany charakteristický vzhľad krajiny, ochrana prírody a krajiny. Najdôležitejším prírodným fenoménom v záujmovom území je rieka Dunaj, ktorá aj naďalej bude mať rozhodujúci vplyv na vytváraní obrazu krajiny a rozvoja prírodného prostredia a umelo vytvoreného prostredia.

V oblasti Komároma majú najvyššiu prírodovednú hodnotu rastlinstvo v oblasti inundačného územia Dunaja a les Herkály, ktorých ochrana má prvoradý význam. Je tu aj veľa hodnotných parkov a zelených plôch v rámci zastavaného územia mesta, ktorých výmeru treba aj vo výhľadovom období zachovať. V prípade záberu týchto plôch treba ich nahradiť adekvátnou zelenou plochou.

Je potrebné okrem ochrany a zveľaďovanie Dunajského inundačného územia sa zamerať aj na vytvorenie zeleného pásu v koridore kanálu Szőny - Füzitő

2.11.2 Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

Analyza

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny najvýznamnejším prienikom krajinno-ekologických princípov do reálnej ekologickej politiky a do priestorovej plánovacej

praxe. Je súčasťou legislatívy, je všeobecným ekologickým regulatívom rôznych plánov a projektov a stáva sa povinnou súčasťou rozhodovacích procesov. V súčasnej etape územnoplánovacích dokumentácií je ich súčasťou.

Ucelené projekty ÚSES regionálneho a nadregionálneho charakteru s použitím terminológie ÚSES na Slovensku boli vypracované už napr. v rámci Ekologického generelu SSR (Miklós a kol., r. 1985), projektu ozelenenia poľnohospodárskej krajiny Slovenska (Miklós a kol., r. 1990) a iných. ÚSES tvoril organickú súčasť komplexných návrhov podľa koncepcie LANDEP, ktorých najdôležitejšou črtou bola celoplošnosť.

Strategickým princípom koncepcie bola celoplošná ochrana prírody na nových základoch. Hlavnými metodickými princípmi Koncepcie ÚSES bolo zachovanie geodiverzity, odstránenie priestorovej izolácie, riešenie vzťahu stability ekosystémov versus stability krajiny. Hlavnými princípmi projektovania boli kombinácie kritérií selektívnych, lokalizačných a realizačných a hierarchia projektov.

Mesto Komárno nemá vypracovaný Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES), preto prvky ÚSES boli prebraté z nadregionálneho ÚSES schváleného uznesením vlády SR dňa 27. 04. 1992 a regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Komárno (SAŽP Nitra, r. 1995). Pre riešené územie boli stanovené nasledovné prvky ÚSES:

Biocentrá – stav (RÚSES r. 1995)

Podľa RÚSES okresu Komárno sa v riešenom území nachádza jedno biocentrum nadregionálneho významu (Bc-Nr 1) – Apáli, ktoré sa nachádza na sútoku riek Váh a Nitra o rozlohe 167 ha. Jadro biocentra má rozlohu 85,7 ha. Z hľadiska širších vzťahov uvedené biocentrum je uzlové miesto migrácie, ktoré spája lokality Chotín, Marcelová. Iža – Bokroš a Radvaň – Mašan a cez Chrbát sa napája na vetvu v okrese Nové Zámky.

Ďalej v riešenom území je navrhované biocentrum regionálneho významu (BC-R 6) – Čerhát, ktorý predstavuje významný krajínovotvorný prvok v poľnohospodárskej krajine. Je to mokrad' lokálneho významu a je významným refúgiom živočíšstva.

Biocentrum miestneho významu – návrh (Územný plán mesta Komárno r. 2004)

Pre zvýšenie priestorovej stability riešeného územia je potrebné systém ekologickej stability doplniť o nasledovné biocentrá lokálneho významu:

- Bc-L I Komárno - Tehelňa,
- Bc-L II Lándor,
- Bc-L III Kava I a Kava II,
- Bc-L IV Ďulov Dvor.

Biokoridory – stav (RÚESE 1995)

V záujmovom území sa nachádzajú biokoridory nadregionálneho významu (NBk) – toky riek Dunaj (NBk 1), Váh a Vážsky Dunaj (NBk 4) a biokoridory regionálneho významu spojené s riekou Nitra a kanálovou sústavou.

Biokoridory nadregionálneho významu

NBk 1 Dunaj tvorí rieka Dunaj vrátane lužných lesov a ostatných významných lokalít v medzihrádzovom priestore.

NBk 4 tok Váhu a Vážskeho Dunaja tvorí prirodzený koridor a vytvára predpoklady k migrácii významných druhov rastlín a živočíchov.

Biokoridory regionálneho významu

Medzi biokoridory regionálneho významu v riešenom a v záujmovom území patria biokoridor rieky Nitra (RBk 11), biokoridor Veľký Lán (RBk 13b), biokoridor Okoličianskej mokrade – kanál Kolárovo – Kameniné (RBk 10).

Navrhované biokoridory regionálneho významu

Regionálny územný systém ekologickej stability z roku 1995 navrhuje nasledovné biokoridory regionálneho významu:

- V rámci Okoličianskej mokrade – Komárňanský kanál a Čalovský kanál (RBk 22),
- Pavelský kanál – Nová Stráž – Divina (RBk 24),
- Martovske mokrade – Patinský kanál (RBk 26),
- Hurbanosvký kanál (RBk 25).

Geofondové lokality – stav (RÚSES r. 1995)

V riešenom území medzi najvýznamnejšie geofondové lokality patria:

- NPR Apáli (Apálsky ostrov),
- PR Vrbina,
- CHA Park v Novej Stráži (Strážsky park),
- navrhovaná PR Mokrú lúka,
- navrhovaná PR Alúvium Nitry,
- navrhovaná PR Pri Orechovom rade,
- Alúvium Dunaja,
- Komárno – Tehelňa, 1,5 km pás remízky tvorený topoľmi,
- Mokrad' Lándor – Gamota,
- Štrkoviská Kava I a II,
- Miestne cintoríny.

Významné biotopy – stav (RÚSES r. 1995)

- Ďulov dvor – meander vodného toku s charakteristickou vegetáciou,
- Drobné lesíky – ostrovčekovito roztrúsené porasty na vlhkých až mokrých stanovištiach.

Stratégia

V záujme sfunkčnenia systému ekologickej stability a zvýšenia priestorovej stabilizácie riešeného a širšieho záujmového územia je potrebné uskutočniť tieto ekostabilizačné opatrenia:

- vytvoriť funkčnú kostru ÚSES a zabezpečiť revitalizáciu a dotvorenie biokoridorov,
- zabezpečiť legislatívnu ochranu navrhovaných chránených území; PR Alúvium Nitry, PR Mokrú lúka, PR Pri Orechovom rade,
- do územného systému ekologickej stability riešeného územia doplniť regionálne biocentrá a lokálne biocentrá; Komárno – Tehelňa, Lándor, Kava I a Kava II a Ďulov Dvor,
- zachovať pôvodný genofond živočíchov a rastlín v riešenom území,
- zabezpečiť zmiernenie negatívnych faktorov na ekostabilizačné prvky zavádzaním nových technológií na zníženie produkcie znečisťujúcich látok,
- v prvom rade vymiestniť nevhodné technológie z prístavu Komárno a následne vymiestniť celý prístav z vnútorného mesta do novej lokality Malá lža Veľký Harčáš,
- v rámci rozvoja rekreačných aktivít akceptovať ochranu prírody a prvky ÚSES tak, aby urbanizované prostredie bolo vo vyváženej polohe s prírodným prostredím a snažiť sa dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj medzi nimi,
- chrániť vysoko hodnotné rastlinstvo v oblasti inundačného územia Dunaja a les Herkály,
- podľa možností „prepájať“ hodnotné parky a zelené plochy v rámci zastavaného územia mesta Komárom a podľa potreby aj dosádzať vysokú a nízku zeleň s cieľom vytvorenia vnútromestských zelených pásov „biokoridory“, na celkové ozdravenie a zlepšenie mikroklímy v rámci zastavaného územia mesta,
- Je potrebné okrem ochrany a zveľaďovanie Dunajského inundačného územia sa zamerať aj na vytvorenie biokoridoru v smere kanálu Szőny - Füzitő.

A.2.12 Návrh verejného dopravného vybavenia

2.12.1 Súčasný stav dopravy

Analýza

Širšie dopravné vzťahy

Z hľadiska širších urbanistických a dopravných hľadísk mesto Komárno sa nachádza na významných urbanistických osí, čo si vyžaduje aj primeranú dopravnú infraštruktúru v samotnom meste ako aj v širšom okolí. Mesto Komárno je najjužnejším mestom na ponitrianskej sídelnej rozvojovej osi druhého stupňa v smere sídiel; Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Topoľčany, Nitra, Nové Zámky a Komárno. Táto urbanizačná os je vedená v koridore cesty č. I/64 a v časti úseku cesty č. I/50.

V západo – východnom smere je mesto Komárno súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa, nazvanej dudvážsko-dunajská rozvojová os v trase sídiel; Galanta – Dunajská Streda – Veľký Meder – Komárno – Štúrovo. Táto urbanizačná os je vedená v koridore tranzitnej cesty č. I/63, ktorá spája mestá Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo.

Na cestu č. I/63 sa napája v meste Komárno cesta č. I/64, ktorá pokračuje k hraničnému prechodu a ďalej mostom cez Dunaj do mesta Komárom v Maďarsku. Do západnej časti mesta je nasmerovaná aj cesta č. II/573 Šaľa – Kolárovo – Komárno. Do východnej časti mesta ústi aj cesta č. II/589 Marcelová – Chotín. Dopravný systém mesta Komárno je limitovaný jediným mostom cez Dunaj. V súčasnosti sa projekčne pripravuje výstavba cestného mostu cez Dunaj v západnej časti mesta za súčasným železničným mostom. Uvedený most pomôže odbremeniť centrum mesta od nákladnej dopravy zo smeru od Bratislavy, zároveň však privedie tranzitnú dopravu z Maďarska priamo do centra mesta. Z uvedeného dôvodu je potrebné pripravovať plánovaný most cez Dunaj vo výhľadovom období vo východnej časti mesta v poradí ako tretí most cez Dunaj v lokalite Malá Iža. Bude to pokračovanie cesty č. I/64 cez Dunaj do Maďarska.

Základný dopravný systém

Automobilová doprava

Mesto je veľmi zaťažené tranzitnou dopravou vedenou po cestách nadmestského významu č. I/63 a č. I/64, ktoré sú trasované centrom mesta a vytvárajú okrem negatívnych účinkoch na životné prostredie aj bariéru medzi južnou a severnou časťou mesta. Mesto je doslova rozdelené v západo - východnom smere cestou č. I/63 – Bratislavskou cestou – Mederskou a Rákocziho ul.

Cesty nadmestského významu č. I/63, č. I/64 a cesta č. II/573 z Kolárova dopĺňa systém zberných mestských komunikácií, ktoré v podstate obsluhujú 3 zastavané územia mesta a to:

- Okruh okolo centra mesta, ktorý je tvorený ulicami; Dunajské nábrežie, Svätojanská, Cintorínsky rad, Železničná, Košická, Trstinová, Slnecná, Veľká jarková, Vnútoraná okružná, Tabaková, Hradná, Elektrárenská.
- Okruh letecké pole je tvorený ulicami; Selyeho, Okružná, K. Kacza a 29. augusta.
- Okruh západnej časti mesta tvoria ulice;
- Hadovska, Prowazekova, Slobody, Družstevná, Budovateľská, E.B. Lukáča, Odborárov napojený v troch bodoch na cestu č. I/63 – Bratislavskú cestu.

Mesto Komárno nemá dobudovaný kompaktný vnútorný dopravný okruh. Výstavbou druhého mostu cez Dunaj, západne od jestvujúceho železničného mostu, dôjde k preťaženiu vnútorného mesta Komárno, nakoľko severo-južný dopravný koridor bude naďalej vedený cez centrum mesta.

V meste Komárom je potrebné prijať opatrenia na obmedzenie nákladnej dopravy vo vnútornom meste po celkovom dobudovaní južného mestského cestného obchvatu, ktorý odbremení centrum mesta a umožní nasmerovať nákladnú dopravu prostredníctvom cesty č. 13 na diaľnicu M1.

Mestská hromadná doprava

Meste Komárno má k dispozícii osem funkčných automobilových liniek SAD, ktoré postačujú na prepojenie častí vnútorného mesta ako aj okolitých mestských častí.

V meste Komárom zabezpečuje navrhovaná cestná sieť vrátane zastávok miestnej autobusovej dopravy obsluhu zastavaného územia tak, že pešia dostupnosť na zastávky je do 10 minút. Predpokladá sa prepojenie autobusovej stanice so železničnou stanicou, čo prispeje k zlepšeniu podmienok cestovania aj v miestnej autobusovej doprave.

Železničná doprava

Do železničnej stanice I. Kategórie Komárno, ktorá sa nachádza v severnej časti mesta sú zaústené 4 traťové smery:

- Hlavná jednokoľajná elektrifikovaná trať č. 135 Nové Zámky – Komárno. Využitelnosť trate 36 %.
- Hlavná jednokoľajná trať č. 135 Komárno – štátne hranica s Maďarskom. Využitelnosť trate je 37 %.
- Regionálna jednokoľajná trať č. 136 Komárno – kolárovo. Denná intenzita je 1/1 – nákladný vlak.
- Hlavná jednokoľajná trať č. 130 Bratislava – Komárno – Štúrovo – Maďarsko. Využitelnosť je 65 % a je najdôležitejšou traťou v riešenom území.

Pešie systémy

Pešia zóna v meste je vytvorená na Námestí gen. Klapku a na uliciach; Palatínova (po Záhradnícku ul.), Župná – Valchovnícka.

Systém peších chodníkov je potrebné postupne rozvíjať zapojením dunajského nábrežia do systému pešej zóny na obidvoch stranách Dunaja v Komárne aj v Komárome.

Cyklistické trasy

V záujmovom území mesta Komárno sú v súčasnosti realizované 2 diaľkové cyklistické trasy medzinárodného významu a to:

- Dunajská cyklistická cesta vedená v smere Rakúsko – Bratislava – Gabčíkovo – Komárno – Štúrovo.

Je potrebné Dunajskú cyklistickú cestu vedenú na území Slovenskej republiky prepojiť s navrhovanou cyklotrasou vedenou v Maďarsku, v Komárome navrhovaným výhľadovým premostením Dunaja pešou a cyklistickou lávkou v priestore Starej pevnosti, v zmysle grafickej časti. Zabezpečiť v Komárne a v Komárome prepojenie cyklistických ciest vedených na obidvoch brehoch Dunaja, v rámci európskeho systému cyklotrás na hlavnej riečnej osi EuroVelo 6, vedenej cez Francúzsko pri rieke Loire, Švajčiarsko pri Bodenskom jazere, Nemecko pri Dunaji, Rakúsko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Bulharsko a Rumunsko až po Čierne more (Konstanca).

- Vážska cyklo - magistrála je vedená v smere Trenčín – Zelená voda – Piešťany – Sereď – Komárno.

Na sútoku dvoch riek Dunaja s Váhom v Komárne sa Dunajská a Vážska cyklo - magistrála spája a tvoria spoločnú základnú os cyklotrás v meste Komárno.

Je potrebné vo výhľadovom období do roku 2031 uvažovať s prepojením obidvoch mestských systémov cyklotrás Komárna a Komároma peším a cyklistickým mostom cez Dunaj v priestore Stará pevnosť v Komárne a pevnosť Csillagerőd v Komárome. Uvedený most cez Dunaj, by prenášal aj cyklistickú dopravu z Vážskej cyklotrasy cez Dunaj do Komároma a ďalej do Budapešti, Belehradu až po Čierne more (Konstanca).

Navrhujeme aby cyklotrasa vedená pri Váhu bola od Trenčína predĺžená až po Vysoké Tatry, kde by sa napojil na plánovanú európsku cyklotrasu EuroVelo 11, ktorá je ďalej vedená východným okrajom Európskej únie a umožnilo by to zokruhovať cyklotrasu medzi západným Slovenskom a Západným Maďarskom a Východným Slovenskom a východným Maďarskom. Bola by to nová destinácia pre cyklistov (okruh v smere; Komárno - pozdĺž rieky Váh - Piešťany - Trenčín - Žilina - Poprad - Vysoké Tatry - Košice - Miškovec - pozdĺž rieky Tisa - Segedín - Belehrad - pozdĺž rieky Dunaj - Budapešť - pozdĺž rieky Dunaj - Komárom - Komárno). Takto vytvorený tzv. „Stredoeurópsky cyklistický okruh“, by zvýšil záujem cykloturistov z celej Európy o Slovensko a Maďarsko a podporil by sa tým aj cestovný ruch v obidvoch krajinách a dokonca aj v Srbsku, lebo južná časť cyklistického okruhu vedená v trase EuroVelo 11, by bola napojená v priestore Belehradu na cyklotrasu EuroVelo 6.

Statická doprava - parkovanie

Jestvujúce parkoviská v rámci zastavaného územia mesta plošne pokrývajú potreby, ale nepokrývajú kapacitne.

Je potrebné riešiť záchytné parkoviská a verejné parkoviská v obidvoch mestách, vrátane budovania parkovacích domov v Komárne a Komárome.

V Komárne sú k dispozícii 2 parkoviská pre nákladnú medzinárodnú dopravu TIR.

Pre nákladnú medzinárodnú dopravu TIR treba vytvoriť parkovacie miesta v plánovaných logistických centrách v Komárne pri južnom obchvate, v Komárne v navrhovanom logistickom centre Malá Iža Veľký Harčáš.

Vodná doprava

Výhodná poloha mesta Komárno na sútoku dvoch riek Dunaja a Váhu vytvára vhodné podmienky na rozvoj medzinárodnej lodnej dopravy v Komárne a Komárme. Zatiaľ sa využíva Dunajská vodná cesta s prístavmi v Bratislave, Komárne a Štúrove. Na Slovensku je Komárno najväčším nákladným prístavom.

V Komárne sa nachádza menší osobný prístav na Alžbetinom ostrove. Plánuje sa využitie východného cípu Alžbetinho ostrova pre osobný prístav.

Na druhej strane Dunaja v Komárme sa nachádza osobný prístav na nábreží Františka Rákocziho. V Komárme sa projekčne pripravuje nový osobný prístav pod pevnosťou Monostori erőd.

V súčasnosti sa plánuje aj využitie Vážskej vodnej cesty na lodnú dopravu.

V súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 – Zmeny a doplnky č. 1, záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, je potrebné:

- Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najbližších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy a súvisiacich objektoch z roku 1991;
- E80, C – 80 rieka Dunaj s verejnými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy v prístave P80 – 40, C – P80 – 40 Komárno,
- E81, C – E81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E81 Váh – E30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P81 – 01 Komárno, P81 – 04 Hlohovec, P81 – 05 Piešťany, P81 – 06 Nové mesto nad Váhom, P81 – 08 Dubnica nad Váhom, P81 – 09 Púchov, P81 – 10 Považská Bystrica, P81 – 11 Žilina a P81 – 12 Čadca, s terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P81 – 03, C81 – 01 Sereď, P81 – 02, C81 – 02 Šaľa.

Stratégia

V záujme odbremenenia vnútorného mesta od tranzitnej dopravy je potrebné pripravovať tretí most cez Dunaj vo výhľadovom období vo východnej časti mesta, v lokalite Malá Iža. Bude to pokračovanie cesty č. I/64 cez Dunaj do Maďarska a ďalej na diaľnicu M1. Uvedený návrh vychádza z návrhu Územného plánu veľkého

územného celku Nitrianskeho kraja (r. 1998), ktorý navrhuje vybudovať rýchlostnú komunikáciu východne od súčasnej komunikácie cesty č. I/64 v kategórii R 22,5/100 (resp. 12), resp. R 11,5/120 s možnosťou výhľadového dobudovania na štvorpruh, premostením Dunaja s napojením na komunikácie E 75 – E 60 v Maďarsku.

Navrhovaná trasa rýchlostnej komunikácie východne od súčasnej komunikácie cesty č. I/64 v kategórii R 22,5/100 (resp. 12), resp. R 11,5/120, podľa Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja (r. 1998), je týmto rozvojovým dokumentom korigovaná a presúva sa na východný okraj Malej Iži – Veľký Harčáš, po vzájomnej dohode zástupcov mesta Komárno na Slovensku a Komárom v Maďarsku. Uvedená trasa vyvolá aj korekciu plánovanej trasy na Slovensku ale aj v Maďarsku, kde zatiaľ s touto trasou neuvažovali v Územnom pláne mesta Komárom a ani na úrovni Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy. Nové trasovanie komunikácie cesty č. I/64 v kategórii R 22,5/100 (resp. 12), resp. R 11,5/120, je potrebné premietnuť do územných plánov obidvoch miest Komárna a Komároma a do Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja a do Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy.

V meste Komárom je potrebné dobudovať vnútorný dopravný okruh v trase: Hadovská cesta - Powazekova ulica - ul. Slobody - Družstevná ul. - Orechový rad - ul. Odborárov - Okružná ul. - Vnútna okružná ul. - Tabaková ul. - Hradná ul. - Elektrárenská cesta - Lehárova ul. - Záhradnícka ul. (cesta č. I/64) - ul. Biskupa Király - ul. Eötvös. Odtiaľ jednou vetvou späť ul. Priateľstva na Okružnú ul. a druhou vetvou na vetvu mimoúrovňovej križovatky, pozdĺž Slovenských lodeníc späť na Bratislavskú cestu.

Je potrebné Dunajskú cyklistickú cestu vedenú na území Slovenskej republiky prepojiť s navrhovanou cyklotrasou vedenou v Maďarsku. Uvedené prepojenie by bolo vhodné riešiť výhľadovo premostením Dunaja pešou a cyklistickou lávkou v priestore Starej pevnosti v Komárne a vedľa pevnosti Csillagerőd v Komárome, v zmysle grafickej časti. Dosiahlo by sa tým prepojenie cyklistických ciest vedených na obidvoch brehoch Dunaja, v rámci európskeho systému cyklotrás na hlavnej riečnej osi EuroVelo 6.

Rozvíjať lodnú dopravu vybudovaním nového Transkontinentálneho logistického centra v priestore Malá Iža – Veľký Harčáš, s cieľom vytvorenia významného celoeurópskeho uzla kombinovanej dopravy s prepojením cestnej, železničnej a lodnej dopravy. Po vybudovaní uvedeného logistického centra by bolo možné vymiestniť nákladný prístav z nábrevia Dunaja, ktorý zatiaľ vytvára bariéru a znemožňuje zapojenie dunajského nábrevia do vnútornej mestskej štruktúry.

Je potrebné rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda a hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najbližších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiacich objektoch z roku 1991;

- E80, C – 80 rieka Dunaj s verejnými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy v prístave P80 – 40, C – P80 – 40 Komárno,

- E81, C – E81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E81 Váh – E30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P81 – 01 Komárno.

Na podporu cestovného ruchu a vytvorenia štandardných podmienok pre osobnú lodnú dopravu je potrebné realizovať nový osobný prístav pri pevnosti Monostori erőd v Komárome v Maďarsku a osobný prístav v Komárne na Slovensku, vo východnom cípe Alžbetinho ostrova.

A.2.13 Návrh verejného technického vybavenia

2.13.1 Vodné toky a nádrže

Analýza

Vodné toky

Do správy Povodia Dunaja patri; Dunaj, Váh a výustná časť Váhu a Malého Dunaja, Starý tok Nitry. Cez Komárno preteká Dunaj, Váh a Starý tok Nitry.

Odvodňovacie kanály

Odvodňovacie kanály v správe Povodia Dunaja sú nasledovné:

- Komárňanský odvodňovací kanál,
- Odvodňovací kanál Kolárovo - Kameničná,
- Staro - Komárňanský kanál,
- Pavelský kanál,
- Nová Stráž - Divina,
- Kanál Divina,
- Kanál Divina - krytá časť,
- Odvodňovací kanál Nová Stráž - Tomášov dvor,
- Imársky kanál,
- Kanál Stará Gúta - Lándor,
- Zámocký kanál,
- Ižanský kanál,
- Patinský kanál.

V rámci protipovodňovej ochrany Komároma je na pravobrežnú časť Dunaja vypracovaný projekt „Komárom – Almásfüzitő oprava protipovodňovej bezpečnosti zátoky (KEOP -7.2.1.-2008/F-2008-0013).

V Komárome sú priaznivé pomery na plavebné využitie Dunaja, ktorý je zaradený ako VII. transeurópsky dopravný koridor. Túto komparatívnu danosť je potrebné využiť a treba rozvíjať lodnú dopravu na Dunaji. S ohľadom na ambície Komárna v Slovenskej republike na vybudovanie Transkontinentálneho logistického centra – prístavu, je potrebné rozvíjať v Komárome najmä osobnú dopravu na Dunaji.

Stratégia

Plánované úpravy tokov

Ochrana proti povodňam bola v Komárne riešená v rámci výstavby Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros. Súčasný stav protipovodňových opatrení a hrádze treba zachovať a rámci údržby vylepšovať.

Treba vytvoriť podmienky na výstavbu mestského osobného prístavu na Dunaji a taktiež realizovať plánovaný prístav pri pevnosti Monostori erőd.

V súlade s rozhodnutím Maďarskej vlády je nutné zabezpečiť protipovodňovú ochranu Komároma navýšením pravobrežnej hrádze Dunaja, v navrhovaných úsekoch, v súlade s vypracovaným projektom „Komárom – Almásfüzitő oprava protipovodňovej bezpečnosti zátoky (KEOP -7.2.1.-2008/F-2008-0013).

2.13.2 Zásobovanie vodou

Analýza

Vodný potenciál územia a ochrana zdrojov

Zásobovanie mesta Komárno je zabezpečované z vodného zdroja na Alžbetinom ostrove, z podzemných zdrojov, z kvartéru z hĺbky od 14 m do 25 m. Celkový počet povolených studní je 20 ks a povolený maximálny odber vody je 393 l/s.

V budúcnosti sa uvažuje s rozšírením vodného zdroja z dôvodu, že zdroj vody bude mať regionálny charakter. V súčasnosti zabezpečuje vodovodnú sústavu Iža, Patince, a Zlatná na Ostrove.

Katastrálne územie Komárna sa vo väčšej časti nachádza na území dolného Žitného ostrova. Územie Žitného ostrova je chránená vodohospodárska oblasť, preto je nutné dodržať všetky súvisiace predpisy na ochranu vodného zdroja. Na tomto území je zakázané stavať a prevádzkovať zariadenia, ktoré by ohrozovali čistotu podzemných vôd.

Odtokové pomery

Vnútorne povrchové vody sú z riešeného územia odvedené odvodňovacími kanálmi a drénami vyústenými do výtokových objektov a do čerpacích staníc. Na prečerpávanie a regulovanie hladín vnútorných vôd.

Na prečerpávanie vnútorných vôd sú vybudované tieto čerpacie stanice (ČS):

ČS Bene, ČS Váh, ČS Nová Osada, ČS Lándor.

Zásobovanie pitnou vodou a prevádzkovou vodou

Kapacita vodného zdroja na Alžbetinom ostrove, v počte 20 ks studní pokrýva potrebu mesta na zásobovanie 35 664 obyvateľov Komárna pitnou vodou. Kapacita zdroja 393 l/s kryje potreby mesta Komárno ale aj blízkeho okolia. Vedľa zdroja pitnej vody je vybudovaná čerpacia stanica, z ktorej je vedené výtlačné potrubie 2 x 600 mm do vodojemu s objemom 2 x 6 000 m³. ročná výroba vody je 3 709 500 m³/rok (rok 2001).

Navrhovaná denná potreba vody na jedného obyvateľa – súčasná:

$$145 \text{ l/os/deň} \times 1,25 = 181,25 \text{ l/os/deň}$$

Plánovaná potreba vody do roku 2021 – transformovaná.

V meste Komárom je zásobovanie pitnou vodou zabezpečené z podzemných zásob pitnej vody. Kapacita studní je dostatočná na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Rozvody vody sú postačujúce pre súčasné potreby. Môžu sa vyskytovať len lokálne problémy v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou. V prípade rozširovania mesta novou zástavbou je potrebné rekonštruovať najmä hlavné rozvodné vetvy a doplniť a zokruhovať rozvodný systém vodovodov.

Prevádzka vodovodov a studní je zabezpečená na požadovanej úrovni a majú dostatočné kapacitné možnosti na zabezpečovanie plynulej prevádzky vodovodov a ich zariadení.

Hlavná vetva vodovodu je vedená od vodojemu v Koppánymonostor cez južnú časť Komároma až do mestskej časti Szőny. Na tento hlavný zásobovací rozvod pitnej vody sú napojené podružné vetvy.

Stratégia

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou v meste Komárno je potrebné zabezpečiť v objemoch v súlade nariadením Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 7477/99-810 zo dňa 29. 02. 2000, na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov.

Špecifickú potrebu vody pre pracovníkov občianskej vybavenosti je potrebné plánovať v súlade s nariadením Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 7477/99-810 zo dňa 29. 02. 2000, čl. 8 odsek 5, na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov.

V prípade rozširovania mesta Komárom novou zástavbou je potrebné rekonštruovať najmä hlavné rozvodné vetvy a doplniť a zokruhovať rozvodný systém vodovodov.

Pri prestavbe komunikácií v Komárome riešiť aj modernizáciu, resp. výmenu vodovodných rozvodov.

2.13.3 Odkanalizovanie

Analýza

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Mesto Komárno má vybudovanú jednotnú mestskú kanalizáciu, ktorú spravuje mestský podnik KOMVaK – Vodárne a kanalizácie mesta Komárna, a.s. Čistiareň odpadových vôd je umiestnená na pravom brehu Váhu medzi železničným a cestným mostom cez rieku Váh. Čistiareň odpadových vôd je zrekonštruovaná a má vybudovanú aj biologickú časť. Do tejto čistiarne odpadových vôd je napojená aj mestská časť Nová Stráž, Hadovce a Ďulov dvor.

Dažďové vody sú odvádzané do Dunaja cez odľahčovaciu komoru pri čerpacej stanici Dunaj, rúrou DN 1200 mm a pri čerpacej stanici Váh rúrami 3 x DN 1000 mm.

Na kanalizačný systém mesta Komárno je napojených cca 85 % obyvateľov mesta.

Mesto Komárom má vybudovaný kanalizačný systém na odvedenie splaškových vôd do celomestskej čistiarne odpadových vôd, ktorá je umiestnená vo východnej časti mesta pri Dunaji v lokalite Szőny. Do tejto čistiarne odpadových vôd je zaústená hlavný kanalizačný zberač, ktorý je vedený naprieč mestom Komárom a do neho sú zaústené podružné kanalizačné vetvy.

Stratégia

Pre plánovaný rozvoj mesta Komárno do roku 2021 a vo výhľade do roku 2031, je potrebné súbežne výstavbou nových priemyselných plôch na ľavom brehu Váhu a nového prístavu v lokalite Malá Iža – Veľký Harčáš rozšíriť čističku odpadových vôd (ČOV) Komárno a vybudovať 3 nové čerpacie stanice.

Ďalej je potrebné vybudovať ČOV Kava, ako blokovú čistiareň odpadových vôd s tým, že recipientom bude rieka Váh.

Taktiež je potrebné vybudovať na prečistenie odpadových vôd blokovú ČOV v mestskej časti Kava. Prečistená voda bude zaústená do rieky Váh.

V meste Komárom je dostatočná kapacita na čistenie odpadových vôd v rámci čističky odpadových vôd v lokalite Szőny. Určité nedostatky sa môžu vyskytnúť na lokálnej úrovni najmä v rozvodnom systéme odkanalizovania, ktoré môžu byť spôsobené požiadavkami na zvýšenie kapacity technickej infraštruktúry v oblasti rozvodov kanalizácie, ale aj čistiarne odpadových vôd.

Pri rozvoji cestného systému je potrebné súbežne realizovať aj nové hlavné rozvody technickej infraštruktúry a zabezpečovať plynulú údržbu .

Treba zabezpečiť rozvoj a prevádzku systému dažďovej kanalizácie a odvádzat' dažďové vody z územia miest Komárom a Komárno, vzhľadom na vysokú úroveň hladiny spodnej vody.

2.13.4 Zásobovanie teplom

Analýza

V meste Komárno je zásobovanie teplom riešené prostredníctvom centrálného vykurovania cez 19 výmenníkových staníc a 23 blokovými kotolňami.

Centrálné vykurovanie má nasledovné 3 zdroje:

- CTZ 7/3 na Palatínovej ulici s výkonom.....34,89 MW
 - Kotolňa 7/1 na ulici Seressa s výkonom.....11,60 MW
 - Kotolňa V. na sídlisku V. s výkonom.....16,80 MW
- Celkový výkon kotolní: 63,29 MW

Blokové kotolne s počtom 23 majú

Celkový výkon spolu: 27,53 MW

Palivovou základňou pre výrobu tepla je zemný plyn.

Stratégia

Pre nové rozvojové plochy sa uvažuje s vybudovaním nových kotolní a neuvažuje sa s rozšírením existujúcich kotolní. Pre príľahlé oblasti mesta sa uvažuje s výrobou tepla na báze zemného plynu ale aj na báze tuhého paliva, v miestach kde nie je privedený zemný plyn.

Potreba tepla v Komárne:

- pre občiansku vybavenosť, výrobu a rekreáciu;

do roku 2021.....349,0 MW/h

do roku 2031.....196,7 MW/h

- pre bývanie;

byty v rodinných domoch, do roku 2021.....27,4 MW/h

byty v bytových domoch, do roku 2021.....12,0 MW/h

Spolu v roku 2021: 39,4 MW/h

byty v rodinných domoch, do roku 2031.....3,6 MW/h

byty v bytových domoch, do roku 2031.....7,2 MW/h

Spolu v roku 2031: 10,8 MW/h

Tepelná potreba celkom: do roku 2021.....388,4 MW/h

do roku 2031.....207,5 MW/h

Oblasť rozvoja diaľkového vykurovania mesta Komárom treba prehliť energetickými štúdiami a podľa výsledkov a odporúčaní treba prijať príslušné opatrenia na usmerňovanie rozvoja centralizovaného systému vykurovania bytov a ostatných budov, ktorých majitelia prejavujú záujem sa napojiť na diaľkový systém vykurovania v meste.

Je potrebné vypracovať pre obidve mestá spoločný Generel využívania obnoviteľných zdrojov energií v mestách Komárno a Komárom. Základným cieľom uvedeného generelu, by bolo využívanie geotermálnej energie s tým, že by sa aplikovali aj ďalšie obnoviteľné zdroje energií ako je slnečná, veterná a biomasa.

2.13.5 Zásobovanie plynom

Analýza

Popis jestvujúceho stavu

Komárno je zásobované zemným plynom z dvoch VTL plynovodných sústav a to z:

- VTL plynovodnej sústavy DN 150PN 2,5 MPa – Šaľa – Nové Zámky – Komárno,
- VTL plynovodu DN 300 PN 4,0 MPa – Bratislava – Komárno.

Zemný plyn je rozvetvený v meste VTL plynovodnou sústavou DN 150 a VTL plynovodnou sústavou DN 300, ktoré privádzajú zemný plyn do regulačných staníc RS.

V meste Komárno je vybudovaná aj sieť plynovodov STL – PN – 0,1 MPa v 3 lokalitách:

- Mestská časť Letecké pole
sieť STL plynovodov je zásobovaná z RS 1 (Letecké pole a vedie do sídliska Bašty Juh),
- Mestská časť Robotnícka štvrť;
sieť STL plynovodov je zásobovaná z RS 4 pri areáli SAD.
- Lokalita Hradnej ulice;
Sieť STL plynovodov je zásobovaná z RS5, pri areáli bývalých Komunálnych služieb.

NTL plynová sústava

Prevažná časť mesta Komárno je zásobovaná z nízkotlakovej plynovodnej sústavy (NTL) a to:

- historická časť mesta,
- sídlisko Prístav,
- sídlisko Pri baštách,
- sídlisko Lodiarov,
- sídlisko Pri plynárni,
- sídlisko Stred,
- sídlisko Prednádražie,
- sídlisko Komenského,

- sídlisko Váh.

Potreba zemného plynu:

- pre občiansku vybavenosť, výrobu a rekreáciu;

do roku 2021.....40 176 m3/h
do roku 2031.....22 605 m3/h

- pre bývanie;

byty v rodinných domoch, do roku 2021.....3 154 m3/h
byty v bytových domoch, do roku 2021.....1 378 m3/h
Spolu v roku 2021: 4 532 m3/h

byty v rodinných domoch, do roku 2031.....413 m3/h
byty v bytových domoch, do roku 2031.....828 m3/h
Spolu v roku 2031: 1241 m3/h

Tepelná potreba celkom: do roku 2021.....44 712 m3/h
do roku 2031.....23 846 m3/h

Stratégia

Vysokotlaková plynová sústava (VTL) DN 150 PN 2,5 MPa je v prevádzke od roku 1969 a je na hranici životnosti, preto ju treba kompletne rekonštruovať a umožniť vylúčenie VTL plynovodnej sústavy z územia mesta.

Strednotlakové plynovody (STL) sú vo vyhovujúcom stave, je potrebné ich vzájomne poprepájať, aby nebola každá sieť samostatne zásobovaná zemným plynom len z jednej RS.

Nízkotlakové plynovody (NTL) postupne sa rekonštruujú a vymieňajú sa staré rozvody na PE potrubia.

Je potrebné rekonštruovať regulačné stanice plynu; RS4, RS1 a RS5 z dôvodu nevyhovujúcich technologických zariadení.

V meste Komárom sú naplánované niektoré plynovodné rozvody na rekonštrukciu v zastavanej časti mesta a následne sa uvažuje s prechodom na nižší prevádzkový tlak v rozvodnej sústave, s čím by sa celkovo znížili ochranné pásma plynovodov, čo by umožnilo zvýšenie intenzity zastavanosti príslušných území pozdĺž plynovodov.

2.13.6 Zásobovanie elektrickou energiou

Analýza

Mesto Komárno je zásobované elektrickou energiou z jestvujúcej rozvodne 110/22 kV Komárno.

Na pokrytie potrieb nových rozvojových plôch a zariadení na je potrebné uvažovať s výstavbou novej rozvodne TR 110/22kV Komárno II s výkonom 2 x 20 MVA. Umiestnenie novej rozvodne je plánované v blízkosti najväčšieho odberu elektrickej energie, pri brehu rieky Váh. Nové rozvojové lokality vo východnej časti mesta, by boli napájané z novej rozvodne Komárno II. Napájanie novej rozvodne je plánované z výhľadového 110 kV vedenia. Nová rozvodňa umožní aj odľahčenie starých 22 kV vedení, ktoré bude treba presmerovať do novej rozvodne.

Prepojenie systému vedení VN a VVN a zapájanie nových odberových miest je potrebné riešiť komplexne na základe vypracovaného Generelu zásobovania mesta Komárno elektrickou energiou do roku 2021 a výhľadovo do roku 2031. Tento generel by riešil aj celkovú rekonštrukciu rozvodného systému mesta ako aj postupné zakáblovanie existujúcich 22 kV vedení (okrem kmeňových). Zakáblovanie vzdušných vedení vrátane prípojok má niekoľko výhod, medzi ktoré patrí uvoľnenie ochranných pásiem pozdĺž vzdušných 22 kV vedení a odstránenie bariér pre migrujúce vtáky a pod.

V meste Komárom nie sú problémy v zásobovaní obyvateľstva a ostatných objektov a zariadení elektrickou energiou. Sú dostatočné kapacity a rezervy v rozvodnom systéme mesta. V prípade ďalšej výstavby treba spresniť miesta napojenia, požadovaný príkon elektrickej energie a navrhnúť rozvodný systém napojenia na jestvujúce trafostanice, alebo vybudovať nové trafostanice podľa kapacitných potrieb.

Stratégia

Pre zásobovanie nových rozvojových lokalít elektrickou energiou, najmä vo východnej časti mesta Komárno je potrebné uvažovať s výstavbou novej rozvodne TR 110/22kV Komárno II s výkonom 2 x 20 MVA, ktorá by bol a umiestnená v blízkosti najväčšieho odberu.

Pre potreby celkovej modernizácie rozvodného systému na zásobovanie mesta elektrickou energiou a na prepojenie systému vedení VN a VVN a zapájanie nových odberových miest je potrebné vypracovať Generel zásobovania mesta Komárno elektrickou energiou do roku 2021 a výhľadovo do roku 2031.

Postupne realizovať zakáblovanie vzdušných 22 kV elektrických vedení, vrátane prípojok s cieľom uvoľnenie ochranných pásiem pozdĺž vzdušných 22 kV vedení.

Do novej rozvodne TR 110/22kV Komárno II s výkonom 2 x 20 MVA, postupne prepájať aj preťažené 22 kV elektrické vedenia so zámerom odbremenenia preťažených 22 kV rozvodov v centrálnej časti Komárna.

V oblasti zásobovania elektrickou energiou nie sú v meste Komárom problémy a súčasný systém rozvodov a zariadení pokrýva kapacitné požiadavky na pokrytie nárokov na dodávku elektrickej energie pre spotrebiteľov.

V prípade novej výstavby je potrebné uvažovať s vyvolanými investíciami na rozširovanie sietí a zvýšenie kapacít trafostaníc, resp. budovanie nových trafostaníc

2.13. 7 Telekomunikácie

Analýza

Mesto Komárno je z hľadiska telekomunikácií rozdelené do ôsmich atrakčných obvodov – jednotlivé ATÚ. Konceptia rozvoja telekomunikácií v meste vychádza zo zistenia skutkového stavu v roku 2003 u ST Komárno.

Riešeným územím prechádzajú viaceré trasy diaľkových optických a metalických káblov vyššieho významu a miestne telefónne káble. Trasy týchto káblov sú prevažne utajené. Správcom káblov je Slovak Telekom. Riešeným územím prechádzajú aj trasy slaboprúdových káblov patriace Západoslovenskej energetike. Vedľa železničných tratí v ich ochranných pásmach sú vedené signalizačné káble železníc.

Vyššie uvedené trasy káblových rozvodov metalických a optických a ich ochranné pásma je nutné rešpektovať podľa zákona o telekomunikáciách a STN 73 6005 - Priestorová úprava vedení technického vybavenia.

Miestna telekomunikačná sieť je vybudovaná v dostatočnej kapacite na pokrytie nárokov mesta Komárno. Z hľadiska súčasnej kapacity ATÚ je dostatočná kapacita pre pokrytie súčasných požiadaviek. Pre nové rozvojové lokality je potrebné ich rozšírenie.

Stratégia

Rezervy miestnej telekomunikačnej siete (MTS) v Komárne neumožnia napojenie nových rozvojových lokalít vo východnej časti mesta na MTS, preto je potrebné primerane potrebám rozvojových lokalít rozšíriť MTS.

Rozšírenie telefonizácie v oblasti Komárna treba riešiť rozšírením MTS vrátane príslušných ATU a hlavnej ústredne HOST so zachovaním 8 ks atrakčných obvodov.

V Komárome nemajú telekomunikačné rozvody vplyv na tvorbu celkovej urbanistickej štruktúry mesta. Súčasný telekomunikačný systém a rozvody pokrývajú potreby mesta Komárom a v prípade rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete je potrebné spresniť požiadavky na rozšírenie sietí v rámci konkrétneho projektu stavby.

2.13. 8 Odpadové hospodárstvo

Analýza

V meste Komárno je organizovaný zber a preprava komunálneho odpadu, pritom celý objem komunálneho odpadu sa zneškodňuje skládkovaním na skládke odpadov REKO, v Iži – Bokroš, ktorá spolu so skládkou KO v Okoličnej na Ostrove slúžia pre celý Komárňanský okres.

System zberu a odstraňovanie odpadov podľa schváleného ÚPN Komárno z r. 2005 zostáva v zásade zachované.

V rámci riešeného územia je celkom 192 kontajnerových státí s celkovým počtom 435 kusov kontajnerov na zber a prepravu komunálneho odpadu. Spaľovanie odpadov je realizovaný len v spaľovni nebezpečných odpadov zo zdravotníckych zariadení v areáli NsP Komárno, s kapacitou 60 kg/hod. Táto spaľovňa nebezpečných odpadov nevyhovuje z hľadiska emisných limitov a je potrebné ju zmodernizovať.

V riešených mestách Komárno a Komárom sa len v menšej miere zhodnocuje komunálny odpad a chýbajú aj kompostárne ako aj zberné dvory.

Zber, preprava KO, spôsob separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov (ZKO), nakladanie s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj určenie miest na ukladanie týchto odpadov a zneškodňovanie týchto odpadov sú upravené Všeobecne záväzným nariadením (VZN) mesta Komárno č. 2/2002 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Program odpadového hospodárstva okresu Komárno bol vypracovaný v roku 2005.

V meste Komárom je zabezpečené odpadové hospodárstvo v rámci regionálneho systému zberu a zneškodňovania odpadov. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné v meste budovať skládku odpadov. Treba však zabezpečiť kompostáreň a prekládkové miesto na odpady na mieste bývalej kafilérie.

Stratégia

V meste Komárno zabezpečiť, z hľadiska ochrany verejného zdravia a s tým súvisiacej ochrany životného prostredia, vhodné riešenie likvidácie odpadu v súlade so zák. č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, Vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 a 284/2001 Z.z.

V súlade s prijatým Programom odpadového hospodárstva v meste Komárno je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- zabezpečiť vo väčšom rozsahu separovaný zber komunálneho odpadu,
- uskutočňovať kompostáciu biologicky rozložiteľných odpadov,
- zabezpečiť sanáciu starých nezriadených skládok odpadu Madzagoš, Harčáš,
- zrekonštruovať spaľovňu nebezpečných odpadov v nemocnici s poliklinikou v Komárne,
- rozšíriť sieť zberných dvorov separovaného odpadu,
- organizačné zabezpečenie systému separovaného zberu komunálneho odpadu,
- odstraňovanie čiernych skládok odpadu,

- aktualizovať koncepčné, metodické a analytické materiály týkajúcich sa odpadového hospodárstva a výsledky z uvedených materiálov uplatňovať v oblasti odpadového hospodárstva mesta,
- rozširovať systém separovaného zberu komunálneho odpadu v rámci navrhovaných lokalít bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, výroby, skladov (podnikateľská zóna).

V meste Komárom je potrebné v rámci regionálneho systému zberu a zneškodňovania odpadov zabezpečiť kompostáreň a zabezpečiť prekládkové miesto na odpady na mieste bývalej kafilérie. Zberné dvory v meste treba vytvoriť tak, aby neznehodnocovali okolité priestranstvá a nemali negatívne účinky na základné zložky životného prostredia (pôdy, vody a ovzdušia). Treba zamedziť priesaky znečistených látok do podlažia a chrániť tým vodné zdroje.

A.2.14 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

2.14.1 Zásady funkčného a rekreačného využitia územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia

Analýza

Pri navrhovanom funkčnom využití územia je nutné vychádzať z regulatívov funkčného využitia územia, ktoré stanovuje krajinno-ekologický plán, ktorý pre každú lokalitu stanovuje limitované, obmedzené alebo vhodné aktivity.

V návrhu Územného plánu Komárna sú akceptované abiotické podmienky, ktoré predstavujú základné faktory podmieňujúce rôznorodosť podmienok daného územia. Abiotické vlastnosti prvkov v krajine je potrebné považovať za determinujúce faktory územného rozvoja daného územia.

V územiach s vysokou ekologickou hodnotou a stabilitou je možné rozvíjať len tie funkcie v území, ktoré neohrozujú prírodné hodnoty krajinných celkov. V takýchto priestoroch je potrebné rozvíjať rekreačno-oddychové funkcie a náučné poznávacie turistické trasy. Takéto územia sa vyskytujú na oboch brehoch Dunaja v riešených mestách Komárno a Komárom. Sú to prevažne inundačné územia Dunaja v Komárne, lokalita pri Hrádzi, pri Dunaji, v katastrálnom území Nová Stráž, Veľkoapálsky ostrov pri Váhu, a pod. Na pravom brehu Dunaja v Komárome je to ochrana mŕtveho ramena Dunaja v Koppánymonostori, lesa Herkály a vegetácie v inundačnom území Dunaja. V tomto priestore sa uvažuje s revitalizáciou pešej promenády v prírode a s obnovou kúpaliska čo môže byť v symbióze s ochranou prírody.

V územiach s výskytom stresových faktorov ako je znečisťované ovzdušie, kontaminovaná pôda, voda, zvýšená hladina hlučnosti sa vylučuje také funkčné využitie územia, ktoré má vysoké nároky na hygienu prostredia a kvalitu mikroklímy. V takýchto priestoroch sa neodporúča rozvoj funkcie bývania, občianskej vybavenosti a pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Stratégia

Pred návrhom funkčného využitia plôch je potrebné preskúmať kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia (pôdy, vody a ovzdušia) a analyzovať kvalitu dotknutého územia a jej krajinno-ekologickú hodnotu s osobitným zreteľom na ochranu prírodného prostredia a zachovania ekologickej stability a biodiverzity. Až na základe týchto poznatkov navrhnúť funkčné využitie plôch, ktoré hodnoty prírodného prostredia zachovávajú a podľa možností stabilizujú na dlhšie obdobie.

V inundačných územiach a k nim priliehajúcich plochách prírodného prostredia na obidvoch stranách Dunaja je potrebné umiestňovať také rekreačno-oddychové aktivity, ktoré zachovávajú krajinno-estetické hodnoty prírodného prostredia a neznížia ekostabilizačnú úroveň ani vo výhľadovom období a zachovávajú trvalo udržateľný stav medzi prírodným a umelo vytvoreným urbanizovaným prostredím.

Z hľadiska územného rozvoja miest Komárno a Komárom je potrebné rešpektovať v severnej časti riešeného územia biokoridory Dunaj, Váh, Vážsky Dunaj, biocentrum Apáli, chránené vtáčie územia Dolného Považia a Dunajské luhy, navrhované biotopy európskeho významu a južne od Dunaja mŕtve rameno Dunaja v Koppánymonostori a les Herkály a vegetáciu v inundačnom území Dunaja, ako aj biokoridor pozdĺž kanálu v smere Szőny - Füzitő.

2. 14. 2 Zásady priestorového rozvoja územia a opatrenia na zachovanie a obnovenie krajinno-estetických hodnôt územia

Analýza

Územný rozvoj miest Komárna a Komároma, vrátane rozvoja hierarchicky menších priestorov musia akceptovať limity prírodného prostredia a ich zložiek.

V riešených územiach miest sa nachádzajú prirodzené limity, medzi ktoré patria; chráneného územia, Národná prírodná rezervácia Apáli, prírodná rezervácia Urbina, prírodná rezervácia Komočín, chránený Strážsky park, biotopy európskeho významu, vegetácia v inundačnom území Dunaja, mŕtve rameno Dunaja v Koppánymonostori a les Herkály, ako aj biokoridory a vnútorné hodnotné plochy zelene v Komárome, ktoré je nutné v ďalšom rozvoji miest plne rešpektovať.

Medzi limity riešených území patria aj ochranné pásma vodných zdrojov Alžbetin Ostrov, Ďulov Dvor, v rámci ktorých sa vylučuje výstavba objektov a zariadení, ktoré by mali negatívny vplyv na kvalitu vodných zdrojov.

Ďalej je výrazným limitom v rozvoji miest aj ochrana kvalitnej poľnohospodárskej pôdy, ktorá obkolesuje riešené mestá. Na kvalitu poľnohospodárskej pôdy majú negatívne účinky zamokrenosť, zasolenosť a vodná a veterná erózia. Práve preto je ochrana poľnohospodárskej pôdy výzvou aj do budúcnosti a preto sú volené aj racionálne postupy na využívanie vnútorných rezerv miest a smerovanie výstavby do ich vnútra, kde je potrebné najprv revitalizovať disponibilné územia, ďalej zastavať voľné nezastavané územia, zrekonštruovať jestvujúce objekty nadstavbou a prístavbou a až keď sa uvedeným spôsobom

vyčerpú vnútorné rezervy, je možné „vystúpiť“ z hraníc súčasne zastavaných území miest a rozvíjať jednotlivé funkčné plochy na zelených nezastavaných plochách.

Stratégia

V rámci územného (priestorového) rozvoja obidvoch miest Komárna a Komároma je nutné v záujme zachovania ekologickej stability riešených území, biodiverzity a krajinno-estetických hodnôt, rešpektovať

- biocentrá nadregionálneho významu NBk 1 Dunaj, NBk 4 Váh a Vážskeho Dunaja, Bc - Nr 1) – Apáli,
- biokoridory regionálneho významu rieky Nitra RBk 11, biokoridor Veľký Lán RBk 13b,
- biokoridory miestneho významu;
 - Bc-L I Komárno - Tehelňa,
 - Bc-L II Lándor,
 - Bc-L III Kava I a Kava II,
 - Bc-L IV Ďulov Dvor.
- Vymedzené chránené územia v Komárne; Národná prírodná rezervácia (NPR) Apáli (Apálsky ostrov), Prírodná rezervácia (PR) Vrbina,
- Prírodná rezervácia (PR) Komočín,
- Chránený areál (CHA) Park v Novej stráži (Strážsky park),
- navrhované chránené územia; Prírodná rezervácia (PR) Mokrú lúka, Prírodná rezervácia (PR) Alúvium Nitry, Prírodná rezervácia (PR) Pri Orechovom rade,
- v oblasti Komároma majú najvyššiu prírodovednú hodnotu rastlinstvo v oblasti inundačného územia Dunaja a les Herkály les, ktorých ochrana má prvoradý význam,
- ochrana hodnotných parkov a zelených plôch v rámci zastavaného územia mesta Komárom,
- ochrany a zveľaďovanie Dunajského inundačného územia, s osobitným zreteľom na ochranu vysoko hodnotného rastlinstva,
- ochrana a vytvorenie zeleného pásu v biokoridore kanálu Szőny - Füzitő
- ochranné pásma vodných zdrojov Alžbetin Ostrov, Ďulov Dvor, v rámci ktorých sa vylučuje výstavba objektov a zariadení, ktoré by mali negatívny vplyv na kvalitu vodných zdrojov,

- ochrana kvalitnej poľnohospodárskej pôdy, ktorá obkolesuje riešené mestá Komárno a Komárom,
- charakteristický južanský ráz krajiny vytváraný meandrom Dunaja s jeho prítokmi a zachovať panoramatické pohľady na okolité hodnotné prírodné scenérie a citlivo zvažovať a navrhovať vyváženú urbanistickú koncepciu rozvoja územia s cieľom zachovania trvalo udržateľného rozvoja medzi prírodným a umelo vytvoreným prostredím.

2.14.3 Zložky životného prostredia

Analýza

Ovzdušie

Na území SR je všeobecná ochrana ovzdušia zabezpečená podľa zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Zb. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení zákona č. 161/2001 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 357/2010 Z.z.

Ovzdušie je jednou zo základných zložiek životného prostredia. Pod pojmom životné prostredie chápeme všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom jeho ďalšieho vývoja.

Podľa § 8 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí je pod znečisťovaním životného prostredia chápané vnášanie takých fyzikálnych, chemických alebo biologických činiteľov do životného prostredia, v dôsledku ľudskej činnosti, ktoré sú svojou podstatou alebo množstvom cudzorodé pre dané prostredie.

Ovzdušie sa začalo znečisťovať asi v 14. storočí, keď človek prešiel od používania dreva k uhlíu. Až do nášho storočia prevládalo najmä znečisťovanie dymom a oxidom siričitým. K tomu postupne pristúpili rozličné technologické procesy a v posledných desaťročiach aj automobilizmus.

Z množstva rozličných škodlivín znečisťujú ovzdušie najmä dym, popol prach, sadze a siričitany. K nim pristupujú aj oxid uhoľnatý, oxid dusíka, sirovodík, sírouhľík, fluór, polycyklické aromatické látky, olovo, arzén, ortuť a iné organické a anorganické látky.

Z hľadiska ochrany zdravia človeka treba brať do úvahy najmä účinky znečisteného ovzdušia na dýchacie cesty (chronické zápaly priedušiek, astma atď.) a možnosti vzniku rakoviny pľúc (tu má však veľký podiel fajčenie) a jej vplyv na celkovú zdatnosť človeka a životnú pohodu.

Znečistené ovzdušie má výrazný vplyv na rastlinstvo a úžitkové zvieratá. Pri predchádzaní ďalšiemu silnému znečisťovaniu bude rozhodovať predovšetkým zmena palivovej základne, prechod z tuhého paliva na tekuté, s nízkym obsahom síry (0,5 %), plynofikácia a atómová energia. To umožní vyriešiť najmä problematiku oxidu siričitého a prachu.

V riešenom území miest Komárno a Komárom sa nenachádza koridor kumulatívneho znečistenia ovzdušia ani iné výraznejšie zdroje znečistenia ovzdušia.

Stav a vývoj hlavných znečisťujúcich látok je od roku 2000 sledovaný prostredníctvom databázy Národného inventarizačného systému (NEIS). Údaje sa vyhodnocujú na príslušných okresných úradoch a následne tieto údaje sumarizuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) v Bratislava.

V rámci Národného inventarizačného systému sú zdroje znečisťovania rozdelené;

- veľké zdroje znečisťovania ovzdušia,
- stredné zdroje znečisťovania ovzdušia,
- predajcovia palív.

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia evidujú jednotlivé mestské a obecné úrady.

Podľa Národného inventarizačného systému bolo v Komárne evidovaných v roku 2003 9 veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia. Niektoré veľké zdroje utlmili výrobu a tým aj znečisťovanie ovzdušia a vykázali nulové hodnoty.

Okrem veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia eviduje NEIS 103 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v meste Komárno.

Na kvalitu ovzdušia a na mikroklimu v centrálnych mestských zónach obidvoch miest má negatívny vplyv automobilová doprava na hlavných komunikáciách č. I/63, č. I/64 a č. II/573 v Komárne a v Komárome na ceste č. 13 a na ul. Mártírok a Klapka Gy. ul.

Najviac znečisťujúcou oblasťou v obidvoch mestách sú centrálné mestské zóny a ich bezprostredné okolie kde sú sústredené priemyselné podniky a pretínajú ich hlavné dopravné komunikácie (mestské radiáli).

Vzhľadom na priaznivú polohu obidvoch miest na rovine a dobré prevetrávanie sídiel severozápadnými vetrami, možno konštatovať že stav kvality ovzdušia v riešenom území je prijateľný, aj vďaka dobrým rozptylovým podmienkam v predmetnom priestore.

Stratégia

V oblasti zachovania trvalo udržateľného rozvoja v životnom prostredí musí byť prioritou ochrana ovzdušia a zlepšovanie jeho kvality, v záujme toho je potrebné splniť nasledovné opatrenia:

- zabezpečiť u zdrojov znečistenia ovzdušia zníženie produkcie znečisťujúcich látok na povolené hodnoty znečisťovania ovzdušia,
- postupne znižovať počet veľkých, stredných a malých znečisťovateľov, vrátane znižovania vypúšťaných emisií škodlivín do ovzdušia,

- v záujme zníženia produkcie znečisťujúcich látok treba podľa potreby zmeniť technologické zariadenia a prípadne aj palivovú základňu u zdrojov znečistenia ovzdušia,
- zabezpečiť vypracovanie Rozptylovej štúdie na imisno-prenosové posúdenie automobilovej dopravy v rámci vnútorného mesta Komárna, pozdĺž ciest č. I/63, č. I/64 a vnútorného mesta Komároma po ceste č. 13. V prípade prekročenia povolených hodnôt znečisťovania ovzdušia v dotyku s príslušnými tangovanými objektmi, v ktorých sú zriadené zariadenia občianskej vybavenosti s vyššími nárokmi na hygienu prostredia, treba prijať príslušné opatrenia,
- na eliminovanie sekundárnej prašnosti z automobilovej dopravy je potrebné vysadiť ochrannú izolačnú zeleň pozdĺž ciest č. I/63, č. I/64 v Komárne a č. 13 v Komárome. Z typologického hľadiska to budú stálezelené listnaté, ihličnaté dreviny krovitého podrastu do výšky 2,0 m a nízkeho podrastu do úrovne 1,0 m (tzv. Bodendecker) a trávnaté plochy. Takto vytvorená zeleň bude tvoriť bariéru voči prachu a hluku.

Analýza

Pôda

Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu je zabezpečovaná zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vďaka dobrým klimatickým a geomorfologickým podmienkam sa v okolí riešených miest vyskytuje kvalitná poľnohospodárska pôda. Na Podunajskej nížine sa nachádza najúrodnejšie pôda. Najkvalitnejšia orná pôda v kategórii najproduktívnejších a vysoko produkčných orných pôd sa vyskytuje vo východnej časti mesta Komárno v lokalite Veľký Harčáš, Horný lán, Stredný lán, Veľký lán, Zámocká, Panský diel, Pri kanáli. V západnej časti mesta Komárno sa uvedené kvalitné orné pôdy vyskytujú v Jankových tabliach, v Pavelskej pustatine, vo Veľkých honoch a Nad cestou.

Na poľnohospodársku pôdu v riešenom území negatívne pôsobia viaceré stresové faktory, ktoré ohrozujú a narúšajú pôdu v oblasti fyzikálnej a chemickej.

V rámci chemickej degradácie pôd bola zaznamenaná zvýšená koncentrácia arzénu, medi, kadmia a olova. Zvýšený výskyt arzénu, nad limitnú a strednú hodnotu pre pôdy SR sa vyskytujú v severnej časti katastrálneho územia Komárna, pozdĺž rieky Nitra.

Na fyzikálnu degradáciu pôdy majú negatívny vplyv erózne procesy, spočívajúce v odnose pôdnych častí. Erózia sa priamo úmerne zväčšuje odlesnením, odstránením vegetácie z pozemku. Na takýchto územiach sa objavuje vodná erózia plošná a výmoľová, ktorá limituje plnohodnotné využívanie pôdy.

Veterná erózia sa vyskytuje mimo katastrálneho územia mesta Komárno a to východne cca 7 km od zastavaných častí miest a cca 10 km západne od zastavaných častí miest.

Obdobná situácia v oblasti erózie sa vyskytuje aj južne od Dunaja v oblasti Komároma, kde vyššie položené orné pôdy sú vystavené veternej erózii.

Mesto Komárom a okolie mesta spadá do oblasti zasiahnutej veternou eróziou v zmysle 3. prílohy 15. bodu uznesenia č. 25/2011 (XII.15.), ktorým bolo revidované predchádzajúce uznesenie č. 22/2005 (IX.29.) zastupiteľstva Komárniansko - Ostrihomskej župy k Územnému plánu Komárniansko - Ostrihomskej župy.

Za účelom zníženia škôd veternou eróziou treba stabilizovať a vytvoriť pozdĺž poľných ciest aleje vysokej zelene a pozdĺž vodných jarkov vytvoriť ochranné lesné pásy, ktoré spomalia silu vetra a tým aj jeho negatívne účinky na ornú pôdu.

Stratégia

V záujme zachovania výmery, racionálneho využívania pôdneho fondu a zachovania produkčnej schopnosti poľnohospodárskej pôdy je potrebné zabezpečiť nasledovné opatrenia:

- čo najmenej narušovať organizáciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, jeho využitie a jeho prvky v ekologickej stabilite,
- odňatie najkvalitnejšej pôdy na nepoľnohospodárske účely realizovať len v minimálne potrebnom rozsahu a len vo verejnom záujme,
- osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu najlepšej kvality, ako aj ovocné sady, vinice, chmeľnice a poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané hydromelioračné úpravy na zvýšenie úrodnosti,
- narušenú poľnohospodársku pôdu rekultivovať,
- chrániť vlastností a funkcie poľnohospodárskej a lesnej pôdy a zabezpečiť ich trvalo udržateľné obhospodarovania,
- znížiť zaťaženie pôdy cudzorodými látkami,
- za účelom zníženia škôd veternou eróziou treba stabilizovať a vytvoriť pozdĺž poľných ciest aleje vysokej zelene a pozdĺž vodných jarkov vytvoriť ochranné lesné pásy, ktoré spomalia silu vetra a tým aj jeho negatívne účinky na ornú pôdu,
- zabezpečovať ochranu lesnej pôdy v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, pred neopodstatneným odňatím z LPF,

- zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v záujme ochrany, zveľaďovania a rozvoja lesného fondu s ohľadom na jeho verejnoprospešné funkcie a štátnu lesnícku politiku,
- využitie dreva ako suroviny 21. storočia so zreteľom na ochranu životného prostredia,
- realizácia ochranných opatrení v lesoch s dôrazom na zamedzenie škôd, ktoré môžu byť spôsobené kalamitami, povodňami, požiarimi, veternými smršťami.

Analýza

Voda

Ochrana vody je zabezpečovaná zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý platí na území Slovenskej republiky.

Riešené územie je veľmi významné z vodohospodárskeho hľadiska, nakoľko sú tu lokalizované viaceré zdroje podzemných vôd. Mesto Komárno je zásobené pitnou vodou z vodného zdroja Komárno, ktorý sa nachádza na Alžbetinom ostrove, s výdatnosťou 393 l/s, s vyhovujúcimi parametrami v súlade s STN 757 111 pre pitné účely. Na ochranu vodného zdroja Komárno je stanovené pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja 2. stupňa, ktoré zasahuje do západnej časti ostrova. Ďalšie miestne vodné zdroje sa už nevyužívajú na zásobovanie obyvateľstva mestských častí; Kava, Lándor, Divina, Čerhát, Hadovce, Pavel, Kolož a Zámocké.

V rámci riešeného územia sa sleduje kvalita vody v rieke Dunaj a Váh. Vzhľadom na relatívne vysoký stupeň znečistenia vodných tokov sú rieky Dunaj a Váh zaradené III. triedy znečistenia.

Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) v riešenom území eviduje 2 subjekty, ktoré priamo vypúšťajú odpadové vody do recipientu a to Colný úrad Komárno, Komárňanské vodárne a kanalizácie (KOMVaK) Komárno.

Z hľadiska kvality podzemných vôd je najhoršia situácia v severovýchodnej časti mesta Komárno, pozdĺž rieky Nitra (Stará Nitra) až po Apálsky ostrov.

V meste Komárom je potrebné chrániť zdroje pitnej vody a dodržiavať obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem zdroja pitnej vody - studní.

V záujme ochrany podzemných vôd treba zabezpečiť rozvoj a prevádzku systému dažďovej kanalizácie a odvádzať dažďové vody z území miest Komárom a Komárno, vzhľadom na zvýšenú úroveň hladiny spodnej vody.

Stratégia

Na ochranu pitnej vody a vodných zdrojov je potrebné v rámci riešeného územia zabezpečiť (všeobecné opatrenia sa vzťahujú na obidve mestá) :

- zvýšenie podielu zapojenia objektov na kanalizáciu a zvýšenie účinnosti čistiarní odpadových vôd,
- eliminovanie vplyvu živočíšnej výroby na vodohospodársky významný tok Komárňanský kanál,
- prísnejšie dodržiavanie podmienok vyplývajúcich z PHO vodného zdroja Alžbetin ostrov a Ďulov Dvor,
- budovanie zariadení na využitie zdrojov podzemných vôd,
- postupne zlikvidovať všetky nekontrolované zdroje znečisťovania vodného zdroja,
- zabezpečiť zníženie stupňa znečistenia rieky Dunaj, Váh a obmedziť priame vypúšťanie odpadových vôd do týchto riek,
- ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov,
- zamedzenie škodlivých zmien v odtokových pomeroch, odplavovanie pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia,
- zabezpečiť ochranu podzemných vôd aj rozšírením a spoľahlivou prevádzkou systému dažďovej kanalizácie a plynule odvádzať dažďové vody z území miest Komárom a Komárno, vzhľadom na zvýšenú úroveň hladiny spodnej vody.

A.2.15 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Analýza

V zmysle banského zákona č. 44/1988 Zb. § 18 a § 19 je potrebné dodržať ustanovenia o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle § 19 banského zákona povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení len so súhlasom obvodného banského úradu.

Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku podľa § 7 banského zákona č. 44/1988 Zb. V chránenom ložiskovom území sa CHLÚ sa podľa § 18 ods. 1 banského zákona č. 44/1988 Zb. nesmú zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedal súhlas podľa banského zákona.

Návrhy územnoplánovacej dokumentácie sa musia podľa § 15 ods. 2 banského zákona č. 44/1988 Zb., ak riešia ochranu a využitie nerastného bohatstva, prerokovať s obvodným banským úradom.

Nerastné suroviny a rašelina

Nerudné suroviny

V okrese Komárno sa vyskytujú početné a nevyhradené ložiská štrkopieskov a pieskov a maltárskych pieskov, ktoré boli podrobne pasportizované v regionálnej štúdiu nerastných surovín okresu Komárno (Geologický prieskum, š.p. Spišská Nová Ves r. 1993) a zapracované do Územného plánu veľkého územného celku okresu Komárno (URKEA, s.r.o. Banská Bystrica).

Zoznam pasportizačných nevyhradených ložísk v meste Komárno:

- štrkopiesky a piesky:

Iža, Komárno, Komárno – Lándor, Komárno – Malý Harčáš, Komárno – Nová osada, Komárno – Nová Stráž.

Zdroje geotermálnej energie

Zdroje geotermálnej energie sú zastúpené predovšetkým geotermálnymi vodami, ktoré sa viažu najmä na triasové dolomity a vápence vnútrotrantských tektonických jednotiek, menej na neogénne piesky, pieskovce a zlepenice, resp. na neogénne andezity a ich pyroklastiká. Tieto horniny ako kolektory geotermálnych vôd mimo výverových oblastí sa nachádzajú v hĺbke 200 – 5 000 m a vyskytujú sa v nich vody s teplotou 15 – 40 °C.

Využitelný potenciál geotermálnej energie na Slovensku predstavuje 7 160 TJ, čo je 18,1 % podiel z jednotlivých druhov obnoviteľných a druhotných zdrojov energie.

Centrálne depresie podunajskej panvy

Oblasť centrálnej depresie Podunajskej panvy sa nachádza v Podunajskej panve o rozlohe 5 000 km².

Komárňanská vysoká kryha

Oblasť komárňanskej vysokej kryhy sa nachádza v juho-východnej časti Podunajskej panvy. Geotermálne vody sú viazané na triasové dolomity a vápence. Rezervoár geotermálnych vôd je v hĺbke 160 – 1021 m, teplota na ústi vrtu sa pohybuje od 20 – 40 °C.

Chemické zloženie geotermálnych vôd je Ca – Mg – HCO₃ typu s mineralizáciou 0,7 – 089 g/l.

Z hľadiska perspektívnosti územia bola oblasť hodnotená ako prvá, ktorej sa už realizovalo hydrogeotermálne zhodnotenie. Využitelné množstvo geotermálnej energie je 12,56 MWt.

Komárňanská okrajová kryha

Komárňanská okrajová kryha sa nachádza v severnej časti Podunajskej panvy. Geotermálne vody sú viazané na triasové dolomity a vápence. Rezervoár geotermálnych vôd je v hĺbke 1184 – 1763 m, teplota na ústi vrtu sa pohybuje od 20 – 40 °C.

Chemické zloženie geotermálnych vôd je Ca – Na - Mg – SO₄ – HCO₃ a Na – Cl typu.

Využiteľné množstvo geotermálnej energie je 1,77 MWt.

V meste Komárom je výskyt termálnej vody, ktorá sa využíva na liečebné procedúry v Komáromských termálnych kúpeľov. Ďalšie kúpele sa nachádzajú v mestskej časti Koppánymonostor, v západnej časti mesta Komárom.

Podľa Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy, ktorý bol aktualizovaný a následne schválený zastupiteľstvom Komárniansko - Ostrihomskej župy uznesením č. 25/2011 (XII.15.), ktorým bolo revidované predchádzajúce uznesenie č. 22/2005 (IX.29.) zastupiteľstva Komárniansko - Ostrihomskej župy, sa v riešenom území mesta Komárom nenachádzajú náleziská nerastných surovín.

Takáto oblasť nerastných surovín s možnosťou využitia pre hospodárske účely sa vyskytuje južne od hranice mesta, pod plánovaným južným cestným obchvatom v okolí sídla Mocsá, podľa 3. prílohy 9. bodu uznesenia č. 25/2011 (XII.15.), ktorým bolo revidované predchádzajúce uznesenie č. 22/2005 (IX.29.) zastupiteľstva Komárniansko - Ostrihomskej župy k Územnému plánu uvedenej župy.

Na území mesta Komárom neexistujú príslušné orgány štátnej správy v Maďarsku, také prírodné a umelo vytvorené podzemné priestory, ktoré by ovplyvnili využitie územia a územný rozvoj mesta.

Obdobné problémy ako sú podzemné priestory môžu zapríčiniť bývalé hrádze pozdĺž Dunaja a opustené skládky odpadov. Vyššie uvedené objekty križujú nižšie uložené územia mesta Komárom, preto u väčších stavieb sa môžu vyskytnúť teréne nerovnosti, v líniiach bývalých dunajských ramien. Obdobná situácia sa môže vyskytnúť aj v prípadoch umiestňovania väčších stavieb na územiach po bývalých skládkach odpadu.

Stratégia

V záujme posilnenia využívania obnoviteľných zdrojov energií v mestách Komárno a Komárom je potrebné sa sústrediť na rozsiahlejšie vyžívanie geotermálnych vôd (energie), nachádzajúce sa v mestách a v ich záujmových územiach, pre hospodárske účely (vykurovanie bytov, občianskej vybavenosti a administratívnych budov a pod.). Za tým účelom navrhujeme vypracovať pre obidve mestá spoločný Generel využívania obnoviteľných zdrojov energií v mestách Komárno a Komárom. Základným cieľom uvedeného generelu, by bolo využívanie geotermálnej energie s tým, že by sa aplikovali aj ďalšie obnoviteľné zdroje energií ako je slnečná, veterná a biomasa.

Medzi priority rozvoja obidvoch miest Komárna a Komároma, by sa mala dostať aj využívanie miestnych prírodných daností, medzi ktoré jednoznačne patrí výskyt geotermálnych vôd a ich efektívne využitie.

V meste Komárom využiť výskyt termálnej vody na ďalší rozvoj Komáromských termálnych kúpeľov s rozšírením liečebných procedúr orientovaných na posilnenie zdravotného stavu obyvateľstva.

V súlade s pasportizáciou nerastných surovín, ktoré boli spracované v rámci regionálnej štúdie nerastných surovín okresu Komárno (Geologický prieskum, š.p. Spišská Nová Ves r. 1993), treba zhodnocovať miestne štrkopiesky a maltársky piesok v rámci rozvoja miestnych stavebných firiem.

V prípade realizácie výkopových prác pre nový prístav v lokalite Malá lža – Veľký Harčáš a získania veľkého objemu štrkopieskov uvažovať s jeho efektívnym využitím, napr. aj na výrobu stavebných prefabrikátov, vytvárania zemných násypov okolo prístavu a pre výstavbu ciest a pod.

A.2.16 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotenú ťažbou

Analyza

V mestách Komárno a Komárom sa vyskytujú plochy, ktoré sú v súčasnosti legislatívne chránené a vyžadujú zvýšenú pozornosť z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt v prípade pamiatkových zón a objektov ako aj zachovania celistvosti a súčasných parametrov území ohrozovaných záplavami. Povodňová hrozba obmedzuje až vylučuje mnoho ľudských činností v ohrozených územiach povodňami.

Protipovodňová ochrana mesta Komárno bola obnovená v rámci výstavby SVD Gabčíkovo – Nagymaros, v rámci objektov Ochranných opatrení Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR. Došlo k prevýšeniu hrádze a ostatných objektov, ktoré sú určené na ochranu mesta pri vzdutí od SVD Nagymaros a prietokov Dunaja a Váhu. Ochranný hrádzový systém zabezpečí ochranu mesta aj proti zvýšeným stavom hladiny Dunaja a Váhu nad Q_{100} vodou.

V najviac tangovaných úsekoch hrádze je zabudovaná minerálna tesniaca clona okolo mesta ale aj pri mestských častiach.

Organizáciu ochrany pred povodňami na území SR upravuje zákon NR SR č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Protipovodňové vlny na pravej strane Dunaja sú zabezpečené ochrannými hrádzami. Bez týchto ochranných hrádz, by bolo mesto Komárom v prípade povodní zatopené. Najslabším článkom ochrannej hrádze je úsek medzi mestom Komárom a Szőny, v dĺžke cca 5 km. Podľa rozhodnutia Maďarskej vlády z augusta 2008 je potrebné v tomto úseku posilniť hrádzu resp. prebudovať.

Pozdĺž ochranného pásma 1. stupňa Dunaja sa môže na pravom brehu Dunaja vyskytnúť vnútorné priesaky vody v šírke cca 100 až 120 m.

Na pravobrežnú časť Dunaja je pre protipovodňovú ochranu Komároma vypracovaný projekt „Komárom – Almásfüzitő oprava protipovodňovej bezpečnosti zátoky (KEOP -7.2.1.-2008/F-2008-0013).

Stratégia

V mestách Komárno a Komárom a v ich záujmových územiach je potrebné uplatňovať protipovodňové opatrenia vyplývajúce z dvoch významných protipovodňových projektov (stavieb) a to:

- Ochranné opatrenia (stavby) Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR.
- Akceptovať protipovodňové opatrenia vyplývajúce z projektu „Komárom – Almásfüzitő oprava protipovodňovej bezpečnosti zátoky (KEOP -7.2.1.-2008/F-2008-0013).

Je potrebné akceptovať v ďalšom rozvoji mesta prevýšenie ľavobrežnej hrádze Dunaja v mestskej časti Nová Stráž – zemná hrádza v strede PTS. Výška hrádze je na kóte Q_{100} - 113,50 m.n.m. – prevýšené v rámci SVD Gabčíkovo – Nagymaros.

Akceptovať v Mestskej časti Centrum – betónový oporný múr okolo nábrežia na kóte 113,25 m.n.m. pred cestným mostom zaústený do zemnej hrádze.

A.2.17 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Analýza

Poľnohospodárska pôda

Obidva územné plány miest Komárno a Komároma majú vypracované návrhy použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Na Slovensku je tento návrh vypracovaný v súlade so zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podklady k vyhodnoteniu záberu poľnohospodárskej pôdy boli získané na Katastrálnom úrade.

Lokality navrhované na zastavanie sa nachádzajú v zastavanom území aj mimo zastavané územie mesta. Poľnohospodárska pôda je obrábaná ako orná pôda, trvalé trávne porasty a záhrady.

Poľnohospodárska pôda navrhovaná na záber je v užívaní poľnohospodárskych podnikov a súkromných osôb. V severnej časti mesta Komárno je časť poľnohospodárskej pôdy zavlažovaná. Poľnohospodárska pôda je využívaná

ako orná pôda, záhrady a trvalé trávne porasty. V riešenom území mesta Komárna sa nenachádzajú špeciálne kultúry.

Podľa sadzobníka odvodov sú osobitne chránené pôdy zaradené do 3 skupín a to:

- 1. skupina 0019002, 0017002, 0017005
- 2. skupina 0002002, 0018003, 0036002, 0020003, 0037002,
- 3. skupina 0026002, 0011002,
- 4. skupina, v ktorej sa žiadna bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) nezaberá.

Zastavané územie Komárna je vymedzené dvomi katastrálnymi územiami a to:

- katastrálnym územím Komárna,
- katastrálnym územím Nová stráž.

Plochy poľnohospodárskej pôdy v Komárne

Č.	Druh	Výmera
1	Plocha všetkých navrhovaných lokalít	416,93 ha
2	Plocha PPF v zastavanom území	32,67 ha
3	Plocha PPF mimo zastavaného územia	301,33 ha
4	Plocha PPF celkom	334,00 ha
5	Plocha nepoľnohospodárskej pôdy	82,93 ha

Zastavané územie Komároma je vymedzené katastrálnym územím Komároma a dvomi pričlenenými sídlami a to:

- územím Sőny,
- územím Koppánymonostor.

V uplynulom období došlo k rozšíreniu vnútorného mesta z titulu rozvoja priemyselného parku západným smerom od firmy NOKIA, vedľa ul. Ácsi, rozsahu 70 ha a z dôvodu trasovania nového južného cestného obchvatu boli zahrnuté do vnútorného mesta plochy severovýchodne od vybudovaného úseku cestného obchvatu a južne od ul. Ácsi.

V meste Komárom je v súčasnosti dostatočná disponibilita územným plánom regulovaných plôch pre plánované rozvojové ciele. O to viac, že koncepčným

zámerom je v 1. etape využiť vnútorné rezervy a smerovať výstavbu do tzv. „vnútorného“ smeru, čo si nevyžiada väčšie zábery poľnohospodárskej pôdy.

V budúcnosti bude však treba vytvoriť podmienky na záber poľnohospodárskej pôdy pre novú výstavbu, osobitným zreteľom pre výstavbu rodinných domov, pre ktoré sa z vlastných síl veľmi ťažko získavajú územia. V tejto oblasti, by sa mali vymeniť poznatky medzi obidvomi mestami a v prípade záujmu budovať zóny individuálnej bytovej výstavby na uspokojenie nárokov na výstavbu rodinných domov.

Lesný pôdny fond

Lesný pôdny fond bol určený na základe prieskumu v teréne, nakoľko lesný hospodársky plán (LHC) v čase spracovania územného plánu mesta Komárno bol neplatný. Rozsah a lokalizácia lesných porastov bol stanovený na základe prieskumu prírodného prostredia.

Navrhované zábery lesného pôdneho fondu (LPF) v Komárne sú navrhnuté pre nasledovné aktivity v území:

- návrh rýchlostnej komunikácie N1 – OB o výmere 0,56 ha,
- návrh rozvoja rekreácie v lokalite 017O o výmere 3,06 ha.

V oblasti Komároma sa nachádza les Herkály s hodnotným lesným porastom, kde sa neuvažuje so záberom lesného pôdneho fondu. Na ochranu a obnovu tohto biocentra je potrebné prijať ozdravné lesohospodárske opatrenia.

Stratégia

V oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy na území obidvoch miest je potrebné vychádzať z platných územných plánov miest Komárna a Komároma, ktoré majú vypracované návrhy použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a rešpektovať na Slovensku zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy ako aj príslušný zákon na ochranu poľnohospodárskej pôdy v Maďarsku.

V záujme zníženia výmery záberov poľnohospodárskej pôdy využiť najprv vnútorné rezervy a smerovať novú výstavbu do tzv. „vnútorného“ smeru, za účelom zníženia záberov poľnohospodárskej pôdy.

Odňatie najkvalitnejšej pôdy na nepoľnohospodárske účely realizovať len v minimálne potrebnom rozsahu a len vo verejnom záujme.

Odňatie lesného pôdneho fondu realizovať len v nevyhnutných prípadoch vo verejnom záujme pre potreby budovania najmä dopravnej infraštruktúry.

Obidve mestá Komárno a Komárom, by mali navrhnúť lokality na výstavbu rodinných domov, aby v rámci záujmových území obidvoch miest sa vytvorila dostatočná územná rezerva pre túto malopodlažnú formu bytovej výstavby.

A.3 Doplnujúce údaje

A.3.1 Zmeny a odporúčania pre Komárno v Slovenskej republike

Zo Spoločnej stratégie pre mestá Komárno a Komárom, vyplývajú pre časť B - Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárno v Slovenskej republike nasledovné zmeny, ktoré budú riešené formou zmien a doplnkov schváleného Územného plánu mesta Komárno:

- 1) Návrh premostenia Dunaja cestným mostom vo východnej časti mesta Komárom, v lokalite Malá Iža – Veľký Harčáš (východná časť mestskej časti) a pokračovanie plánovanej trasy rýchlostnej komunikácie (R) č. I/64, ktorá sa napojí na plánovanú trasu R/64 v priestore Patinská osada.

Podľa schváleného Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, ktorého záväzná časť bola schválená nariadením vlády SR č. 183/1998 Z.z. a upravená nariadením vlády SR č. 111/2003 Z.z. a následných Zmien a doplnkov č.1/2008, ktorým bola vyhlásená „Záväzná časť Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja - Zmeny a doplnky č.2. z roku 1998, je potrebné rezervovať koridor rýchlostnej komunikácie vedenej od diaľnice D1 severne od Hlohovca s previazaním na R/64 umožňujúci odklon diaľkovej dopravy z diaľnice na hraničný priechod v Komárne.

Navrhovaná trasa rýchlostnej komunikácie východne od súčasnej komunikácie cesty č. I/64 v kategórii R 22,5/100 (resp. 12), resp. R 11,5/120, podľa Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja (r. 1998), je týmto rozvojovým dokumentom korigovaná a presúva sa na východný okraj Malej Iži – Veľký Harčáš, po vzájomnej dohode zástupcov mesta Komárno na Slovensku a Komárom v Maďarsku. Uvedená trasa vyvolá aj korekciu plánovanej trasy na Slovensku ale aj v Maďarsku, kde zatiaľ s touto trasou neuvažovali v Územnom pláne mesta Komárom a ani na úrovni Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy. Nové trasovanie komunikácie cesty č. I/64 v kategórii R 22,5/100 (resp. 12), resp. R 11,5/120, je potrebné premietnuť do územných plánov obidvoch miest Komárna a Komároma a do Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja a do Územného plánu Komárniansko – Ostrihomskej župy.

- 2) Vzhľadom na výhodnú geografickú a strategickú polohu mesta Komárno na rieke Dunaj, ktorý je osobitným prírodným, hospodárskym a dopravným fenoménom Európy navrhujeme zriadenie Transkontinentálneho logistického centra – prístavu, Komárno, Veľký Harčáš, vrátane rozvoja rozsiahlych sprievodných výrobných zariadení a služieb.

Vytvorenia najdôležitejšieho uzla kombinovanej dopravy na Slovensku celoeurópskeho významu v súlade s princípmi „Dunajskej stratégie“ odsúhlasenej rozhodnutím Európskej rady v júni 2009. Realizáciou tohto významného uzla kombinovanej dopravy (prepojenie cestnej, železničnej a vodnej dopravy) sa výrazne posilní hospodársky rast mesta Komárna a tým sa zlepší aj socio-ekonomická situácia obyvateľov Komárna a Komároma.

- 3) Podporovať rozvoj osobnej lodnej dopravy a zapojiť ju do poznávacieho turizmu. Vytvoriť nový osobný prístav na východnom cípe Alžbetinom ostrove v Komárne. Riešiť rekonštrukciu bývalej colnice na Alžbetinom ostrove pre potreby rozvoja cestovného ruchu. Rozvíjať areál vodných športov na Alžbetinom ostrove, v západnej časti Dunajskej zátoky pre potreby jachtingu. Na Alžbetinom ostrove navrhnuť celkovú humanizáciu jestvujúceho zastavaného územia a citlivo navrhnuť nové rozvojové aktivity na nezastavaných plochách za účelom zhodnotenie tohto cenného územia.

Zo Spoločnej stratégie pre mestá Komárno a Komárom, vyplývajú pre časť B - Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárno v Slovenskej republike nasledovné odporúčania, ktoré nebudú riešené formou zmien a doplnkov schváleného Územného plánu mesta Komárno:

- 1) Zohľadniť pri ďalšom rozvoji Komárna významný vplyv zvýšenia intenzity vodnej dopravy po Dunaji v súlade so stratégiou Európskej únie pre dunajský región – „Dunajská stratégia“, podľa rozhodnutia Európskej rady z júna 2009 a vo výhľade aj splavenie Váhu v súlade s projektom Vážskej vodnej cesty, ako súčasť integrovanej siete medzinárodných vnútrozemských vodných ciest podľa Dohody AGN.
- 2) Návrh nového technologického parku v Komárne v strede dvoch medzinárodných letísk v Bratislave a Budapešti a v dotyku s regiónom Centropa, ktorý tvorí Viedeň, Bratislava, Győr, Brno, kde žije cca 6 miliónov obyvateľov a vyznačuje sa vysokým ekonomickým rastom a vytváraním klastrov so zameraním na rozvoj vedomostnej spoločnosti s cieľom sa stať vedeckým a inovatívnym trustom dunajského regiónu. Technologický park by mohol byť umiestnený na „greenfield“ lokalitách „Nad obchvatom“ (017 J) a Pod obchvatom“ (017 C) v Komárne.

V tomto atraktívnom priestore by sa rozvíjala sofistikovaná práca v odvetviach špičkových technických softwarových firiem, ktoré by poskytovali služby v oblasti hardveru so zameraním na technologicky čisté špičkové výrobné prevádzky, napr.: biotechnologické zariadenia (pre potreby poľnohospodárstva), elektronické riadiace jednotky do automobilov (pre automobilový priemysel na Považí), solárne a geotermálne technológie (využitie geotermálnej energie na Slovensku) a pod. Na prácu v takomto „čistom“ technologickom parku, by sa využil aj vedecko-technický potenciál miestnej Univerzity prof. J. Selyeho.

- 3) V záujme zachovania nesmiernej kultúrno-historickej hodnoty Pevnostného systému v obidvoch miest, v Komárne na Slovensku a v Komárome v Maďarsku, ale aj ďalších historicky cenných architektonických pamiatok pre budúce generácie, je potrebné ich postupne zrekonštruovať, umiestniť v nich expozície zdokumentujúce ich históriu, ale aj komerčné zariadenia, aby mali primeranú prevádzku a s tým súvisiacu starostlivosť o tieto vzácne pamätihodnosti. Takto sfunkčnené hodnotné pamiatky budú základom pre rozvoj poznávacieho turizmu a sprievodných služieb súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu.
- 4) Zavodnenie bývalej vodnej priekopy v okolí Starej pevnosti v Komárne a využit' ju na atraktívne člnkovanie po vzore benátskych kanálov s gondolami. Skúmať v tomto priestore možnosti výhľadového prepojenia rieky Dunaj s Váhom prostredníctvom vodného kanálu.
- 5) Návrh realizácie novej dominanty mesta vo forme vyhládkovej terasy (kaviarne) s panoramatickým výťahom nad bývalou colnicou na Alžbetinom ostrove (plocha 4/12). Z tejto terasy by bol opticky vnímateľný celý pevnostný systém, ktorý nemá obdobu vo svete. Vo večerných hodinách by boli pevnosti a hradby na obidvoch brehoch Dunaja osvietené štýlovo a citlivo a vytvorili by komplexný obraz o celom fortifikačnom systéme obidvoch miest.

- 6) Návrh prepojenia peších zón obidvoch miest pozdĺž Záhradníckej ul. v Komárne a Igmándi ul. v Komárome a vytvorenie mestského parteru dobudovaním zariadení občianskej vybavenosti pozdĺž týchto komunikácií.
- 7) Je potrebné v meste Komárno dobudovať vnútorný dopravný okruh v trase: Hadovská cesta - Powazekova ulica - ul. Slobody - Družstevná ul. - Orechový rad - ul. Odborárov - Okružná ul. - Vnútná okružná ul. - Tabaková ul. - Hradná ul. - Elektrárnska cesta - Lehárova ul. - Záhradnícka ul. (cesta č. I/64) - ul. Biskupa Királya – ul. Eötvöš. Odtiaľ jednou vetvou späť ul. Priateľstva na Okružnú ul. a druhou vetvou na vetvu mimoúrovňovej križovatky, pozdĺž Slovenských lodeníc späť na Bratislavskú cestu.
- 8) Návrh postupného vymiestnenia nákladného prístavu v Komárne a následná prestavba uvoľneného atraktívneho priestoru pre etablovanie nových spoločensko - vybavenostných štruktúr s predpokladom zapojenia územia do radiálno-okružného systému mesta vrátane zapojenia dunajského nábrežia do organizmu vnútorného mesta (dunajská promenáda s mobilárom, ktorý umožní vytvorenie aj tzv. plážovej úpravy vybraných častí nábrežia, butiky, salóny, kaviarne, cukrárne, vinárne a pod.).
- 9) Návrh humanizácie založených obytných súborov (sídlišká bývalej KBV); Komárno – stred I, Pri cintoríne, Sídliško – Bašty, Sídliško – Západ a voľných nezastavaných plôch v rámci mesta Komárno. Zahusťovanie bytovej zástavby treba riešiť veľmi citlivo aj preto, že sa získajú nové možnosti na výstavbu nových bytov a túto výhodu treba recipročne kompenzovať formou dobudovania chýbajúcej občianskej vybavenosti a vytvorenia relaxačných a oddychových priestorov a zariadení, ktoré budú slúžiť najmä miestnym obyvateľom.
- 10) Je potrebné rešpektovať rezervované plochy rekreačných areálov a cestovného ruchu v krajinnom prostredí v dotyku s riekou Váh v lokalite Malá Iža, Komárno, Nová osada, Ďulov Dvor, Rekreácia – západ, Rekreácia – východ, Kava, a v dotyku s riekou Dunaj, Veľký Harčáš.
- 11) Riešiť rekonštrukciu bývalej colnice na Alžbetinom ostrove pre potreby rozvoja cestovného ruchu. Rozvíjať areál vodných športov na Alžbetinom ostrove v dotyku s Dunajskou zátokou pre potreby jachtingu.
- 12) Využiť hrádzu pozdĺž rieky Dunaj a Váhu na cykloturistiku a zapojiť cyklotrasy okolo Komárna do Európskeho systému cyklotrás EuroVelo 6, ktorú treba dobudovať pozdĺž Dunaja tak, aby cyklotrasa mala medzinárodné parametre. Vo výhľadovom období do roku 2031 uvažovať s prepojením obidvoch mestských systémov cyklotrás Komárna a Komároma peším a cyklistickým mostom cez Dunaj v priestore Stará pevnosť v Komárne a pevnosť Čillageröd v Komárome. Uvedený most cez Dunaj, by prenášal aj cyklistickú dopravu z Vážskej cyklotrasy cez Dunaj do Komároma a ďalej do Budapešti, Belehradu až po Čierne more (Konstanca).

Predpokladáme, že cyklotrasa vedená pri Váhu až po Vysoké Tatry zvýši záujem o prírodné krásy Slovenska a ďalej umožní sa napojiť na európsku cyklotrasu EuroVelo 11, v priestore

Vysokých Tatier, ktorá je ďalej vedená východným okrajom Európskej únie a umožnilo by to zokruhovať cyklotrasu medzi západným Slovenskom a Západným Maďarskom a Východným Slovenskom a východným Maďarskom. Bola by to nová destinácia pre cyklistov (okruh v smere; Komárno - pozdĺž rieky Váh - Žilina - Poprad - Vysoké Tatry - Košice - Miskovec - pozdĺž rieky Tisa - Szeged - Belehrad - pozdĺž rieky Dunaj - Budapešť - pozdĺž rieky Dunaj - Komárom - Komárno), čo by zvýšil záujem cykloturistov z celej Európy o obidve krajiny a podporil by sa tým aj cestovný ruch v obidvoch krajinách a dokonca aj v Srbsku, lebo južná časť cyklistického okruhu vedená v trase EuroVelo 11, by bola napojená v priestore Belehradu na cyklotrasu EuroVelo 6.

13) Podporovať rozvoj osobnej lodnej dopravy a zapojiť ju do poznávacieho turizmu. Vytvoriť nový osobný prístav na Alžbetinom ostrove v Komárne, vo východnej časti ostrova.

14) Inicovať vznik strediska cestovného ruchu medzinárodného významu priamo v mesta Komárno, ako nástupného mesta do dunajskej turistickej destinácie v povodí Dunaja, s príslušnou informačnou a vybavenostnou infraštruktúrou.

Cieľom takéhoto strediska bude vytváranie spoločných turistických produktov zo spoločných prihraničných atrakcií (fortifikačný systém obidvoch miest, kultúrne pamiatky, archeologické náleziská, prírodné a duchovné bohatstvo, hľadanie a prezentácia spoločných záujmov).

A.3.1 Zmeny a odporúčania pre Komárom v Maďarsku

Zo Spoločnej stratégie pre mestá Komárno a Komárom, vyplývajú pre časť B - Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárom v Maďarsku nasledovné zmeny, ktoré budú riešené formou zmien a doplnkov schváleného Územného plánu mesta Komárom:

- 1) Návrh premostenie Dunaja cestným mostom vo východnej časti mesta Komárom, s vyústením v mestskej časti Szőny, západne od sídliska KKV, areálu MOLAJ (MOL) a napojenie cesty (na Slovenskej strane č. I/64) na južný cestný obchvat mesta Komárom.
- 2) Návrh nového Komunikačno – obchodno – spoločenského centra v lokalite „Razsped“, s peším prepojením novej autobusovej stanice so železničnou stanicou (lávka, plató, resp. podzemnými chodbami) a vytvorenie podmienok na prepojenia všetkých troch druhov osobnej dopravy; autobusovej, železničnej a lodnej dopravy, s tým že mestský osobný prístav by bol na Dunaji severne od navrhovaného Komunikačno – obchodno – spoločenského centra v lokalite „Razsped“. V tomto priestore treba vytvoriť podmienky aj na predaj poľnohospodárskych produktov (riešiť tržnicu).
- 3) Návrh rozvoja Komáromských termálnych liečebných kúpeľov smerom k pevnosti Csillagerőd, vrátane zavodnenia vodnej priekopy okolo uvedenej pevnosti. Pôjde o celkový rozvoj termálnych kúpeľov vrátane rozšírenia kúpalísk, liečebných procedúr, výstavby hotela, sprievodných obslužných zariadení a rozšírenia kempingu.
V rámci návrhu rozvoja Komáromských termálnych liečebných kúpeľov riešiť aj nové športové centrum rozšírením športového areálu Czibor.

- 4) Treba chrániť v Komárome na pravom brehu Dunaja mŕtve rameno Dunaja v lokalite Koppánymonostor a vegetáciu v inundačnom území Dunaja. V tomto priestore riešiť revitalizáciu a spôsob využitia brehov (pláže) v okolí mŕtveho ramena Dunaja vo forme pešej promenády v prírode a obnovenie kúpaliska v symbióze s ochranou prírody.
Zároveň je potrebné revitalizovať aj prírodné prostredie v lokalite „Fényes tábor“ a využiť pre rozvoj turistiky a cestovného ruchu.

Zo Spoločnej stratégie pre mestá Komárno a Komárom, vyplývajú pre časť B - Návrh zmien a doplnkov ÚPN pre mesto Komárom v Maďarsku nasledovné odporúčania, ktoré nebudú riešené formou zmien a doplnkov schváleného Územného plánu mesta Komárom:

- 1) Návrh novej východo – západnej pešej turistickej a cyklistickej osi od Komáromských termálnych kúpeľov po ulici Táncsics M., Bajcsy Zsilinszky ul. až po autobusovú a železničnú stanicu v Komárome.
- 2) Návrh nového Centra pre rozvoj kultúry, cestovného ruchu a obchodu, v priestore od Čsokonai kultúrneho centra po Bajcsy Žsilinszky ul., formou prestavby vnútro - areálového priestoru na dvoranu (pasáž).
- 3) Návrh novej severo – južnej pešej a cyklistickej osi od pevnosti Csillagerőd – Táncsics M. ul. – Erdély ul. – až po pevnosť Igmándi erőd.
- 4) Návrh humanizácie sídlisk hromadnej bytovej výstavby pri ul. Szent László, Mártírok ul. a starého sídliska Csillag a dobudovanie mestského parteru po Mártírok ul., Igmádi ul., ktorá pokračuje Lehárovou ul., v Slovenskej republike a spája tým dve centrálné mestské zóny.
- 5) Usmerňovať rozvoj vnútorného mesta Komárom smerom do „vnútra“ s cieľom využitia disponibilných plôch a skompaktovania mestských štruktúr a dobudovania chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti a bývania a tým aj oživenia a vnášania mestotvorných prvkov do centra mesta.
- 6) Návrh prepojenia cyklistických ciest vedených na obidvoch brehoch Dunaja, v rámci európskeho systému cyklotrás na hlavnej riečnej osi EuroVelo 6, vedenej cez Francúzsko pri rieke Loire, Švajčiarsko pri Bodenskom jazere, Nemecko pri Dunaji, Rakúsko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Bulharsko a Rumunsko až po Čierne more (Konstanca).
Navrhované výhľadové premostenie Dunaja pešou a cyklistickou lávkou je v priestore Starej pevnosti na Slovensku a pevnosti Čillagerőd v Maďarsku.
- 7) Návrh využitia jestvujúcej vodárenskej veže na vyhliadkovú terasu (kaviareň), vedľa pevnosti Igmándi erőd.
- 8) Realizácia nového osobného prístavu na Dunaji pri pevnosti Monostori erőd v Komárome, ktorý sa v súčasnosti projekčne pripravuje..

- 9) Na obidvoch stranách Dunaja v priestore vnútorných miest Komároma a Komárna je potrebné sa usilovať o postupné vymiestňovanie železničných koľají a zariadení nákladného prístavu a následne vytvoriť na obidvoch stranách Dunaja promenády, pešie a cyklistické chodníky a mobilár, ktorý umožní vytvorenie aj tzv. plážovej úpravy vybraných častí nábregia, pre oddych a rekreáciu miestnych obyvateľov ako aj pre návštevníkov obidvoch miest.
- 10) Návrh nového mestského osobného prístavu na Dunaji s možnosťou prepojenia všetkých troch druhov osobnej dopravy; autobusovej, železničnej a lodnej dopravy, s tým že mestský osobný prístav by bol na Dunaji severne od navrhovaného Komunikačno – obchodno – spoločenského centra v lokalite „Razsped“ .
- 11) Navrhovaný rozvoj priemyselného parku juho-zápaným smerom od areálu NOKIA, pre rozvoj logistiky a nezávadnej priemyselnej výroby.
- 12) Je potrebné vypracovať pre obidve mestá spoločný Generel využívania obnoviteľných zdrojov energií v mestách Komárno a Komárom. Základným cieľom uvedeného generelu, by bolo využívanie geotermálnej energie s tým, že by sa aplikovali na využívanie aj ďalšie obnoviteľné zdroje energií ako je slnečná, veterná a biomasa.
- 13) Návrh vylepšenia protipovodňovej bezpečnosti pozdĺž Dunaja v priestore zátoky Komárom – Almášfüzitő, v zmysle projektu KEOP – 7.2.1.1.-2008/1F-2008-0013, podporovaného Európskou úniou v rámci kohézneho fondu.
- 14) Je potrebné okrem ochrany a zveľaďovanie Dunajského inundačného územia sa zamerať aj na vytvorenie biokoridoru v smere kanálu Szőny-Füzitő.
- 15) Chrániť v oblasti Komároma najvyššiu prírodovednú hodnotu rastlinstvo v oblasti inundačného územia Dunaja a les Herkály, ktorých ochrana má prvoradý význam.
Je tu aj veľa hodnotných parkov a zelených plôch v rámci zastavaného územia mesta, ktorých výmeru treba aj vo výhľadovom období zachovať. V prípade záberu týchto plôch treba ich nahradiť adekvátnou zelenou plochou.
- 16) Zachovať z hľadiska ochrany rázu krajiny vonkajšie panoramatické pohľady na pevnosť Monostori erőd, ktorá z vonkajších pohľadov vyzerá ako prírodný výtvor, vzhľadom na zatrávnené a krajinársky kvalitne udržiavané hradby.
- 17) Zachovať charakteristický južanský ráz krajiny vytváraný meandrom Dunaja, vrátane hodnotných prírodných scenérií a citlivo zvažovať a navrhovať vyváženú urbanistickú koncepciu rozvoja územia Komároma s cieľom zachovania trvalo udržateľného rozvoja medzi prírodným a umelo vytvoreným prostredím.
- 18) Treba chrániť a zveľaďovať v meste Komárom významné kultúrohistorické pamiatky, ktoré sú svedectvom bohatej histórie tohto mesta siahajúce až do

obdobia Rímskej ríše. Medzi najvýznamnejšie z tohto obdobia patria tieto pamiatky:

- lokalita hrnčiarskych osád z 2. a 3. storočia (pri čerpacej stanici PHM, Komárom - Szőny),
- cesta k Dunaju vedie v podstate po východnom pevnostnom múre légiového tábora Brigetio (Komárom - Szőny),
- miesto prvej rímskej pevnosti v Brigetiu - auxiliárneho drevozemného tábora (Komárom - Szőny),
- rímsky sarkofág v parku sídliska (Komárom - Szőny),
- západný okraj súčasného sídliska - a zároveň aj rímskeho légiového tábora vymedzuje rad garáží. V týchto miestach sa už začínalo vojenské mesto - canabaelegionis (Komárom - Szőny),
- západná hranica vojenského mesta sa nachádzala pri dnešnej sýpke (Komárom - Szőny),
- centrum civilného mesta Brigetio - archeologický výskum (Komárom - Szőny, termálne kúpele Komárom).